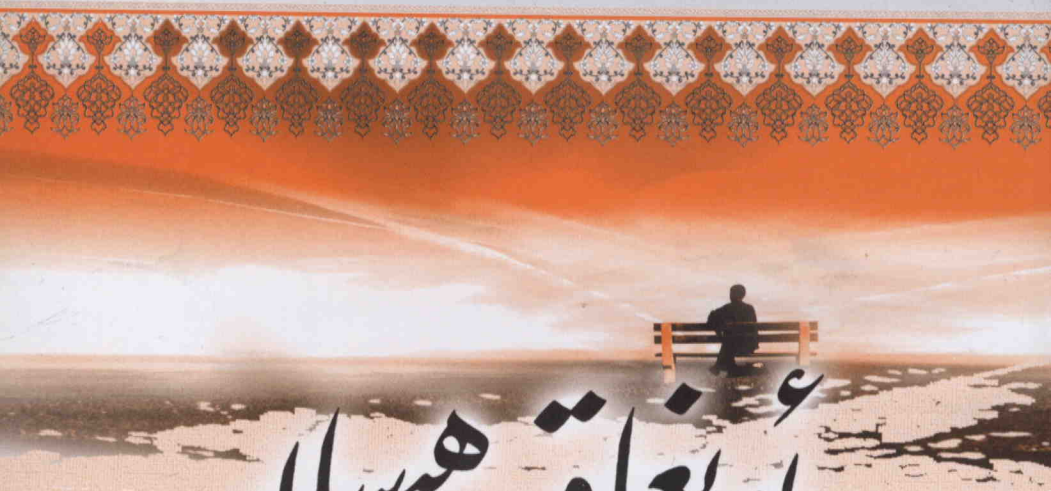
تۇردى تېيىپ داۋۇت

ئۇيغاق ھېسلار

شىنجاڭ ياشلار-ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى

تۇردى تېيىپ داۋۇت

ئۇيغاق ھېسلار

(شېئىرلار توپلىمى)

شىنجاڭ ياشلار-ئۆسمۈلەر نەشرىياتى

مەسئۇل مۇھەررىرلىرى: ئابلىكىم ھەسەن
ئەكبەر تاش
مەسئۇل كوررېكتورى: دىلىار تۇرسۇن
مۇقاۋىنى لايىھەلىگۈچى: غالىب شاھ

ئويغاق ھېسلار

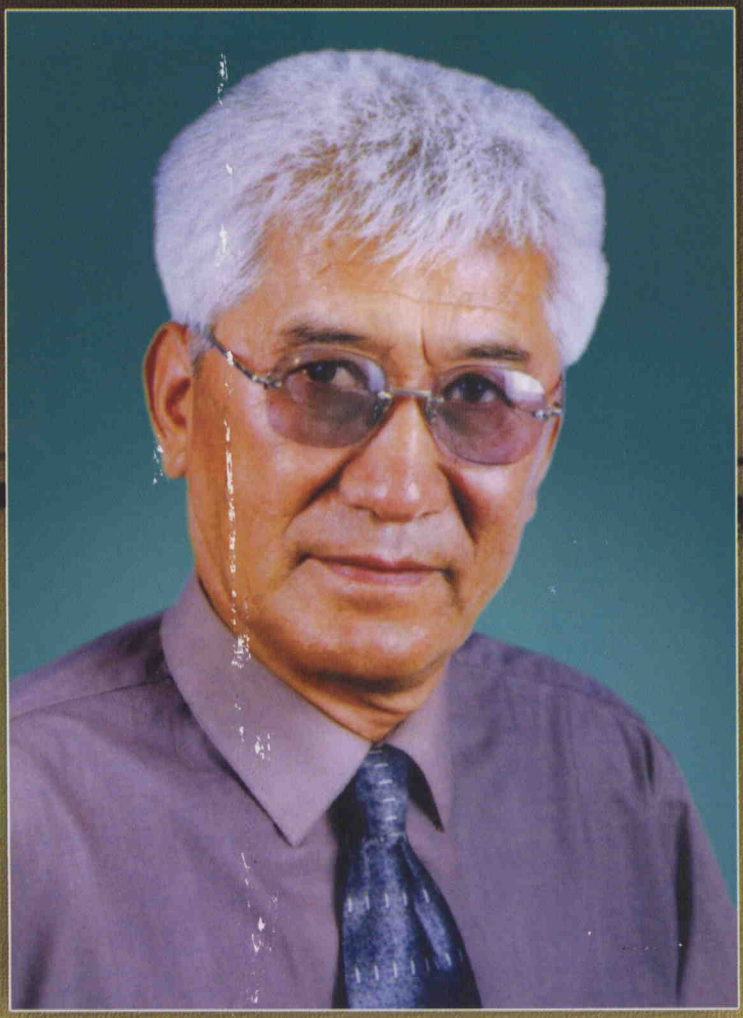
(شېئىرلار توپلىمى)

ئاپتورى: تۇردى تېيىپ داۋۇت

*

شىنجاڭ ياشلار ـ ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى شەھىرى شىمالىي بېيجىڭ يولى 29 ـ نومۇر، پ: 830012)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدىن تارقىتىلدى
شىنجاڭ جىنبەن باسما چەكلىك شىركىتىدە بېسىلدى
ئۆلچىمى: 1230×880 م م، 32 كەسلەم، باسما تاۋىقى: 11.125
2012 ـ يىلى 8 ـ ئاي 1 ـ نەشرى
2012 ـ يىلى 8 ـ ئاي 1 ـ بېسىلىشى
ISBN 978-7-5515-0180-4
سانى: 1-2000
باھاسى: 32.00 يۈەن

بېسىلىشتا، تۈپلەشتە خاتالىق بولسا نەشرىياتىمىزغا ئەۋەتىڭ، تېگىشىپ بېرىمىز

تۇردى تەيىپ داۋۇت

كىرىش سۆز

شائىر تۇردى تېيىپ داۋۇت 1946 ـ يىلى 10 ـ ئايدا چاپچال ناھىيەسىنىڭ جاغىستاي يېزىسىدا خىزمەتچى ئائىلىسىدە تۇغۇلغان. باشلانغۇچ، ئوتتۇرا مەكتەپلەرنى غۇلجا، جاغىستاي، چاپچال ناھىيە بازارلىرىدا ئوقۇغان. 1965 ـ يىلىدىن باشلاپ چاپچال، غۇلجا قاتارلىق جايلاردا ئوقۇتقۇچى، مۇخبىر، تەھرىر، ناھىيەلىك پارتكومدا كاتىپ بولۇپ ئىشلىگەن. 1984 ـ يىلى شىنجاڭ رادىيو پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ئەدەبىيات كەسپىنى پۈتكۈزگەن، 1964 ـ يىلى تۇنجى شېئىرى «ئىلى گېزىتى»دە ئېلان قىلىنغاندىن باشلاپ ئەدەبىيات سېپىگە كىرگەن بولۇپ، ھازىرغىچە 750 پارچىدىن ئارتۇق شېئىر، ناخشا تېكىستى، فېلىيەتون، ھېكايە، ئەسلىمە قاتارلىقلارنى يېزىپ ھەرقايسى مەتبۇئاتلاردا ئېلان قىلغان. 1999 ـ يىلى شىنجاڭ ياشلار ـ ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى شائىرنىڭ «سۆيۈملۈك يۇرتۇم ئىلى» دېگەن شېئىرلار توپلىمىنى، 2001 ـ يىلى مىللەتلەر نەشرىياتى «ئەقىدە» دېگەن شېئىرلار توپلىمىنى نەشر قىلغان. 2005 ـ يىلى 9 ـ ئايدا ئىلى ئوبلاستلىق يازغۇچىلار جەمئىيىتى، «ئىلى دەرياسى»

ژۇرنىلى ئۇيغۇر تەھرىر بۆلۈمى قاتارلىق ئورۇنلار بىرلىكتە شائىرنىڭ ئەدەبىي ئىجادىيىتى مۇھاكىمە يىغىنىنى ئۆتكۈزۈپ، شائىرنىڭ ئەمگەكلىرىنى قەدىرلەپ، ئۇنىڭغا ئۇنىڭغا تون كىيدۈرگەن.

تۇردى تېيىپ داۋۇت 1999 ـ يىلى چاپچال ناھىيەلىك رادىيو ـ تېلېۋىزىيە ئىدارىسىنىڭ مەسئۇللۇقىدىن پېنسىيەگە چىققان. ھازىر ئۆزىنىڭ يىرىك ئەدەبىي ئەسەرلىرىنى ئىجاد قىلىش يولىدا ئىزدەنمەكتە.

مۇندەرىجە

ئۇمىدلەردىن كۈلىدۇ ۋىسال 1
سۆيگۈ دىلبىرىنى تاپتى يۇرەك 2
كۈلدى ياشلىقىم 3
گۆھەر قىزدىن گۆھەر گەپ 5
جىلۋىلىنەر ئانا تەبىئەت 7
ئىجادىمدا پۈتمەس ماۋزۇ 9
بولسىمۇ 11
مۇقام ۋە ناخشا 12
تامچە 19
كېپىنەك ۋە ھەسەل ھەرىسى 20
ئۈستازىمغا 21
قار لەيلىسى 25
يۈلتۈز، قىسما كۆزۈڭنى 26
ئىمتىھاندىن ئۆتتۈم ۋە لېكىن 27
سۆگەت ۋە ئالما 28
غۇنچە 29
بۇلاق 31
مەشرەپ 33
تاغ 35
ھايات سۆيگۈسى 38

دەريا ۋە مەن 42
ئارمىنىم 43
بۇرچ ئالدىدا 44
مەن هاياتقا پەرۋانە 45
ئارزۇيۇمنى سورىساڭ ئەگەر 46
ئۇچ كۆرۈنۈش 47
ياشلىقىم 49
مېنىڭ ناخشام 51
ئانا 53
ئىقبالىم سىلەر 55
غۇرۇر بىلەن ياشايمەن 57
ئۇخلىماڭلار هېسلىرىم 61
تىلەك 67
تاڭلار رىغبەت ـ ئىلهام بەرگەن دىللارغا 71
توي ئوينار ۋۇجۇدتا زارىققان ۋىسال 75
يۇرىكىم ئېيتقىن دەيدۇ شۇنداق ناخشا 76
ساڭا هۆرمەت 78
تېپىۋالدىم ئۆزۈم يولۇمنى 80
ئادالەت ئالەمدە ئۇلۇغ تەڭداشسىز 81
غەزەپ 82
چىن دوستلۇق 83
شادلىق 84
ئويغان، يېگىت 85
چوپان هەققىدە ناخشا 87
قارىغاي 90
باهار تەبەسسۇمى 91

يازلىرىكسى 94
تارىخ 98
گۈلچايدىن تۆكۈلەردۈر گۈل 100
ئانا دالا قوينى كەڭ 103
دىلبەر، مېنى قىلما ئىنتىزار 105
ئەقىدە 107
ئايدىڭ كېچە 108
ھايات، سۆيگۈ ئەزەلدىن قوشاق 109
ئۈمىد ـ مەشئەل، نۇر ـ چولپان 110
ئەزگۈ تىلەك ھاياتتا يۆلەك 112
چولپانىنىڭ جىلۋىسى بار سۇبھىگىچە 113
ياپراقلار لەۋلىرىدە كۈمۈش قەتىرە 114
نوروز ئۇلۇغ بىر ناخشا 115
دوستلىرىم يۆلەك ئۆرلەشلىرىمدە 119
ياشىسۇن ئۇيغۇر نېنى 121
دوپپامغا سېنىڭ ئىشقىڭ چۈشۈپ قالدى 123
يۈرەكلەردە يانىدۇ گۈلخان 124
ئەللەيلىرىڭ ئاق تىلەك 125
خىلۋەت مەھەللىدە يېڭىچە بىر كۈن 127
مۇساپىسى ئۇزاقتۇر ـ ئۇزاق 129
جۇلالىنار ۋىسال جىلۋىسى 130
يۈرىكىمدە سېغىنىش ھەر دەم 131
بىر ناخشام بار مەڭگۈ تۈگىمەس 134
مەردلىكىڭگە ئەل قايىل 136
دەپ 139
دېھقان 141

بالىلار كۆڭلى غۇبارسىز تاڭدەك 143
سەن يېزىلدىڭ تارىخ بېتىگە 144
تىرىك ۋۇجۇد، ئويغاق روھ تەلپۈنۈشلەر ئىلكىدە ... 146
ئانا خەلقىم سۆيمىسە 149
ئىپتىخارىم سەن مېنىڭ 151
ئادەملەر 155
ئانا زېمىن يىلتىزىڭ 158
سۆيگۈ مەنسۇپ ئىككىمىزگىلا 160
تولۇن ئايغا ئېيتتىم سىرىمنى 161
سەن مېنى ئۇچۇرغان ئېھ ئالتۇن ئۇۋا 162
يىللار ئىشقى ئۇلۇغ كۈي 165
ھېيتىڭ مۇبارەك 168
كەلدى نورۇز گۈلخۇمار 170
باھار سىزدىڭ، تاڭ سىزدىڭ 174
يىللارنىڭ بەرگىنى ئۈمىد، مۇھەببەت 177
تاشلىغىن نىگاھ 180
شادلىقىمدىن كۆتۈردۈم چۇقان 181
جىسمىم شادلىق ئىلكىدە شۇ تاپ 182
ھالاللىقتا قۇياشتەك جامال 184
تاڭ شامىلى، سۆيگىن يۈزۈمنى 186
سەن تىكلىگىن ئۆلمەس ئابىدە 187
ئەينەك ئالدىدا 189
روھى ئەل بىلەن ھايات 190
غەزەللەر 191
ماۋزۇسىز 195
ئاسمانلىرىڭ سېنىڭ ساپ، سۈزۈك 196

ئويغاق هېسلار

قاداق باسقان قوللىرىڭ ئالتۇن 199
مەرىپەتتە كۆلدۈرگەن چولپان 201
ئىككى غەزەل 203
يۈرىكىڭ ئاتەش جۇڭغارنى سۆيگەن 205
ئۈمىدلىرىمنى يۈكلىدىم ساڭا 207
شائىر يۈرىكى 209
قۇۋناق ئۆينىڭ بەرىكىتى ئۆزۈڭ 211
تەبىئەتنىڭ ئەركىسى باھار 213
ئىككى غەزەل 215
تۇنجى قار، تۇنجى مۇھەببەت 217
غەزەللەر 219
ئالتۇنتاغ ئۇنچىلىرى (سېكل) 222
ئاتا قەدرى 228
ئەڭ قەدىرلىك دەقىقە 231
ئىنسان، ئۆزۈڭ تېپىۋالغىن يول 235
ساۋاق 236
چىرىغىڭ ئۆچمەس ئاتا 237
هايات كۆكلەر مۇھەببەت بىلەن 239
قۇت بەرسۇن هالال ئەجرىڭ 241
ئانا تىلىم 243
بويۇڭنى سۆيۈپتۇ قۇياش جىلۋىسى 245
قۇتلۇق قەدەم 247
بەرگىلەر لېۋىدە يالتىرار كۈمۈش 250
سېنىڭ نامىڭ تۇگىمەس ناخشام 252
تاڭلار ساڭا قۇت تىلەيدۇ هەرقاچان 254
بولغاي 256

يول 257
تەبىئەت، هايات ھەممە جاندار ئويغاق 258
ۋىسال قىزى كۆتمەكتە 260
باهار لىرىكىسى 262
تاڭ جىلۋىسى 263
نۇرلۇق سېما 266
تەقدىرنىڭدىن ئاغرىنما، دوستۇم 268
چۈغلۇق (ناخشا تېكىستى) 269
سېغىنىش 271
دەريا سۈيى 273
بەش مۇچەل چەشمىلىرى 275
تاغ سۈيى (ناخشا تېكىستى) 277
تەبەسسۇم (ناخشا تېكىستى) 278
سەن دىللار تەكتىدە ئەبەدىي مېھمان 279
ئاياللار قولىدا تەۋرەيدۇ دۇنيا 282
كۆلۈپ كەلدى نىگارىم 284
ياشلىقنى ئاتايدۇ ساڭا 286
نىگار ماڭا باقىدۇ كۆلۈپ 288
سەن پاكلىقنىڭ ئەلچىسى 289
تۆكۈلىدۇ سېنىڭدىن ئەلگە ئېھسان ـ ساخاۋەت 290
شېئىر قەسىدىسى 293
بەخت تەبىرى 296
قەدىرلىك ئىنسان 298
يۈرەكتە ئىشتىياقلىق بار (ناخشا تېكىستى) 300
ئانا يۈرتۇم قىبلىگاھىمسەن 301
هايات يولى 304

ئاشىق يۈرەك هايات ئىشقىدا 305
ئانا، هېيىتتا سېنى ياد ئەتتۈق 307
باقىمەن كۆپكە 309
مېهنەت 311
جور بولىمەن ناخشاڭغا 312
سەھەر 315
تۈنجى قاردا ئاق تىلەك 317
هېيت ئويناىمىز 319
ئوقۇتقۇچىمەن 321
ئەسسالام، دېهقان دوستۇم 323
ياز هۆسنى 325
ئارمان 327
يىللار قەدرى 331
باهار دېگەن مۇهەببەت 333
ئانا باغرى ئەڭ ئۇلۇغ 335
قېرىنداش 337
باهار كەلدى 339
يېڭى قەدەم يىل يېڭى 341
ئەلۋىدا، زوردۇنكا 344

ئۈمىدلەردىن كۈلىدۇ ۋىسال

كۈلۈپ كەتتى بىپايان زېمىن،
زور نۇرىنى تۆككەندە قۇياش!
ئەمىن تاپتى يۈرەك ـ دىللارمۇ،
نۇرغا تولغاچ ئانا يەر تۇتاش.

ئوتلۇق تەپتى ئالتۇن قۇياشنىڭ
قۇدرىتىنى قىلدى نامايان.
سەپەر تارتتى ھايات كارۋىنى،
ئالەم سۆيگەن كەڭلىكلەر تامان.

ئالەم سۆيگەن كەڭلىكلەر تامان
ئېلىپ بارار بىزلەرنى ئارمان!
ئۈمىدلەردىن كۈلىدۇ ۋىسال،
دىلىمىزغا بېغىشلاپ ئېھسان!

1980 ـ يىلى ئىيۇل، چاپچال

سۆيگۈ دىلىرىنى تاپتى يۈرەك

ئويغىتىپ تاڭدا سۆيگۈ دىلىرىنى،
تاپتى بۇ ئۇزاق تەشنا بولغان يۈرەك.
ئاھ، ئىچتى ئېسىل ۋىسال جاملىرىدىن
سۆيگۈنىڭ شارابىنى ئارمان ـ تىلەك!

سىرداشتى قۇرۇپ سۆھبەت ھاياجاندا،
شۇڭقارلار ئۇۋا سالغان چوققىلاردا.
تىڭشىدىم، ئۇندىن كېلەر ياڭراق سادا،
ئىز قالغان ئۆچمەس بولۇپ قىيالاردا.

توختىماس كارۋان ئۈدۈم سەپىرىدىن،
ئېپكېلەر خەۋىرىنى ئۇچقۇر شامال.
ئىز قالغان قىيالارغا باقار خۇشال،
ئەرشىنىڭ ئەركە قىزى ــ ساھىبجامال!

دولقۇنلار مەۋج ئۇرغان ساھىللاردا
قوزغىتىپ نازۇك ھېسلار شامال ئېسىر.
يۈلتۇزلار تېپىشقاندا ئېھسان كۈلەر،
ئېھ، ئارمان ئالتۇن جامدا شاراب ئىچىر!

1976 ـ يىلى دېكابىر، چاپچال

كۈلدى ياشلىقىم

قارىسىنى ئېلىپ يېشىم ئوتتۇز بەشنىڭ،
بېشىمغا ئاق قىروۋلار قونۇپ قاپتۇ.
ياشلىق دېگەن قانداق مەزگىل؟
چۈشەنگۈچە،
ئانام مەندىن قوش نەۋرىلىك بولۇپ قاپتۇ.

ئارتقا باقسام ياش ئەگىدۇ كۆزلىرىمدىن،
كەچۈر ئانا، روھىم بىردەم سۈنۈپ قاپتۇ.
ئەسكە كېلىپ شۇ ئون يىللىق «جۈدۇن ـ چاپقۇن»
خىياللىرىم كونا خامان سورۇپ قاپتۇ.

قورۇق چۈشكەن چىرايىمدىن ئەجەبلەنمەڭ،
شۇ يىللاردا مېنى «ئىسسىق» ئۇرۇپ قاپتۇ.
بۇلاق كەبى زېھنىڭ قېنى؟
دەرسەن بەلكى،
ئۇمۇ دوستۇم شۇ يىللاردا قۇرۇپ قاپتۇ.

قەلەمنىمۇ بوينىنى قىسىپ بىر بۇرجەكتە،
ئەلەم بىلەن ياشلىقىمدەك سولۇپ قاپتۇ.

سەپىرىمدە «جۇدۇن» بولغاچ، ئىجادىمىۋ
شۇ ئۆتەڭدە ئون يىلارچە قونۇپ قاپتۇ.

تەبىئەتتە كۆك سۈرمىگەن بىرمۇ تال يوق،
«جۇدۇن» ئۆتۈپ بۇگۈن باھار بولۇپ قالدى.
«قۇيۇنلار»دا چاڭ ـ توزانغا مىلەنگەننىڭ
چىرايىغا قارا!
كۈلكە قونۇپ قالدى.

گۈزەل باھار قان ئۇرغۇتۇپ تومۇرۇمدا،
ئىلھاملىرىم يېڭى بىخلار سۈرۈپ قالدى.
شۇنداقلىقىم ئىككى قولۇم ئىجاد ئۈچۈن،
ۋۇجۇدۇمغا پۈتمەس قۇۋۋەت تولۇپ قالدى.

ياشلىق دېسەم ياش ئەگمىگەن كۆزلىرىمدە،
كۆرۈك!
دوستۇم، تۇغمىسلا كۈلكە ـ شادلىق.
باھار بىلەن كۈلدى يەنە ياشلىق چېغىم،
ئەمدى ھايات ئەجەب قاينىق،
شېرىن ـ تاتلىق!

1983 ـ يىلى ماي، چاپچال

گۆھەر قىزدىن گۆھەر گەپ

ھەر كۈنى كۆرىمەن گۆھەرنى
يوپيورۇق چىراغنىڭ تۈۋىدە.
باقىدۇ كىتابقا زوق بىلەن
شۇ بىر جۈپ قاپقارا كۆزىدە.
ئاشماقتا ئۇنىڭغا ھۆرمىتىم،
كۈنسېرى قەلبىمنىڭ تۆرىدە.

سۆز ئاچتىم كۈنلەرنىڭ بىرىدە:
ــ كىتابقا نېمانچە ئامراق سىز؟
ئۆتىدۇ ۋاقتىڭىز ئاشۇنداق،
ئويۇندىن، كۈلكىدىن يىراقسىز.
كۆز ئۈزمەي ئۇنىڭدىن بىرەمدۇ
زېرىكمەي قانداقمۇ چىدايسىز؟

تىكىلدى بىرھازا سىنچىلاپ،
«لاپ» قىلىپ گۆھەر قىز يۇزۈمگە.
شۇ مەھەل كۆردۈمەن ئېچىنىش
گۆھەرنىڭ چولپاندەك كۆزىدە.

«ئېخ، قادىر، ــ دېگەنچە بىر تىنىپ،
دەل جاۋاب بەردى ئۇ سۆزۈمگە، ــ

ئۆتتىغۇ ئۆمرىمىز بىرمەھەل
ئىلىم ـ پەن ئۆگەنمەي مەنىسىز.
قايمۇقۇپ ‹جىن› لارنىڭ مىكرىدىن،
نە ئارزۇ، ئىرادە، غايىسىز.
بۇگۈنچۇ، كۈتمەكتە بىزلەردىن،
زور ئۈمىد بۇ يېڭى دەۋرىمىز!

گۆھەرنىڭ گۆھەردەك گېپىدىن،
چۈشەندىم كۆپ تېرەن مەنانى.
كۆپ بىلىم ئىگىلەش ئىكەنغۇ
ئاھ، ئۇنىڭ دىلدىكى ئارمانى.
سۆيگۈنىڭ سېھرىلىك كۈچىدىن
ياقتۇردۇم شۇ دىلدار رەنانى.

1980 ـ يىلى ئاپرېل، چاپچال

جىلۋىلىنىر ئانا تەبىئەت

كۆك پەرىسى ئانا زېمىنغا
چاچىتى چاچقۇ كۈمۈش قەتىرىدىن.
باھار ئىلھام بەردى دىللارغا،
جۇشقۇن ھايات يېڭى سەتھىدىن.

كۈلۈپ كەتتى بىپايان زېمىن،
جىلۋىلىنىر ئانا تەبىئەت.
چوققىلاردا پەر قاقار بۈركۈت،
ۋۈجۇدىدا ئوتلۇق مۇھەببەت.

چەكسىز ئۈپۈق باھار ئىشقىدا،
تاۋلىنىدۇ شەپەق رەڭگىدە.
چۈقان سالار ئوينىاق ئېقىنلار،
ئۆركەش ياساپ دولقۇن مەۋجىدە.

تاڭ ئەركىسى تاشلىدى نىگاھ،
ياپراقلاردا چاقنار جىلۋىسى.
ئاستانىدۇر پاكلىققا ئەبەد،
يۈرەكلەرنىڭ تۆرى ــ قىبلىسى.

سۇبھى پارلار تەبەسسۇم بىلەن،
ئانا دالا جىمىكلىرىدە.
كۆپكۆك چىمەن، يېشىل ھاياتلىق،
دەريا ـ كۆللەر گىرۋەكلىرىدە.

ئەنئەنىمىز تىرىك ھېكايەت،
ئەۋلادلارغا نورۇز ھەققىدە.
كۆمۈلمەس ۋە ئۇنتۇلماس تارىخ،
ئۇدۇمدۇر ھايات، ئۇدۇم ئەقىدە.

نورۇز كەپتۇ بۇ يىلمۇ يەنە،
ئەۋلادلارنى ئۇمىدكە بۆلەپ!
ۋىسال قىزى ساپتۇ پايانداز،
ئىقبالىلارنىڭ قەسرىنى گۈللەپ!

1992 ـ يىلى مارت، چاپچال

ئىجادىمدا پۈتمەس ماۋزۇ

ھەر قېتىم بويلىرىڭغا كەلگىنىمدە،
قارايمەن، ئېقىشىڭغا ئۇزاقلارغا.
قارايمەن زوقلىنىپمەن ئەزىم دەريا،
سەن سۆيۈپ باغاش ئەتكەن قىرغاقلارغا.

زەپ شېرىن خىياللارغا چۆمۈلمەن،
زەن سېلىپ سېنىڭ ئۇلۇغ دولقۇنۇڭغا.
مەپتۇنمەن، مەھلىيامەن، ناخشا ـ كۈي بوپ
ياڭرىغان سېنىڭ جۇشقۇن شاۋقۇنۇڭغا.

كېلىسەن نە ـ نەلەردىن ياساپ ئۆركەش،
كۈمۈشتەك ئۇنچە ـ مارجان چېچىپ ھەر يان.
ۋادىنى ئوراپ كۆركەم خانئەتلەسكە،
بېرىسەن گۈل ـ گىياھقا ھاياتلىق ـــ جان!

كەڭ قىرغاق، ئالتۇن ۋادا سۆيگۈسىنى،
كۆرىمەن سېنىڭ شۇنداق ئېقىشىڭدىن.
توختىماي كۈندۈز ـ كېچە ئىشقىڭ بىلەن،
مۇھەببەتلىك شوخ ناخشاڭنى ئېيتىشىڭدىن.

ئەزىم دەريا، سېنىڭ ئۇلۇغ پەزىلىتىڭ،
يۈرىكىمگە سالدى ئوتلۇق غايە ـ ئارزۇ!
ئەزىز خەلقىم، ئانا دىيار مۇھەببىتى.
ئىجادىمدا مېنىڭ ئۇچۇن پۈتمەس ماۋزۇ!

1982 ـ يىلى ئۆكتەبىر، چاپچال

بولسىمۇ

«كەمتەر بولغىن، ئەي بۇرادەر، تاجۇ تەختىڭ بولسىمۇ»،
بولمىغىن زىنھار تەكەببۇر خانلىق مىراسىڭ بولسىمۇ.

خۇش پېئىل، سالماق، سىپايە بول ھامان، ئەل ئالدىدا،
شۆھرىتىڭ بىرلا ئېشىپ يۈرت ئارا نامىڭ بولسىمۇ.

تۇت ئۆزۈڭنى دائىما، ئىززىتىڭ ساقلاشنى بىل،
گەر سېنىڭ قۇياش كەبى ھۆسن ـ چىرايىڭ بولسىمۇ.

پو ئېتىپ كۆككە ئۇچۇپ قىلما تاماشا، قىل ھەزەر،
ئاقىۋىتىڭ يەرگە چۈشەرسەن گەرچە قاناتىڭ بولسىمۇ.

لەۋزىنى قىلدىڭ ئۆزۈڭ، ئەي كەمتەرىن، قىلغىن ئەمەل،
ئوت كېچىپ چامدام ـ قەدەمدە مۇشكۈلاتىڭ بولسىمۇ.

1983 ـ يىلى فېۋرال، چاپچال

مۇقام ۋە ناخشا

(داستان)

قۇلاق سال،
ئەي جاھان!
مېنىڭ جاراڭلىق ناخشامغا،
زېمىن مەھلىيا ئەتكەن.
تىڭشىساڭ،
بىزنىڭ شۇ مۇقام ـ ناخشىمىز،
ئەجدادلار ئەجرىدىن ۋايىغا يەتكەن.

سەنئەتنىڭ قامۇسى، ئەڭگۈشتەرى شۇ،
تارىختىن بىز ئالغان مۇكاپاتنامە.
ئۇ شۇنداق بىر ناخشا، قەدىم جەڭلەردىن،
قۇربانلار روھىغا ئۇلۇغ يادنامە.

بار ئۇندا يوقسۇلنىڭ شىكايەت ـ ئەرزى،
زۇلمەتلىك كېچىلەر ئۇستىدىن ئىسيان.
ئۇندا بار كەۋسەرلىك باغلارنىڭ ھىدى،
قوينىدا جەننەتنىڭ ھۆرلىرى مېھمان.

ئۇندا بار ئانىلار ئاۋازى تۇنلەپ،
بوۋاقلار بېشىدا ئەللەي ئەتكۈچى.
ئۇندا بار ھېكمەتتىن پايانسىز دېڭىز،
قارىساڭ كۆرۈنمەس ئەسلا چەت ـ ئۇچى.

مۇقاملار بەزلىگەن يىغلىغانلارنى،
ناخشىلار شىپاسى ئەلەمنىڭ ـــ دەردنىڭ.
ناخشا ـ كۈي بىزگە نان،
بىزگە جان بولغان،
مۇقاملار ئۇزاقتىن شاھى سەنئەتنىڭ.

ئۆرۈلدى قانچىلاپ قەلئە ـ راۋاقلار،
شۇ مۇقام شاھلىقتىن ئۆرۈلمەي كەلدى.
شەھەرلەر كۆمۈلسە قۇملار ئاستىغا،
لېكىن ئۇ ناخشىلار كۆمۈلمەي كەلدى.

ئۇ بىزگە قەدىمىي يېپەك يول بويى،
ياشىغان ئەقىللىك ئەجدادتىن قالغان.
تىڭشىساڭ،
يۈرەكنىڭ ئەزگەن مۇڭلىرى،
ھىجراندىن،
ھەسرەت ۋە ئارماندىن كەلگەن!

ئۆي ـ ماكان تاشلانغان سۈرگۈنلەر ئارا،
شۇ مۇقام ـ ناخشىلار تاشلانغان ئەمەس.

چۆللەردە ئۆتسەمۇ نامرات مەرىكسى،
ھېچقاچان ئۇنىڭسىز باشلانغان ئەمەس.

كېلىدۇ سەنئەتنىڭ تۇن يېرىپ ئاشۇ
فارابىي كۆتۈرگەن چىرىغى بىلەن.
ياڭرايدۇ ئاۋازى ئامانىسانىڭ،
كېلىدۇ ساتاردىن تىنىقى بىللە.

كۆيلىنەر مۇھەببەت،
سۆزلىنەر ھىجران،
ۋىسالىلىق كېچىلەر ئۇلۇغلىنىپ ھەم.
كېلىدۇ شۇ مۇقام،
ناخشىلار بىلەن،
باتۇرلار داستانى تولۇقلىنىپ ھەم.

بۇلبۇلنى ناخشىغا ئۇندىگەن ئاۋۋال،
باغلاردا كۆردۇق بىز شۇ مۇقام ئىكەن.
شۇ مۇقام پاك سۆيگۈ دۇشمەنلىرىگە،
ئۇرۇلغان ئالماستەك قىلىچ ـ تىغ ئىكەن.

ئاڭلايمىز بوۋىلار چاپقان كەتمەنىنىڭ،
بۇگۈنمۇ ئۇنىڭدىن گۈپۈلدىشىنى.
مىسكەرچى قولىدا قەدىم بولقىنىڭ،
ئەسىرلەر ئاۋۋالقى توكۇلدىشىنى ...

قىسسىلەر ئاڭلىدۇق، كىتابلار كۆردۇق،
ناخشىدىن پۈتۈلگەن ئۇنىڭ ھەر بابى.
مۇقاملار بىز ئۈچۈن قىممەتلىك مىراس،
ئىجادىنىڭ تۈگىمەس شەربەت ـ شارابى!

※ ※ ※

تىڭشىغىن،
ئەي جاھان.
ئەمدى ناخشامنى،
تىڭشىغىن،
بىزنىڭ شاد يۈرەكلەرنى ھەم،
تاماشا ئەھلىنى چىللايمىز بۈگۈن،
كۆرگەي دەپ
بىزنىڭ توي ـ كۆرەكلەرنى ھەم.

قۇيۇنلار قۇترىغان يىللار ئەمەس بۇ،
ئەركىمىز قايتىدىن كەلدى ئەسلىگە.
زېمىندىن زىمىستان، دوقاللار كەتتى،
ئۆمرىمىز ئايلىنىپ باھار پەسلىگە.

توۋلايمىز شۇڭلاشقا مۇقام، ناخشىنى،
چېلىشتىن يېزىلدى داستانلار يېڭى!
مۇقامنى خارلىغان ئاسارەت كەتتى،

يول يېڭى،
ئەل يېڭى،
بوستانلار يېڭى!

بىز ئۇلۇغ يۇرۇشكە ئات ئېگەرلىدۇق،
قاششاقلىق قالماقتا ئەمدى چۈش بولۇپ.
بەختىمىزنى مەنزىلى قىچقىرار بىزنى،
ناخشىلار كەلمەكتە بىزگە كۈچ بولۇپ.

قوللارنى كۆتۈردۇق ئۈسسۈلغا خۇشال،
كۆڭۈلدىن بېرىلدۇق ناخشا ـ قوشاققا.
قىزىدى بەزمىلەر ئۇرۇلدى چاۋاك،
تەمبۇرلار سايرىدى ئەجەم ـ ئوشاققا ...

ناخشىلار توۋلىساق ئاۋازىمىزغا،
بولماقتا زاۋۇتتا موتورلار تەڭكەش.
ئۇرچۇقلار ئالدىدا چېۋەر قىزلار جور،
ئېتىزدا تۇمەنلەپ باتۇرلار تەڭكەش.

ئاقىدۇ ناخشىمىز خۇددى دەريادەك،
دولقۇنى داستاندۇر، شاۋقۇنلىرى كۈي.
مۇقاملار مەشرەپلەر مۇقەددىمىسى،
ناخشىدىن جانلاندى كەك دالا،
ھەر ئۆي!

مۇقامسىز ئۆتمەيدۇ كېچىلەر بۇگۈن،
ناخشىدىن ئالىمىز خۇشاللىق ـ شادلىق.
كۆچەتلەر ناخشىدىن يېتىلدى، ئۆستى،
قىزلار ھەم ناخشىسىز بولمايدۇ ياتلىق.

زوق بىلەن سۆزلىنەر،
كۈيلىنەر ئۇندا
ھەر ئۆينىڭ شادلىقى ـ ئاۋاتلىقىمۇ.
بولماقتا يېقىملىق ناخشىدەك گۈزەل،
شۇ مۇقام يۈرتىنىڭ دالا، تېغىمۇ.

ھە ...
بۇگۈن خانىتەڭرى ئاشۇ ناخشىنىڭ
كۆرمەكتە توختىمايلا ئېيتىلغىنىنى!
كۆرمەكتە ناخشىلار ئىستىقبالىغا
ۋەتەندە نۇر ـ چىراغ يېقىلغىنىنى!

ئالتۇندىن سالدۇق سىم بۇگۈن ساتارغا،
كۈمۈشتىن ئىشلەندى داپنىڭ گەردىشى ...
يىغلاپتۇ دېمىگىن چۈشەنمەي يەنە،
شادلىقتىن تۆكۈلسە بۇۋايلار يېشى.

ناخشىمىز پەيزىدىن ئالىدۇ لەززەت،
قىزىل تۇغ نۇر چاچقان يېزا ـ شەھەرلەر.

ۋاپادار يار ـ مەشۇق ھۆسنىدەك گۈزەل،
تۈيۈلار ئەندىكى ھەربىر سەھەرلەر.

ئېخ، بۇگۈن توۋلايمىز مۇقام ـ ناخشىنى،
ياڭرىتىپ، كۆتۈرۈپ راسا ئەۋجىگە!
بارىمىز مۇقام ۋە ناخشىلار بىلەن،
ئۇلۇغۋار كەلگۈسى ـــ
پارلاق دەۋرگە!

1982 ـ يىلى ماي، چاپچال

تامچە

تامچە سۇنى قەترىدەك بىلىپ،
دېمەك ئۇنى ھەرگىز قەدىرسىز.
تامچىلاردىن دەريالار تولۇپ،
ھاسىل بولار ئوكيان ـ دېڭىز.

ئۆمرۇم مېنىڭ تامچىغا قىياس،
«چىپ ـ چىپ» قىلىپ تامچىلاپ تۇرغان.
ئېقىن ياساپ، دەريا تولدۇرۇپ،
كەڭ دېڭىزغا كېلىپ قۇيۇلغان.

خۇشالمەنكى، دېڭىز سۈيىدە،
بولغىنىمغا مەنمۇ بىر تامچە.
قەدىرلەيمەن تامچىلىقىمنى،
پەخىرلىنىپ تاكى ئۆلگۈچە.

1983 ـ يىلى يانۋار، چاپچال

كېپىنەك ۋە ھەسەل ھەرىسى

كېپىنەك ماختىنىدۇ سەيلىسىدىن،
گۈللەرنىڭ پەيزىنى سۈردۈمەن دەپ؟
كۈلكە قىلىپ ئىشچان ھەسەل ھەرىسىنى،
سەندە يوق مېنىڭچىلىك ئەپچىل پەم دەپ.

كېپىنەك «پەمى» بىلەن ماختانسىمۇ،
ئىشچان ھەرە مىننەتسىزلا بال بېرىدۇ.
شىرنە يىغىپ تىنىم تاپماي ئىشلەيدۇ ئۇ،
ھەتتا ئاخىر ئاشۇ يولدا جان بېرىدۇ.

1983 ـ يىلى فېۋرال، چاپچال

ئۇستازىمغا

تالاي شائىر يازدى قوشاق ـ نەزمىلەر،
ئۇستاز ئۇلۇغ،
ئۇستاز بۇيۇك،
ئەزىز دەپ.
ئۇلۇغلايمەن مەنمۇ بۇگۈن يۈرەكتىن،
ئۇستاز مېھرى شاگىرت ئۈچۈن دېگىز دەپ.

ئۇنتۇمايمەن پاك قەلبىمگە يېزىقلىق
مەرىپەتنىڭ ئىشىكىنى ئاچقىنىم.
بىلىم ئىشقى يالقۇنجىغان جىسمىمنى
ئۇستازىمنىڭ پاك باغرىغا ئاتقىنىم.

قۇياش كەبى تۆكۈپ ئالتۇن نۇر ـ ئاپتاپ،
كەلدى ئۇستاز شۇنچە ئىللىق خۇش چىراي.
كەتتى تارقاپ دىلدا قورقۇش، ئەندىشە،
مەن بىر يۇلتۇز، ئۇستار گويا تولۇن ئاي!

«ئا» دىن باشلاپ بۇ غۇبارسىز دىلىمغا،
ئىلىم ـ پەننىڭ چىرىغىنى ياغقان ئۇ.

ئالغا ماڭسام نۇر ياغدۇرۇپ چېھرىدىن،
مەمنۇن بولۇپ ماڭا خۇشال باققان ئۇ.

ئۇنتۇمايمەن
پاك قەلبىمگە يېزىقلىق،
پەن ئىشقىنى يۈرىكىمگە تاڭغىنىڭ.
ئوڭ قولۇمدىن تۇتۇپ ئۇستاز مېھرىڭدە،
ئالغا يېتىلەپ بىللە ئېلىپ ماڭغىنىڭ.

مىننەت قىلماي تەشنالىقىم قاندۇرغان،
شەربەت ئىدى ئۇستازىمنىڭ بەرگىنى.
سۆز ـ ھەرىكەتتە بولۇپ ئۈلگە ھەرقاچان،
يۈكسەك ئارزۇ ئۇرۇقىدىن تەرگىنى.

نوتا ئىدىم،
كۆچەت بولۇپ يېتىلدىم،
بۇگۈن ماڭا چىنار قامەت پۈتۈلدى.
نادان ئىدىم،
ئاشتى زېھنىم كۈنسېرى،
يۈرىكىمگە ئۈلۈغ نىيەت پۈكۈلدى.

مەن پەقەتلا ئۈلۈغ ئۇستاز ئۆستۇرگەن،
تۇمەن نوتا ـ كۆچەتلەرنىڭ بىرى مەن.
چىنار قامەت پۈتۈلگەندە جىسمىمغا،
مەن قانداقچە ئۇستازىمنى ئۇنتۇيمەن؟!

بىر چاغلاردا شۇ ئۇستازنىڭ قاپقارا
قۇندۇز كەبى پارقىرايتتى چاچلىرى.
بۇگۈن باقسام،
قۇندۇز چاچتىن نە ئەسەر،
ئاق كۈموشتەك يالتىرايدۇ باشلىرى!

بۇگۈن باقسام چېھرىگە شۇ ئۇستازنىڭ،
ماڭلىيىدا قاپتۇ سانسىز قورۇقلار.
ئۆكۈنمەيدۇ ئۇلۇغ ئىنسان بۇنىڭغا،
ئۇنى هامان شاگىرتلىرى ئۇلۇغلار!

ئۇلۇغ ئۇستاز مېهنىتىنى ــ ئەجرىنى
ئەزىزلەيدۇ ساۋاق ئالغان هەر ئىنسان!
ئەزىزلەيدۇ ئۇنتۇماستىن قەدرىنى،
ياد ئېتىدۇ قۇتلۇق نامىن هەرقاچان!

ئۇنىڭ ئەجرى
شائىردىكى تەپەككۇر،
ئۇنىڭ ئەجرى
ئالىمدىكى پاراسەت؛
ئۇنىڭ ئەجرى
ئىنژېنېردا ئىختىرا،
ئۇنىڭ ئەجرى
سەنئەتكاردا لاتاپەت؛

ئۇنىڭ ئەجرى
جەڭچىدىكى جەسۇرلۇق،
ئۇنىڭ ئەجرى
ئىشچىدىكى ماھارەت!
ئۇنىڭ ئەجرى
دېھقاندىكى ساپ نىيەت،
ئۇنىڭ ئەجرى
تاپقۇزىدۇ كامالەت !!
يېزىپ كەلسە ئۇلۇغ ئۇستاز ئەجرىنى،
پۈتەر يۈزلەپ ۋە ھەتتاكى مىڭ داستان!
جىسمى ياتلىسا تۇپراق ئارا جاي ئېلىپ،
نامى ئۆچمەس مىليون دىلدا ھېچقاچان !!!

※ ※ ※

تالاي شائىر يازدى قوشاق ـ نەزمىلەر،
ئۇستاز ئۇلۇغ،
ئۇستاز بۈيۈك،
ئەزىز دەپ!
ئۇلۇغلايمەن
مەنمۇ بۇگۈن يۈرەكتىن،
ئۇستاز مېھرى
شاگىرت ئۈچۈن دېگىز دەپ!

1984 ـ يىلى 4 ـ مارت، چاپچال

قار لەيلىسى

قار لەيلىسى كۆزنى چاقنىتىپ،
ئېچىلىپتۇ ئېگىز چوققىدا.
قەھرىتاندا قىپتۇ نامايان،
قەيسەرلىكنى ئاشۇ تۇرقىدا.

چوققىلاردا تۇرسىمۇ كۈلۈپ،
ماختانمايدۇ تەمەننا قويۇپ.
ئىزدىمەيدۇ باغچىدىن ئورۇن،
ئۆتەر قارلىق قىيانى سۆيۈپ.

قەيسەرلىكنىڭ سىمۋولىدۇر ئۇ،
كەمتەرلىكنىڭ گۈزەل ئۈلگىسى.
ئۈلگە قىلدىم خىسلىتىنى مەن،
يۈرىكىمدە ھايات سۆيگۈسى.

1984 ـ يىلى مارت، چاپچال

يۇلتۇز، قىسما كۆزۈڭنى

دېرىزەمدىن قارايدۇ يۇلتۇز،
ناز ـ كەرەشمە بىلەن كۆز قىسىپ.
«يۇر سەيلىگە» دەيدۇ شەرەتلەپ،
كۈلۈپگىنە دالدىغا قېچىپ.

يۇلتۇز،
يۇلتۇز قىسما كۆزۈڭنى،
جىلۋەڭ بىلەن مېنى ئازدۇرۇپ.
ئۆزۈڭ دەڭسە ساداقىتىڭنى،
قويما كېيىن راسا چاندۇرۇپ.

1986 ـ يىلى فېۋرال، غۇلجا

ئىمتىھاندىن ئۆتتۈم ۋە لېكىن

ئىمتىھاندىن ياخشى ئۆتتۈڭ دەپ،
تەبرىكلىدى دوستلىرىم مېنى.
خۇشاللىقتىن يايرىدىم، ئەمما
شۇ دەم باستى باشقا غەم مېنى!

ئىمتىھاندىن ئۆتتۈم ۋە لېكىن،
غېمىم ھايات سىناقلىرىدا.
ياخشى ئىدى قالمىسام دوستلار،
ئەۋلادلارنىڭ سوراقلىرىغا ...

1985 ـ يىلى ئىيۇل، چاپچال

سۆگەت ۋە ئالما

پور سۆگەت گەدىيىپ دەپتۇ ئالمىغا:
«قارىغىن،
بەستىمگە زەپمۇ قاملاشقان.
سەندە يوق نە سۇبات، قامەتتىن ئەسەر،
شاخلىرىڭ ئېگىلىپ يەرگە قاراشقان.»

ئالمىمۇ دېدىكى ئاڭا جاۋابەن:
«راست دەيسەن مەندە يوق سۇبات ۋە قامەت.
ۋە لېكىن ئىنسانغا بېغىشلاپ لەززەت،
ياشىماق مەن ئۇچۇن بەخت زور ئامەت.»

گەدەيگەن پور سۆگەت بولدى لاسسىدە،
ئالمىنىڭ كەمتەرىن سۆزىنى ئاڭلاپ.
ئىبرەتتىكى دۇنيادىن ئۆتمىگەي ھەركىم،
مېۋىسىز گەدىيىپ، بىر ئۆزىنى داڭلاپ.

1986 ـ يىلى ماي، غۇلجا

غۇنچە

تاڭ سۈيۇپ ئېچىلغان لاله رەڭ غۇنچه،
تارتىدۇ زوقىنى هەممه ئادەمنىڭ.
هەر غۇنچه،
هەر گۈلنىڭ مېهرى ئۆزگىچه،
غۇنچىلار زىننىتى گۈزەل ئالەمنىڭ!

تاڭ بىلەن كۈلىدۇ غۇنچىلار بەرگى،
هاياتقا يېڭىلىق،
جۇشقۇنلۇق ئاتاپ.
ئالەمنى ياشنىتار،
ئالەمنى بېزەر،
ئىجادنىڭ ئالتۇن رەڭ گۈلىنى تاقاپ.

غۇنچه بەخت،
غۇنچه رەڭدار بىر ئالەم،
داۋام ئېتەر هايات شۇنداق ئىز بىلەن!
غۇنچه سۆيگۈ،
غۇنچه ئىلهام دىللارغا،
كۆرمەك كېرەك ئۇنى ئەقىل كۆز بىلەن!

غۇنچە

بۇگۈن،

غۇنچە

ئەتە ـ كەلگۈسى،

غۇنچە ـــ ئەۋلاد،

غۇنچە پارلاق ئىستىقبال!

غۇنچە ـــ شادلىق،

غۇنچە غۇرۇر ـ ئىپتىخار،

غۇنچە كىرسىز،

تاپقۇسىدۇر بەركامال !

1986 ـ يىلى ئىيۇن، غۇلجا

بۇلاق

كەلگىنىمدە بۇلاق بېشىغا،
مەھلىيا بوپ تۇرۇپ قالىمەن.
«بۇلدۇق ـ بۇلدۇق» قاياشلىرىغا،
قىزىقسىنىپ نەزەر سالىمەن.

سورىدىم مەن بىر كۈنى سوئال،
قاراپ بۇلاقنىڭ تىنىق كۆزىگە:
«چىقىسەنكىن قانداق كۈچ بىلەن،
يەر ئاستىدىن يەرنىڭ يۈزىگە؟»

جاۋاب قاتتى ئۇ ئويغاق بۇلاق،
«ئانا دىيار مېھرى بۇ بىلسەڭ؛
شۇ مېھرىسىز دەقىقە ئۆتمەي،
تامام قۇرۇيمەن
سىرىم ئىزدىسەڭ ...»

شۇندا قەلبىم نۇرلاندى بىردىن،
ئۇزدۇم تەپەككۇر دولقۇنلىرىدا.

ۋەتەن ـ ئەلنىڭ
ئوتلۇق سۆيگۈسى،
چېچەك ئاچسۇن مىسرالىرىمدا.

1984 ـ يىلى ئاۋغۇست، چاپچال

مەشرەپ

ئېسىل مىراس بىزگە قالغان ئەجدادتىن،
مىڭ كىتابلىق تەرىپى بار مەشرەپنىڭ.
جاھان ئارا شۆھرىتى بار،
داڭقى بار،
ئەل ـ يۇرت بىلەن ئۆلمەس ئۇلۇغ سەنئەتنىڭ!

ئاچساق تارىخ بەتلىرىنى ۋاراقلاپ،
مەكتەپ ئىكەن مەشرەپ تالاي ئەجدادقا.
نادانلارنى توغرا يولغا يېتەكلەپ،
ئىگە قىلغان دىيانەتكە،
ئەخلاققا.

ئاچساق تارىخ بەتلىرىنى ۋاراقلاپ،
مەشرەپ ئىكەن ئالەمشۇمۇل بىر خەزىنە.
قائىدە ـ يوسۇن دۇردانىسى ئەجدادتىن،
ئەۋلادلارغا ئۈدۈم بولغان ئۇ مەنبە.

ئاچساق تارىخ بەتلىرىنى ۋاراقلاپ،
مەشرەپ ئىچىدە قىزىپتىكەن بەزمىلەر.

ئادەت بولۇپ ئۇندا چالغۇ چالماقلىق،
كامال تاپقان
بېيىت،
قوشاق ...
نەزمىلەر!

مەشرەپ ئىكەن خەلقىمىزنى بىرلىككە،
چىن دوستلۇققا، ئېجىللىققا ئۆگەتكەن.
پىتىنخورغا دەككە بېرىپ ئەجەللىك،
كاززاپلىقنى، مەككارلىقنى تۇگەتكەن.

مەشرەپ ئىكەن تالاي تەنتەك ـ بۆزەكنى،
ئادەم قىلىپ،
زېھىن بېرىپ ئوك قىلغان.
سۆزەكلەرگە ئادىللىق ھەم پاكلىقنى سىڭدۈرۈپ،
ئەۋلادلارنى مەردانە،
باتۇر قىلىپ چوك قىلغان.

شۇڭا خەلقىم مەشرەپ دېسە شادلىنىپ،
تۇتىيادەك بىلەر ئۇنى قەدىرلەپ!
مەنمۇ ئۇنى ئۇلۇغلاپ،
دەيمەن سەنئەت قامۇسى،
مەدھىيەلەيمەن
ناخشامدا ئۇنى دىلدىن
ئەزىزلەپ!!!

1984 ـ يىلى سېنتەبىر، چاپچال

تاغ

تاغ دېسەم سۆيۈنمەن دىلىم يايراپ،
كۆك تىرەپ تۇرغان مەغرۇر قامىتىدىن.
ئىپتىخار ھېس قىلىمەن، شادلىنىمەن،
تاغ
دېگەن بۇيۇك سۆپەت نام ـ ئېتىگىدىن!

تۇرىسەن ھەيۋەت بىلەن زېمىن دەسسەپ،
ريشتىكنى چىگىپ ئاڭا تا ئەزەلدىن.
سېخىيسەن جاھان ئارا بىرلا ئۆزۈڭ،
تائامىڭ مېھمىنىڭغا بال ـ ھەسەلدىن.

كۈمۈش قار چاقناپ تۇرغان مەغرۇر بېشىڭ،
شاھىتى كۆپ ئەسىرلىك كەچمىشىڭنىڭ.
گۈركىرەپ كۆكتىن چۈشكەن شارقىراتماڭ،
سېماسى ئالغان نەپەس ـ تىنىقىڭنىڭ.

قارا بۇلۇت تۇمانلارنىڭ دەھشىتگە،
چوققىلىرىڭ ئالماس تىغ،
قايتماس خەنجەر،

پۈكۈلمەس قەددىڭ سېنىڭ جۇت ـ بوراندا،
تۇرىسەن دائىم مەزمۇت، بەردەم،
قەيسەر!

كار قىلماس سېنىڭ جەسۇر سىياقىڭغا،
ھۆركىرىگەن بورانلارنىڭ ۋەھىمىسىمۇ.
قۇترىغان شۇرغانلار كۆمەلمىدى،
قامىتىڭنى كۆممەك بولۇپ قەستلىسىمۇ.

سەن غالىب،
مەڭگۈ ئۇلۇغ،
مەردانسەن.
مۇشكۈللەر ئېگەلمەيدۇ قەددىڭ سېنىڭ.
ئاتالغان ساڭا سۆيگۈم ــ
ئىشقىم تامام،
ئايرىلماس سەندىن رىشتىم، جىسمىم مېنىڭ.

شۇ تاغقا ئوخشىتىمەن سېنى خەلقىم،
نە يازسام ھەقلىقتۇرمەن شەرىپىڭگە.
يازغىنى ئوغلىنىڭنىڭ قەسىدىسى،
يۈرەكتىن ئاتاپ سېنىڭ شەرىپىڭگە!

※ ※ ※

تاغ دېسەم سۆيۈنمەن دىلىم يايراپ،
كۆڭ تەرەپ تۇرغان مەغرۇر قامىتىدىن!

شادلىنىمەن، بەختىيارمەن ئۆمرۈم بويى،
تاغ كەبى بۈيۈك سۈپەت
نام ـ ئېتىدىن!

1986 ـ يىلى ئاپرېل، غۇلجا

ھايات سۆيگۈسى

شېئىر ئەمەس، دوستۇم، بۇرۇن يازغىنىم،
بىر گۆدەكنىڭ تىنىقى يا كۈلكىسى.
خەلق ئۈستاز، تۇرمۇش مەنبە مەن ئۈچۈن،
ئەمدى ھەركىم ئىجادىمنى سۆيگۈسى.
ھەسەل ئىجاد ئەتكەن ئىشچان ھەرىلەر،
گۈلگە قونماي يىغقان ئەمەس شىرنىنى،
ئۇ ياقتۇرماس سەيلە قىلىپ ئويىنىشىپ،
يازدا كېلىپ قىشتا كەتكەن تۇرنىنى.

قىشتا قارلىق دالالارغا ئىز سالسام،
كۆكلەمدە كەڭ ئانا يۇرتنى كېزىمەن.
ھەر قەدەمدە كۆرۈپ يېڭى مۆجىزە،
پاك قەلبىمگە سۈرىتىنى سىزىمەن.
مومايلارنىڭ يۈرىكىنى تىڭشايمەن،
قوشاقچىسى ــ بالىسىمەن شۇلارنىڭ.
باشلىنىدۇ
شېئىرلىرىم،
كۈيلىرىم،
تامچىسىدىن شۇلار ئىچكەن سۈلارنىڭ.

كەلدى شۇ سۇ يىراقتىكى تاغلاردىن،
بوۋايلىرى چاپقان قانچە ئۆستەڭگە.
شۇ مېھنەتنى تەرىپلىدۇق ھەممىمىز،
كۆچەت بىخلاپ،
بوغداي،
قوناق ئۆسكەندە ...

داخىل بولۇپ سۆھبەتلەرنى تىڭشايمەن،
ھەر ئۆي ئارا ياتسىرىماس مېھمانمەن.
سۆيۈنمەن قاداق باسقان قوللارغا،
شۇ قوللارنى
قىبلە
نىشان قىلغانمەن!

يىگىت ـ قىزلار ئانا ئەلنىڭ پەخرىدۇر،
شۇلار بارکى، تولا مەشرەپ ـ توي دېگەن!
جۇۋانلىرى تارتتى مېنى ئۇسسۇلغا،
كار قىلمىدى،
«ئۇيلىمەن، قوي» دېگەن.

مىسرالىرىم قەد كۆتۈرمەس شۇلارسىز،
بارچە ئىلھام ماڭا كېلەر شۇلاردىن.
ئىجادىمغا شۇلار چاۋاك چالمىسا،
چىقامدىمەن شېئىر يېزىپ خۇماردىن.

زارلىتالماس مېنى تومۇز ئىسسىقى،
ئېتىزدىمەن ـ دېھقانلارنىڭ يېنىدا.
ھەر مايسىغا ئۇزاقلاردىن ھەمراھىمەن،
ئاۋازىم بار ھەر رەيھاننىڭ يېنىدا.

يۇلتۇز مۇگدەپ، تاڭ سۈزۈلدى ـ تاڭ ئاتتى،
تۇگەمدىغان ئولتۇرۇشلار ـ تۇنەكلەر.
مەن قوغۇنچى بوۋاي بىلەن دوست بولغان،
گۈۋاھ ئەنە بىز ئېكىشكەن چۆنەكلەر.

شارقىرغان دەريالارنى بويلايمەن،
ھەم ئۈزىمەن دولقۇنلارنىڭ قوينىدا.
سوقما تاشنىڭ ئىزى قالدى مەن سوققان
سەھرادىكى تالاي باغنىڭ تېمىدا.

يازالماسمەن باراڭ كۆرمەي، باغ كۆرمەي،
داستىنىمدا يۈرت ھۆسنىنى تولۇقلاپ.
تېتىپ كۆردۈم ھەر ھۇجرىنىڭ شۇ سەۋەب
قاينىاپ تۇرغان چايلىرىنى پۈرۈقلاپ.

تاغدا بولدۇم چوپان بىلەن مۇڭداشتىم،
چالغا تۇتۇپ ئوتلاقلاردا ئوت چاپتىم.
يولدا بولدۇم كارۋانلارغا ھەمنەپەس،
تۇن ـ كېچىلەر دالالاردا ئوت ياقتىم.

بۆره ئاتقان ئوۋچىلاردىن ئاڭلىدىم،
تالاي قىزىق ھېكايىلەر، داستانلار.
شۇلار ئىكەن قوغداپ قوينىنى بۆرىدىن
ئېگىز قارلىق چوققىلارنى باسقانلار.

شېئىرلىرىم كۈلگەنلەرگە جور ھەر دەم،
ئايلىنىدۇ يىغلىغانلىققا ئەرزىگە.
ئۇلغىيارکەن كۈلگەنلەرنىڭ ئاۋازى
يەتسەڭ ئەگەر يىغلىغانلىققا دەردىگە.

كۆزەتتە مەن، قۇشلارنىمۇ كۆزىتىپ،
كۈندە سىرلىق تەبىئەتنى بايقايمەن.
ھايات دېگەن دەريا ئىكەن، مەن ئۇندا
ئىجادكارمەن، قۇمدىن ئالتۇن چايقايمەن!

زاۋۇتتىكى ھەر ئىشچىغا دىلكەشمەن،
مەن شاگىرت، ئۇلار مېنىڭ ئۇستازىم.
خاڭ تېگىدە كۆرۈپ گۆھەر ـ ئالتۇننى
ئانا يەرنى قۇچار ياڭراق ئاۋازىم!

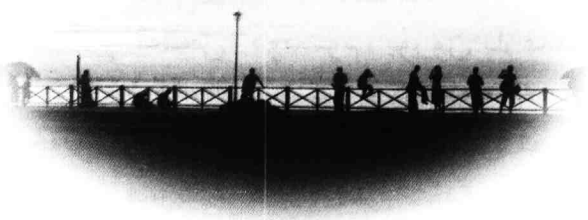
شېئىر ئەمەس، دوستۇم، بۇرۇن يازغىنىم،
بىر گۆزەكنىڭ تىنىقى يا كۈلكىسى.
خەلق ئۇستاز، تۇرمۇش مەنبە مەن ئۇچۇن،
ئەمدى ھەركىم ئىجادىمنى سۆيگۈسى!

1984 ـ يىلى مارت، چاپچال

دەريا ۋە مەن

دەريا ئويغاق
مەنمۇ ئويغاق،
دولقۇنلارغا سىرداشمەن.
دەريا مېھرى
سىڭگەن جىسمىمغا،
مەن ئۇنىڭغا
تومۇرداشمەن ـ دىلداشمەن!

1987 ـ يىلى مارت، غۇلجا

ئارمىنىم

ئۆكۈنمەيمەن،
ئۆكۈنمەيمەن بىر ئۆمۈر،
ئەل مېنى
شائىر دېمىسە.
ئۆلۈمدىنمۇ قورقمايمەن ئانچە،
ئەجەل دېگەننىڭ يولى ئۆزگىچە.
ئۆلۈم بىلەن تەڭ
يازغانلىرىمنى
خەلقىم سۆيمىسە.
ئارمىنىم شۇ،
بەختىم شۇ مېنىڭ،
شېئىرلىرىم
مەڭگۈ ئۆلمىسە!

1987 ـ يىلى ئاپرېل، غۇلجا

بۇرچ ئالدىدا

قارىسام، قارىسام،
ئوماق پەرزەنتلىرىمگە
كېلىدۇ زوقۇم.
ئۆرگۈلەي دەيمەن،
چۆرگۈلەي دەيمەن،
چۈچۈك تىلى،
تاتلىق قىلىقلىرىغا.
خىيال دېڭىزىدا
ئۈزىمەن ئۇزاق ...
ئويلايمەن
سىڭگەنغۇ ماڭا
ئاتا ـ ئانامنىڭ
ئالەمچە مېھرى...
لېكىن مەن
ئاقلىدىم قانچىلىك؟
باشلىدىممۇ سۇ،
ۋىجدان بۇرچۇمنىڭ
ئېرىقلىرىغا؟!

1987 ـ يىلى ئاپرېل، غۇلجا

مەن هاياتقا پەرۋانە

ھىلال ئايدەك ساھىبجامال بىر دىلبەر،
جىلۋە بىلەن قىيا باقتى قايرىلىپ.
ئوت تۇتاشتى مېنىڭ تۇيغۇن دىلىمغا،
قانداق ياشاي؟
مەن ئۇنىڭدىن ئايرىلىپ.

گۈل ھاياتنى شۇ دىلبەرگە ئوخشاتتىم،
شۇ سەۋەبتىن مەن ھاياتقا پەرۋانە.
ئەقىدەمدۇر چىن ئىنسان بوپ ياشىماق،
مۇشۇ يولدۇر
ماڭا مەنزىل، نىشانە!

1987 ـ يىلى ماي، غۇلجا

ئارزۇيۇمنى سوربساڭ ئەگەر

ئارزۇيۇمنى سوربساڭ دوستۇم،
چاقماق بولۇش ئەمەس خىيالىم.
ياكى كۆكتە نۇر چېچىپ تۇرغان،
يۇلتۇز بولۇش ئەمەستۇر دائىم.

بولسام دەيمەن نۇرنىڭ زەررىسى،
ھەر كۆلبىنىڭ بۇرجەكلىرىدە.
بەختىم ئىدى سىڭىپلا كەتسەم،
ياخشىلارنىڭ تىلەكلىرىگە!

1987 ـ يىلى مارت، غۇلجا

ئۇچ كۆرۈنۈش

1 ـ كۆرۈنۈش

ئەجەب هال!
بىر كىشى ئېگىلدى، گويا
بەئەينى ئوقيانىڭ كىرىچى مىسال.
تەئەججۇپ ئىلكىدە قالدىم تېڭىرقاپ،
نە ئۇچۇن؟
ئۆزۈمگە قويدۇم مەن سوئال.

2 ـ كۆرۈنۈش

گىدەيدى بىرسى بەك ھەيۋەت،
ھەيھات!
ئۆزگىچە پەلەككە تاقاشتى بېشى.
قوللىرى كەينىدە، تۇرار غادىيىپ،
سېزىدۇ ئۆزىنى يوقتەك تەڭدىشى.

3 ـ كۆرۈنۈش

تۇرىدۇ بىر كىشى كۆزلىرى نۇرلۇق،
چېھرىدە تەبەسسۇم، كۈلكە نامايان!
ئېگىلىش،
گىدىيىش،
ياتتۇر جىسمىغا،
ئۇ ساپ،
پاك خىسلەتلىك ھەقىقىي ئىنسان!

1987 ـ يىلى ئىيۇن، غۇلجا

ياشلىقىم

غۇبارسىز گۈل بەرگى گۈزەل ياشلىقىم،
قۇياشنىڭ ئالتۇندەك نۇرلىرى سۆيگەن.
سىر دىشىپ ھاياتنىڭ دىلبىرى بىلەن،
ئىشقىدا ئوت بولۇپ يېلىنجاپ كۆيگەن.

ئىشقىدا ئوت بولۇپ يېلىنجاپ كۆيگەن،
ئارزۇغا، ھېسلارغا باي سەن ياشلىقىم!
سەن ناخشام،
سەن كۈيۈم
زەپمۇ يېقىملىق،
دىل سۆيگەن ئامرىقىم —
قەلەم قاشلىقىم !!!

دىل سۆيگەن ئامرىقىم —
قەلەم قاشلىقىم،
ئات سالغان ھاياتلىق بەيگىسىگە سەن.
كېلىسەن سۆيگۈنىڭ ناخشىسىنى توۋلاپ،
كۆتۈرۈپ ئەڭ ياڭراق
ئەۋجىسىگە سەن!

كۆتۈرۈپ شۇ ناخشىنى سەن ئەۋجىگە،
كېلىسەن مېنىڭ گۈلدەك ئۈز ياشلىقىم.
سۆيىمەن
سېنى دىلدىن قەدىرلەيمەن،
سەن ھايات مۇقەددىمەم،
دىل شادلىقىم.

1987 ـ يىلى ئىيۇن، غۇلجا

مېنىڭ ناخشام

ناخشا ياڭرىتىپ يىللار قويىندا،
ئەجداد ئىزىدىن مېڭىپ كېلىمەن.
ھاياتلىققا باغلاپ مۇھەببەت،
دىلغا مېھرىنى تېڭىپ كېلىمەن.

بەخت نېمە،
چىن سۆيگۈ نېمە؟
ئۇنىڭغا جاۋاب تېپىپ كېلىمەن.
بىز دېگەن ئىنسان، ئېسىلزات ئەسلىي،
بۇنى مىسراغا تىزىپ كېلىمەن.

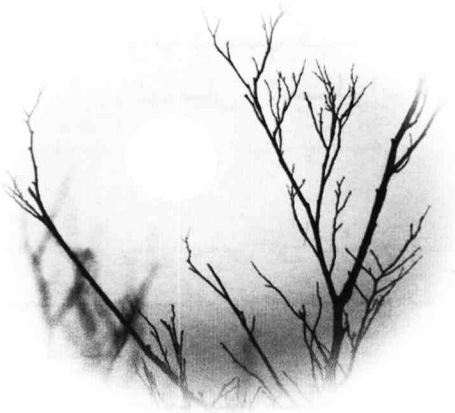
ئادەمسىز تەۋرىمەس نى ئۇلۇغ ئىشلار،
ئىنسانلار دۇنياغا مۇستەھكەم كۆۋرۈك.
ئۆتەمسىز؟
خاتىرجەم كېلىۋېرىڭ سىز،
شۇلارغۇ دەريا‌غا سالغانلار كۆۋرۈك.

گۈلباغلار ھەققىدە بولۇپ قالسا سۆز،
بۇلبۇلدەك خەندان سايراپ كېتىمىز.

ھەر كۆچەت ئىشقىدا كۆيگەن باغۋەننىڭ،
قەدىگە بىز قاچان، قاچان يېتىمىز؟!

ياڭراتتىم يۈرەكتىن بىر ئوتلۇق ناخشا،
ئىنسانلار شەنىگە ئوقۇلغان قوشاق.
ئۇرغۇيدۇ دىلىمدا مۇنداق بىر سۆيگۈ،
ئىنسانىيەت، ئىنسانغا باغلا ئىشتىياق!

1987 ـ يىلى ماي، غۇلجا

ئانا

تەۋەللۇت ئەيلىدىڭ،
جىسمىڭدىن،
يورۇق دۇنياغا.
نۇر بۆشۈكىگە
بۆلىدىڭ مېنى.
مەن ئۇچۇن
بولۇپ سەدىپارە،
مېھرىڭ يۆگىكىگە
يۆگىدىڭ مېنى.
كۈندۈز ـ كېچە
ئالماستىن ئارام.
كۆيدۈڭ مەن ئۇچۇن
بەجايىكى
گۈلخانەك يېنىپ!
يېتىلدىم،
ئۆسۈپ ئوڭ بولدۇم
سېنىڭ مېھرىڭگە،
ئاق سۈتۈڭگە
مەن شۇنچە قېنىپ!!!

سېنىڭ مېھرىڭ،
سېنىڭ ئەجرىڭ،
سېنىڭ قەرزىڭ،
زىممىمدە مېنىڭ.
قانداقچە ئۇنتۇي مەن،
ئۇنىڭدىن تېنىپ؟!
ئوغلۇڭمەن،
يۈرەك ـ پارەڭمەن.
سېنىڭ يۈكسەك
پاك خىسلىتىڭ،
سىڭگەن جىسمىمغا.
ئاقلايمەن بۇرچۇمنى،
مەردانە ئوغلىنىڭمەن،
ئۆمۈرۈڭايەت
سېنىڭ پاك مېھرىڭنى،
دىلىمغا تېڭىپ!!!

1989 ـ يىلى دېكابىر، چاپچال

ئىقبالىم سىلەر ...

قەسىرلىرىمنىڭ چىرىغى سىلەر،
ئىز، ھاياتىم، ۋارىسى سىلەر.

قىيغىتىشىپ يۈرسەڭلار خۇشال،
سۈزۈلىدۇ دىل تۇمانلىرىم.
«چۈرۈق – چۈرۈق» تۇرساڭلار سايراپ،
كېتەر تارقاپ غەم – پىغانلىرىم.

سىلەر رىشتە ھەر كۈن ئۆيۈمدە،
ئېجىل ئۆتكەن ئىناقلىقتىكى.
قەبرىگە گەر كۆمۈلسەم بىر كۈن،
كۆزۈم سىلەر ھاياتلىقتىكى.

سەدپارىمەن سىلەردە غېمىم،
ئۆتۈپتىكەن بوۋامۇ شۇنداق!

ئۆتۈپتىكەن مومامۇ شۇنداق،
ئۆتۈپتىكەن ئاتامۇ شۇنداق؛
ھەم ئۆتمەكتە ئانامۇ شۇنداق،
ۋە ئۆتمەكتە ئاناڭلار شۇنداق!

بىرىڭلار چولپان سۈبھىدە كۈلگەن،
بىرىڭلار ئاي ئايدىڭ كېچىدە.
بىرىڭلار ئەنە، يۇلتۇز مىسالى،
جىمىرلاپ تۇرغان دىلىم كۆكىدە.

ئۆيۈم قۇرۇق دەپ قىسىلمايمەن ھېچ،
سىلەر سارىيىم، تۆرىمگە بېزەك.
ئىزسىزلىقىمدىن قىلمايمەن ئەندىشە،
ئىزلىرىم ئۇلاش سىلەرگە كېزەك.

تەنبىھلىسەم گېزى كەلگەندە،
چوققىلارنى كۆرسەتتى دەڭلار؛
كايىپ قويسام ياكى مۆرىتىدە،
مەنزىللەرگە ئۇندەپتۇ دەڭلار ...

ھاياتلىقىمنىڭ رەڭدار چېچىكى،
شادلىقىم سىلەر بايراملاردىكى!
تۇلپىرىم سىلەر بەيگىگە قويسام،
كارىپىم سىلەر قاينامىلاردىكى.

سەپەرلەر تامان تاشلىسام نەزەر،
غۇرۇرۇم سىلەر كارۋانلاردىكى!
سۈبھىگە باقسام زوقلىنىپ خۇش چاغ،
ئىقبالىم سىلەر ئارمانلاردىكى !!!

1988 ـ يىلى ئاۋغۇست، چاپچال

غۇرۇر بىلەن ياشايمەن

بىر ئىنسانىنىڭ پۇشتىمەن،
بۇ دۇنياغا كۆز ئاچقان.
غۇرۇر بىلەن تۇغۇلدۇم،
غۇرۇر بىلەن ياشايمەن.
ئەجدادىمدىن ئۇدۇمدۇر،
چىن ئىنسان بوب ياشىماق.
تاللىۋالغان يولۇم شۇ،
ئۇندىن قانداق تانىمەن؟!

ئىرادەمنى تاۋلىدىم،
ھايات ئاتلىق پىچ ئىچرە.
ۋەسۋەسە ھەم غەملەرگە،
ھەرگىز بويۇن ئەگمەيمەن.
تومۇرۇمدا ئۇرغۇيدۇ،
جاسارەتنىڭ قانلىرى.
ئەل ئىشقىدا شۇڭقاردەك،
كۆكتە پەرۋاز ئەيلەيمەن.

ئۇرۇپ پەريات ـ ناله قىپ،
زارلانمايمەنمەن ھېچقاچان.

مۇكچەيمەيمەن ھەتتا،
تاغ باسسىمۇ يەلكەمنى.
ھايات چەكسىز بىر دېڭىز،
مەن يۇرىمەن سەپەردە.
دولقۇنلاردىن ھېيىقىپ،
چۈشۈرمەيمەن يەلكەننى.

تاپانلىرىم تېلىنسا،
ئالغا ماڭغان يولۇمدا؛
ۋايسىمايمەن قىلچىمۇ،
مەنزىلىمگە يەتمەستىن.
بىر دەقىقە تىنىقىم،
بولسا تەندە مۇبادا؛
ئىلگىرىلەيمەن توختىماي،
پۈشايمان ـ ئەلەم چەكمەستىن.

يېلىنمايمەن بىراۋغا،
تىزىم پۈكۈپ قۇللارچە.
چۈنكى ۋىجدان غۇرۇرۇم،
ئەمەس ئۇنداق بەك چۈپەي!
«ئېگىلمىسەڭ باش كېتەر»
دېسە شەيتان ئازدۇرۇپ،
«كەچتىم جاندىن» دەيمەنكى،
ئۆزۈم شۇنداق تىك ئۆتەي!

بۇ دۇنياغا تۆرەلدىم،
ئۆستۈم مەغرۇر ئوغلان بوب.
قىلالمايدۇ ھېچكىممۇ،
غۇرۇرۇمنى دەپسەندە.
«تۇلكە» نەيرەڭ ئويىنىتىپ،
ئالالمايدۇ زەررە نەپ.
بولار ئاخىر ئالەمگە،
راسا رەسۋا ـ شەرمەندە.

غۇرۇر سىڭگەن ۋۇجۇدقا،
ئانام ياققان ئوت بىلەن.
غۇرۇر ئۆسكەن جىسمىمدا،
ئانام بەرگەن سۈت بىلەن.
خۇشاللىقىم ھەم بەختىم،
جىلۋە قىلار چېھرىمدە.
مەن مەغرۇرمەن ئەبەدىي،
خەلقىم بەرگەن قۇت بىلەن !

ئۇمىدىمنى، ئىشقىمنى،
ھاياتلىقتا ئەر ئۆمرى؛
سۈبھىي كەبى پاك سۈزۈك،
ئارمانلارغا ئاتايمەن!
شۇ پاكلىقتا كۆرۈنەر،

زۇمرەتتەك بىر كەڭ دۇنيا.
غۇرۇر ئوتلۇق نۇرۇڭدا،
ئۇچقۇن بولۇپ چاقنايمەن.

1988 ـ يىلى ئۆكتەبىر، غۇلجا

ئۇخلىماڭلار هېسلىرىم

يىللار ئۆتەر تىنىمسىز،
گويا ئۇچقۇر شامالدەك.
تەقسىماتى ـ بەرگىنى،
ئوخشىمايدۇ هەركىمگە.
ۋاقىت قەدرىنى بىلگەنلەر،
ئالدى مېۋە ــ نېسىۋە.
بىلمىگەنلەر يىغلايدۇ،
هەسرەت بىلەن ئەلەمدە.

ۋاقىت شۇنداق رەهىمسىز،
توختىمايدۇ دەقىقە.
ياندۇرالماس ئارقىغا،
ئىلتىجامۇ، دۇئامۇ.
ئويلاپ كۆردۈم ئولتۇرۇپ،
دەڭسەپ ئۆتكەن هەر كۈننى،
يىللار ماڭا بەرگىنى،
مۇكاپاتمۇ، جازامۇ؟!

ئىزتىراپقا چۈشمەن،
خىجالەتتىن بەزىدە.
نېمە بەردىم خەلقىمگە،
نېمە بەردىم ئەۋلادقا؟!
ئويلىنىمەن خىيالچان،
تۇننى ئۇلاپ سۇبھىگە.
ئۆز ۋىجدانىم بۇرچۇمنى،
تارتىپ بۇندا سوراقتا.

ھايات ئۆزى تەربىيەلەپ،
ئادەم قىلار ئادەمنى؛
سىناق ئېلىپ ھەرقاچان،
ھەر تامانغا ئۇزىتىپ.
ماڭغان يولۇڭ قانداق يول؟!
قانداق خىسلەت سەندىكى؟!
قالار باسقان ئىزىڭنى،
سانسىز كۆزلەر كۆزىتىپ ...

ئۆتەر ئىكەن كۈن دېگەن،
بىر ئۆزۈڭنى ئويلىساڭ.
تويسا قورساق كېكىرىپ،
يانپاشلىساڭ، ئۇخلىساڭ!
سۇلتان بولىپ ئۆزۈڭنى،
قېتىۋالساڭ گىدىيىپ؛

ئاۋام يىغلاپ ـ قاقشىسا،
سەن بىلمىسەڭ ـ ئۇقمىساڭ !!!

بىزگە ئوخشاش بىر ئىنسان،
كېتىپ بارغان قەلەندەر؛
ئۇمۇ ئارزۇ ـ ئۇمىدتە،
ھايات دەيدۇ، ياشايدۇ.
نېمە سەۋەب؟ سالغاندۇ
ئاشۇ كويغا ئويلىسام،
خىياللاردىن ئەلەم ـ دەرد،
دىلدا دولقۇن ياسايدۇ ...

ھايات مېنى تاۋلىدى،
ئىرادەمنى، ئېڭىمنى.
ئەقىل تاپتىم ئۇلغايدىم،
ئۆتۈپ قانچە كېچىكتىن.
كەلدىم ئەمدى ھوشۇمغا،
سەگىپ غەپلەت ـ ئۇيقۇدىن؛
سوراپ قالساڭ سەۋەبى
قاتتىق «پەشۋا ـ تېپىكتىن».

دەرمان بولسام دەردىگە،
يىغلىغانغا ھاي بېرىپ.
بولسام كاشكى ئۇسسۇلۇق،
چاڭقىغانىنىڭ دىلىغا!

شۇندا ئارمان كۈلەتتى،
قاق ـ قاق ئۇرۇپ خەندانە،
شادلىقلىرىم بولۇپ سەل،
سىغمايۋاك قېتىغا !!!

شۇڭا ۋۇجدان بۇيرۇقى،
قاياپ يۈرەك قېتىدىن.
ئىشلە دەيدۇ: ئەل ئۈچۈن!
مەدەت بېرىپ جىسمىمغا.
ئەلنىڭ ئوغلى بولامسەن،
ئەل تىلىكىنى بىلمىسەڭ؛
ئويلاپ چوڭقۇر بۇنى سەن،
دەيدۇ سېلىپ ئېسىمگە.

ئاشۇ بۇيرۇق ئال، دېدى،
يېڭىپ مۇشكۈل تېغىنى؛
قادا دېدى چوققىغا،
بايرىقىنى زەپەرنىڭ!
باقما دېدى ئارقىڭغا،
ۋەھىمىلىك كۆز تىكىپ؛
بايراقچىسى بول دېدى
يۈرۈشلەرنىڭ ـ سەپەرنىڭ !!!

مۇگدىمەڭلار پىكىرلەر،
باش قەسىرىمدە ماجالسىز.

جۇشقۇن تېرەن بولۇڭلار،
سەگەك،
زېرەك،
يېقىملىق.
ئۇخلىماڭلار هېسلىرىم،
ئىلهام بېرىپ قەلبىمگە؛
خۇددى تاشقان سەل كەبى،
ئۆركەش ـ ئۆركەش ئېقىنلىق.

روشەن بولغىن كۆزلىرىم،
خىرەلىككە قويۇپ چەك؛
تارتىۋالغىن يىللارنىڭ،
كارتىنىسى ئەينەن ـ نەق.
ئايرىۋالغىن قۇلىقىم،
هەق بىلەن شۇم ناهەقنى.
سۆزلىگىن سەن تىللىرىم،
مەڭگۇ قەيسەر لىللا ـ هەق.

سەن يۆلىگىن قوللىرىم،
يىقىلغاننى هەر يەردە.
يۈگۈرە ـ يۈگۈرە پۇتلىرىم،
هاردىم دېمەي كۆپ ئۇچۇن.
ئايرىلغاننى ئەي ئىنسان!
ئۇندە هەر دەم ئۇيۇش دەپ.

يېرىم كۆڭۈل بولغاندىن،
كۆپ ئەۋزەلدۇر تەل - پۈتۈن.

ۋاقىت قەدرىنى بىل دەيمەن،
خىتاب قىلىپ ئۆزۈمگە؛
چىن ئىنسان بول مەردانە،
ياشا ئەبەد بىغۇبار !!!
بەخت دېگىن ئۆزگىگە،
تەمە قىلماي مىننەتسىز.
شۇندا قىلغان ئەجرىڭگە،
بارىكاللا ئالقىشى يار !!!

1989 - يىلى يانۋار، چاپچال

تىلەك

تولۇپ كەتسۇن ياخشىغا،
نۇرلۇق گۈزەل بۇ ئالەم.
زىننىتى ھەم كۆركى بوپ،
دىللار سۆيگەن ھاياتنىڭ.
يەكۈنى شۇ قەدىمدىن،
ئەجدادلارنىڭ ئۆتمۈشى.
مېنىڭ ئۇچۇن مۇقەددەس،
دىلغا سىڭگەن ساۋاقنىڭ.

ئاۋۇپ كەتسە ياخشىلار،
پاكلىنىدۇ دۇنيامۇ.
كۆرەر كۆز يوق رەزىللىك،
كۆيۈپ يىتسۇن ئۇ تامام.
سۆيۈنىدۇ كۆڭۈللەر،
ئاپتاپ كۆرگەن مايسىدەك.
ياخشى خىسلەت، پاك ئەخلاق،
ساڭا ھۆرمەت ـ ئەسسالام!

سىلەر تىرەك ھەم شوتا،
چوققىلارغا ماڭسا كىم.
ھەمدە ئەقىل بەرگۈچى،
مەنزىللەردە بوپ سىرداش.
چىن ئىنسانلىق خىسلىتى،
جىسمىڭلارغا مۇجەسسەم؛
پاك قەلبىڭلار سىلەرنىڭ،
گويا سېخىي بىر قۇياش.

ھاياتلىقنىڭ بۇ يۈگۈرۈك،
بەيگىسىدە بار سىلەر.
ئوزۇغانلارغا تىلەكداش،
قالغانلارغا ھەيدەكچى.
شادلىقىغا بايرامدەك،
سىلەر ئورتاق مەرىكىدە؛
ئوتتوز ئوغۇل يىغىلغان،
مەشرەپلەردە يېتەكچى.

توي قىزىتسا قىز ـ يىگىت،
ۋىسال تېپىپ سۆيگۈدىن؛
ناخشىچىسى،
كۈيچىسى،
بولىسىلەر تويلارنىڭ.
شۇڭا ھۆرمەت ـ ئېھتىرام،
ھەر يۇرەكتە سىلەرگە.

مەزمۇنىدۇر ئىشىڭلار،
ھەر ناخشىنىڭ، كۈيلەرنىڭ.

بولۇپ قالسا ھەمسۆھبەت،
كىمكى ئەگەر سىلەرگە؛
تەرىپلەيدۇ قەدىرلەپ،
ئەزىزلەيدۇ يۈرەكتىن.
چىنپۇتمىسەڭ بۇ گەپكە،
قېنى دوستۇم، سوراپ باق!
خىزىر سۈپەت مويسىپىت،
غۇبارسىز پاك گۆزەكتىن.

تەرىپى كۆپ ياخشىلار،
شەنىڭلەرگە يۈرەكنىڭ.
گۈل قويدۇڭلار باغلارغا،
شۇغۇ ھايات مىزانى.
قويغان كۆچەت بىخ سۈرگەي،
ياخشى پەرزەنش ـ كۈتۈمدىن؛
باغۋەنلەرنىڭ كۆڭلى شاد،
كۈلۈپ ئارزۇ ـ ئارمىنى.

تىلىكىم شۇ! ياخشىلار،
گۈللەڭ ـ ياشناڭ مەڭگۈگە.
كۆركى بولۇپ، تاجى بوپ،
بۇ بىپايان ئالەمنىڭ!

ئىزى قالار كۆمۈلمەس،
ئەسىرلەردىن ـ ئەسىرلەر.
ئىنسانلارنى، ھاياتنى،
دىلدىن سۆيگەن ئادەمنىڭ !!!

1989 ـ يىلى ئىيۇن، چاپچال

تاڭلار رىغبەت - ئىلھام بەرگەن دىللارغا

مەن كېلىمەن كارۋىنىدا ھاياتنىڭ،
قىرىق ئۆچلۈك مۇساپە بۇ، مەن باسقان.
قالدى ئارتتا گاھى روشەن، گىرىمسەن،
قانچە جىرا، قانچە داۋان مەن ئاشقان.

شۇ سەپەردە سەبىيلىكنىڭ ئىزلىرى،
خاتىرىسى تاڭدەك گۈزەل چاغلارنىڭ.
ئۇنتۇلمىدۇ غەيۇرلۇقنىڭ سېمىسى،
(مەغرۇرلۇقتا چوققىسىدۇر تاغلارنىڭ.)

شۇڭقارلىقنىڭ ئىزلىرى بار ئۇنتۇلماس،
قىرىق باھار چېچەك ئاچقان باغلاردا.
قىرىق يازنىڭ ئايدىڭلىرى ئۇلانغان،
ئاي ھەم يۇلتۇز
ھەمراھ چولپان تاڭلارغا!

قىرىق كۈزمۇ ئۆتتى قوغلاپ بىر - بىرىنى،
ھوسۇل بەردى بەزى كۆپلەپ،
بەزەن ئاز.

ئۆتۈپ كەتتى قەھرىتانلىق قىرىق قىش،
ئويناپ مەشرەپ،
چېلىپ خۇشال نەغمە ـ ساز.

مەنزىلگىمۇ باي ئىكەن بۇ يول سەپەر،
گاھ كۈلدۈرۈپ، گاھ كۆزۈڭنى ياشلىغان.
قىياس قىلساڭ قىسمەتلىرى ئاجايىپ،
سېنى مازار، دەشت ـ چۆلگە تاشلىغان.

قىلساڭ قىياس ۋە بەزىدە ئىت كەبى،
تالاشتۇرار بىر ـ بىرگە ئىنسانىنى.
ھەمراھىنى تاشلاپ قاچقان نادانلار،
قايدىن تاپقاي نۇر تۆكۈلگەن ئېھسانىنى؟!

تاڭلار رىغبەت ـ ئىلھام بەرگەن دىللارغا،
ئۈمىد: نۇرلۇق چوققىلارغا يۈر، دېگەن !
سۈبھىي دەمدە بۇلۇت يايسا ئىس ـ تۈتەك،
ۋىسال نۇرلۇق،
مەنزىل يىراق كۆر، دېگەن !

شۇ سەپەردە بەردىم تالاي تالاپەت،
دۈچ كەلگەچكە كۈلپەت ناملىق قىيالار.
توختىمىدىم ئىلاجسىز باش ئېگىپ،
كۆرۈنگەچكە ئالتۈندەك نۇر ـ زىبالار.

ئۆتۈپ كەلدىم شۇ سەپەردە مەردلەردەك،
ئىز چۈشمىگەن قانچە يوتا،
بەللەردىن.
هېيىقمىدىم دولقۇنلاردا تەمتىرەپ،
ئۆتتۈم بۆسۈپ لايىقىپ ئاققان سەللەردىن.

تەقدىرىمنى ئۆز قولۇمدا چىڭ تۇتتۇم،
مەرىپەتكە دىل ئىشقىمنى چىڭ چىگىپ.
ئۇندىن ئەقىل،
بەختىم تاپتىم هەم ۋىسال،
ئىجتىهاتتا ئىزدىنىشتىن چۆل كېزىپ!

تەقدىرىمنى ئۆز قولۇمدا چىڭ تۇتتۇم،
تەسلىم بولدى شىجائەتكە مۇشەققەت.
ئىنسان دېگەن ئەخلاق بىلەن ئىنسانكەن،
ئاڭا دىلدىن قايتار سۆيگۈ ـ
مۇھەببەت!

بىلىم بىلەن نۇرلىنارکەن ئىنسانىڭ،
ئىقبال سۆيگەن، ۋىسال تاپقان هاياتى!
ئۆملۈككىمۇ قان ـ گۆشتەك چىڭ باغلانغان،
راۋاج تاپار،
ياكى زاۋال ـ ماماتى !

ئويلايلى بىز بۇنى دوستۇم ھەرقاچان،
ھايات بەرگەن،
ئەجداد بەرگەن
ساۋاق بۇ!
بىرلىك دېگەن، ئىلىم دېگەن مىللەتچۇن،
چېقىلماس بىر گۆھەر،
ئالتۇن تاۋاق ئۇ !

شۇڭا ئۆملۈك، ئىلىم بىلەن ياشايلۇق،
ئەجداد روھى كۈلۈپ بىزدىن شادلانسۇن.
ئەۋلادلارمۇ مەمنۇن بولۇپ پەر قېقىپ،
ئىلىم بىلەن مارسلارغا ئات سالسۇن.

مەن كېلىمەن كارۋىنىدا ھاياتنىڭ،
قىرىق ئۇچلۇك مۇساپە بۇ، مەن باسقان.
ئۆملۈك بىلەن،
بىلىم بىلەن ياشايلۇق،
ئىقبال كۈلۈپ،
بەخت بىزگە يۈز ئاچقان!

1990 ـ يىلى يانۋار، چاپچال

توي ئوينار ۋۇجۇدتا زاربقان ۋسال

ناگاهلار تاشلىساڭ تىترەيدۇ يۈرەك،
تەبەسسۇم ئەيلىسەڭ كۈلگۈن تولۇن ئاي!
بۇلۇتلار كەينىگە مۆكۈنسەڭ گاھى،
يۇلتۇزلار ھەسرەتتە ياش تۆكەر تىنماي.

سامانىڭ ھۆرلىرى كەلسە ئۇزىتىپ،
ھىجران ئازابىنى ئۇتتۇردۇم دەرھال.
ئالتۇن قۇببىلىك ھۇجرامدا بۇ دەم،
توي ئوينار ۋۇجۇدتا
زاربقان ۋسال !

1990 ـ يىلى ماي، چاپچال

يۈرىكىم ئېيتقىن دەيدۇ شۇنداق ناخشا

يۈرىكىم ئېيتقىن دەيدۇ شۇنداق ناخشا،
جور بولۇپ ناخشىلارغا تۇغۇلغانسەن.
ئالدىماس سېنى ھەسرەت تىنىقلىرى،
ئەل سۆيەر ئوغلان بولۇپ تونۇلغانسەن.

يۈرىكىم ئېيتقىن دەيدۇ شۇنداق ناخشا،
تىل بىلەن دىلى ئوخشاش ئىنسان بول، دەپ،
يۈرەكتىن ئوق يېسەڭمۇ ئېلىڭ ئۇچۇن،
كۈلۈپ كەت،
مەردانىگە
بىرلا بول، دەپ
ئۇنتۇما دېھقىنىڭنىڭ ئاق نېنىنى،
ساڭا چاي،
ساڭا توي ھەم
مەشرەپ بەرگەن !
ئالتە ئاي ياز تومۇز دېمەي، جۇدۇن دېمەي،
خاماندا ساڭا بۇغداي چەشلەپ بەرگەن.

يۈرىكىم ئېيتقىن دەيدۇ شۇنداق ناخشا،
ئىقبالىنىڭ قۇچاقلىرى كۈتەر سېنى!
ئەلگە چىن مۇڭداش بولسىڭ،
سىرداش بولسىڭ،
بېھىشنىڭ ھۆر قىزلىرى ئۆپەر سېنى.

ھەسەتتىن ئۆرە بولغان چولاق تاملار،
ئىزناسىز قالار چوقۇم، زېمىن كۈلەر!
يۈرتۇڭا زلىق قاشالىرى كۆيۈپ كەتسۇن،
ئانا ئەل،
ئانا خەلقىڭ يۈزۈڭ سۆيەر.

گۈل تۇتقان پاكلىق ئوغلى مۇھەببەت،
ئاخشاملار تېۋىنغان شۇ سۇبھىلەرگە.
بۇگۈنىنىڭ شېرىن چۈشى گۈزەل ئەتە،
نىگارەك تولغان ئوتلۇق جىلۋىلەرگە.

يۈرىكىم ئېيتقىن دەيدۇ شۇنداق ناخشا،
ساداسى چاقماق بولۇپ
بۇلۇت يارغان!
پاكلانسا رەزىللىكتىن پۈتكۈل ئالەم،
شادلىقتىن مەستخۇش بولۇپ
كۈلەر ئارمان !

(قاينۇق يېزىسىدا ئۆتكۈزۈلگەن مەشرەپتە ئوقۇلغان)

1994 ـ يىلى سېنتەبىر، چاپچال قاينۇق

ساڭا ھۆرمەت

مەن سۆيەي «مۇبارەك» دەپ دېھقان ئاكا،
سېنىڭ شۇ جۇپ قولۇڭغا قاداق باسقان!
مەن سۆيەي جۇپ قولۇڭغا گۈل سۆيگەندەك،
جان بېرىپ ھاياتلىققا رىشتە چاتقان !

يەر ھەيدەپ ئۇرۇق چاچتىڭ ئېتىزلارغا،
سەن ئاچتىڭ رىزقى يول ھاياتلىققا.
ئىشلەيسەن تېنىم تاپماي ھوسۇل ئۈچۈن،
چەك قويۇپ قەھەتچىلىك ـ ماماتلىققا.

ساڭىلا باغلىق ئىكەن ئويلاپ كۆرسەم،
ئۆيلەرنىڭ،
بۇ دۇنيانىڭ ئاۋاتلىقى.
مەنسۇپتۇر ساڭا يەنە ۋىجدان سۆزۈم،
خەلقنىڭ قۇۋناقلىقى ھەم شادلىقى.

بەرىكەت ياغدۇرسەن تىرىكلىككە،
مولچىلىق ئاتا قىلىپ سەن خەلققە.

ئۇلۇغسەن مېھنىتىڭدىن ئۆمۈر بويى،
ساڭا ئالقىش،
ساڭا ھۆرمەت،
ھەر قەلبدە!

مەن سۆيەي «مۇبارەك» دەپ دېھقان ئاكا،
ئالتۇندەك قوللىرىڭغا قاداق باسقان!
مەن سۆيەي جۇپ قولۇڭغا يېنىپ ـ يېنىپ،
جان بېرىپ ھاياتلىققا
چىراغ باققان !

1988 ـ يىلى ئاپرېل، غۇلجا

تېپىۋالدىم ئۆزۈم يولۇمنى

كۆڭلۈم يېقىن دەيتتىڭ يېنىشلاپ،
گاھى ئاشكارا، گاھىدا پىنھان.
كۈلۈپ تۇرۇپ يېڭىلدۇرۇپسەن،
شۇنداق سېھىرلىك ئىدىڭ سەن قاچان؟

ئاق كۆڭۈل دەپ ئۆزۈمگە ئوخشاش،
ئىشىنىپتىمەن كۈلكىلىرىڭگە.
بىلمەپتىمەن ئىچىڭدىكىنى،
ئالدىنىپتىمەن تۈلكىلىكىڭگە.

ھەسرەت چەكمەيمەن قىلچە ئاھ ئۇرۇپ،
چوڭقۇر ساۋاق ئالدىم يەتكۈدەك.
تونۇۋالدىم دوست كىم، دۈشمەن كىم،
ئىنسان شۇنداق ئەقىل تاپقۇدەك.

1973 ـ يىلى فېۋرال، چاپچال

ئادالەت ئالەمدە ئۇلۇغ تەڭداشسىز

ئادالەت يېڭىلمەس، ئادالەت غالىب،
بولماڭكى بۇنىڭغا زەررىچە ھەيران.
ئادالەت شەمشىرى سۇنمايدۇ مەڭگۇ،
ئادالەت نوتىسى بولىدۇ ئورمان.

ئادالەت مېھرىلا ئۇلۇغ تەڭداشسىز،
سۆيۈنەر ئۇنىڭدىن مىدىرلىغان جان.
قۇياشتەك ھارارەت ئاڭا مۇجەسسەم،
ئىللىيدۇ تەپتىدىن كائىنات ھەر ئان!

1974 ـ يىلى ماي، چاپچال

غەزەپ

پارتلايسەن يانارتاغدەك گۈلدۈرلەپ،
بەس كېلەلمەي قەھرىڭ تۇتسا ئۆزۈڭگە.
ھەيۋەڭ سېنىڭ جەھلى تۇتقان جەبرائىل،
يېنىكلىكتۇر ساڭا دائىم كۆنەلگە[1].

1975 ـ يىلى ماي، چاپچال

① كۆنەلگە ــ ئېچىتقۇ مەنىسىدە.

چىن دوستلۇق

قورام تاش مۇستەھكەم زېمىننى سۆيگەن،
زىمىستان،
جۇت ـ بوران تەۋرىتەلمەس ھېچ!
تەۋرىمەس پىتنىلەر كۆتۈرسە غوۋغا،
ھەتتاكى
جەبرائىل تەڭلىسە قىلىچ !!!

1976 ـ يىلى ئىيۇن، چاپچال

شادلىق

كۆرۈنىدۇ سۈپسۈزۈك،
زۇمرەت كەبى كەڭ ئاسمان.
كۆكتىن گويا شۇ تاپقان،
ئالتۇن زىبا ـ نۇر ياغقان!
چاڭ ـ غۇبارسىز كەڭ ئۇپۇق،
جىلۋىنەر سۈبھىدەك؛
پارلاپ قۇياش بەجايكى،
كۈلۈپ گۈزەل تاڭ ئاتقان !!!

1977 ـ يىلى فېۋرال، چاپچال

ئويغان، يېگىت

چىرايىڭ زەپمۇ ئىللىق، پاك غۇبارسىز،
كۆرۈنسەن بەك يېقىشلىق، «ئوبدان يېگىت»
ئىسىت، بىراق مەشغۇلاتىڭ تۆت ئوشۇقكەن،
زايە قىپسەن ياشلىقىڭنى نادان يېگىت.

سەزمىدىڭمۇ ئۆتۈۋاتقان كىشىلەرنىڭ،
بېشىنى چايقاپ، سوغۇق نەزەر سالغىنىنى؛
كۆرمىدىڭمۇ بىقىنىڭدىن ئۆتۈۋاتقان،
تەڭتۈشلىرىڭ بىلىم ئېلىپ يانغىنىنى؟!

بىلىم ئېلىش ساڭا شۇنچە تەس كەلدىمۇ،
ئۇنى تاشلاپ مۇشۇ ئىشقا يېپىشقۇدەك.
مەكتەپتىكى دوستلىرىڭدىن ئۇزۇپ رىشتە،
بۇ دوقمۇشتا تۆتى بىلەن تېپىشقۇدەك.

ئېلىپ ماڭدى سېنى نەگە،
قانداق يولغا
غەپلەت ئىچرە سەن تېخىچە بىلمىدىڭمۇ؟

ئىچىملىك ۋە چېكىملىكنى، نادان يىگىت،
گۈلدەك
گۈزەل ياشلىقىڭغا تېگىشتىمۇ؟!

ئات بېشىدەك ئالتۇن بەرسەڭدۇ گەر،
يېنىپ كەلمەس ئۆتكەن ئۆمرۈڭ ــ
گۈل ياشلىقىڭ!
ئويغان يىگىت،
تىرەن ئويلاپ، بۇ مەسلىھەت،
ئەمدى كېرەك
ئىبرەت ـ ساۋاق ئالماقلىقىڭ!!!

1981 ـ يىلى ماي، چاپچال

چوپان هەققىدە ناخشا

مۇخبىرمەن، تاغ ئارىلاپ كەزدىم ئاۋۇل،
ناخشىسى قىلدى مەپتۇن چوپانلارنىڭ.
تەرىپىنى يازغانلىرىم شۇ ناخشىنىڭ،
گۈل هايات، خۇشال كۈلكە ـ چۇقانلارنىڭ.

ساي ـ سالا نۇر ئىلكىدە قىلار جىلۋە،
مالچىلار سىرداش قۇۋناق هايات بىلەن.
تونۇشتۇم،
ئىچەركىشىپ دوست بولۇشتۇق،
مالچىلار ماختاپ بەرگەن بارات بىلەن.

ئېگىز بوي، كەڭ پېشانە، كەڭ يەلكىلىك،
شۇڭقاردەك يىگىت ئىكەن بارات ئۆزى.
بۇغداي ئۆڭ چېھرىسىدە سەمىمىيلىك،
چولپاندەك چاقناپ تۇرار ئۆتكۈر كۆزى.

سۆز بولسا ئۆزى هەقتە بارات هەرگىز،
يىپ ئۇچى تۇتقۇزمايدۇ گەپ ئەگىتىپ.
يازغىنىم ـ ئەل ئاغزىدىن ئاڭلىغىنىم،
قويمىدىم بىللە هەرگىز ئوتنى قېتىپ.

ئاڭلىدىم ئاز ئەمەسكەن ئۇنىڭ ئەجرى،
كۈنبويى كۆزەتتىكەن تاغلار ئۇچۇن.
ھەر سۆزى يۈكسىلىشىگە گۇۋاھ ئۇنىڭ،
جور بولۇپ جاراڭلاركەن تاغلار پۈتۈن.

ئاۋازى ياڭرايدىكەن چوققىلاردا،
مەپتۇنكەن ناخشىسىغا قارىغايلارمۇ.
ناخشا بوپ ئاڭلىنارکەن يىلقا قايرىپ،
ئۇ سالغان كېچىدىكى ھايت ـ ھۈيتلارمۇ.

تاڭ چېغى ئات ئېگەرلەپ چىقسا ھەر كۈنى،
قوي ھەيدەپ ناخشا بىلەن قورۇلاردىن؛
قوي ئەمەس،
توي كېلەركەن يايلاق ئارا،
سۇ كەبى ئېقىپ قاپتال،
جىرالاردىن!
ئىسقىرتسا قويلار ھەتتا يىلقا، سىيىر،
تەلپۈنۈپ كۆزلىرىگە باقار ئىكەن.
ئاشۇ دەم چۈشەنگەندەك دىل سىرىنى،
يېشىل ئوت،
سۈزۈك سۇغا چاپار ئىكەن.

بۇركۈتنىڭ كۆزى ئىكەن ئۇنىڭ كۆزى،
تۇندىمۇ ئازمايدىكەن نىشانىدىن.
شۇڭلاشقا ئەجلى توشقان ئىككى قاۋان،
ئوق يەپتۇ ھېچ خاتاسىز پېشانىدىن.

مالچىلار ئالقىشلاركەن ئۇنى دائىم،
قايىل بوپ ئۇنىڭ بەرگەن ۋەدىسىگە.
ئۆتۈپتۇ ھەر يىلدىكى قىرقىم چېغى،
قالماستىن بۇگۈنكى ئىش ئەتىسىگە.

بۇ يايلاق بەيگىسىنىڭ كاتتىسىنى،
ئۇ باققان پادا ئاپتۇ سېمىزلىكتە.
يايلاقنىڭ كۆچمە قىزىل بايرىقىنى،
ئۇ تۇتۇپ يۈرەر ئىكەن ئېگىزلىكتە.

سورىدىم بۇ ۋايىلاردىن، ماختاشتى ھەم
سۆز قاتتى مومايىلارمۇ تەرىپىگە:
«بەش ساغلىق ئالدى بارات مۇكاپاتقا،
گۈل گۈۋاھ مەيدىسىدە، شەرىپىگە».

تاغ ھالقىپ گەزدىم ئاۋۇل،
ناخشا ئىكەن
تەرىپى شۇ چوپانىنىڭ ياڭراپ تۇرغان.
ئىشەندىم زەپەر قۇچار ئەتىسىگە،
پۈتەرمەن شەرىپىگە
يېڭى داستان!

1982 ـ يىلى ئاپرىل، چاپچال

قارىغاي

قەد كېرىپ تۇرىدۇ تاغدا قارىغاي،
ياپيېشىل تۇرقىنى ساقلاپ تۆت پەسىل.
قەددىنى پۈكەلمەس جۇدۇن ـ شۇرغان،
بىباھا خىسلىتى ئالەمدە ئېسىل.

ئارزۇيۇم ــ
بولسامتىم قەيسەر قارىغاينىڭ
ئايرىلماس تېنىدىن بىر كىچىك شېخى.
ۋە ياكى تۆت پەسىل ئاشۇ بىر شاخنىڭ،
تۆكۈلمەس،
ياپيېشىل بىر تال ياپرىقى.

1983 ـ يىلى فېۋرال، چاپچال

باھار تەبەسسۇمى

تەبەسسۇم باغاشلىغان ھەممە ياقنى،
بۆلەكچە ھۆسن كىرگەن بۇ زېمىنغا.
ئېقىنلار شوخ كۈيىنى ياڭرىتىشقان،
شادلىقنىڭ سىغمايۋ بۇ دەم قېنىقىغا.

باھارنىڭ ۋەسلى ئۈچۈن خەندان ئۇرۇپ،
تورغايلار سايرىشىدۇ بەس ـ بەس بىلەن.
ئېتىزلار قىزىپ كەتتى ئىش ـ ئەمگەكتىن،
تۇرنىلار باقار كۆكتىن ھەۋەس بىلەن.

باھارنىڭ ئاپتىپى سۆيدى ئېڭىشىپ،
قىرلاردا ئېچىلغان گۈل لەۋلىرىگە.
سۆيۈنۈپ بۇ ھاياتتىن ئاناممۇ ھەم،
سۇ قويدى سېرىنگۈلنىڭ تۇڭلىرىگە.

«مۇما بۇ قانداق ئاش؟» دەپ سورار قىزىم،
نورۇز ئېشىنى ئىچىپ تۇرۇپ ئانام ئەتكەن.
«بۇ شۇنداق تاتلىق ئاشكى خاسىيەتلىك،
قەدىمدىن ئۇدۇم بىزگە داۋام ئەتكەن.»

قىزىمغا جاۋاب بېرىپ ئانام شۇنداق،
نېچۈندۇر جۇپ بۇلاقتىن تۆكتى ئۇنچە.
ۋە لېكىن چېھرى نۇرلۇق، مېھرى ئاپتاپ،
ئالدىدا ئېچىلغاچقا تۆت جۇپ غۇنچە.

دەل ـ دەرەخ پوتلا يېشىپ، بىخ سۈرۈشتى،
ئويغاندى گىياھلار ھەم ئۇيقۇسىدىن.
جانلاندى ئۇچار قانات چۈۋ ـ چۈۋلىشىپ،
باھارنىڭ ساخاۋەتلىك چاپقۇسىدىن.

مەرەيدۇ قوي ـ قوزىلار كۆكلەملەردە،
قېنىشماي بىر ـ بىرىگە مېھرى بىلەن.
مايسىلار پىچىرلاشتى ئۆز تىلىدا،
تەبىئەتنىڭ ھىممەتكە باي سېھرى بىلەن.

كۆۋەجەپ ئاقتى سۇلار ئۆستەڭلەردە،
باغاشلاپ چىمەن قىرغاق بويلىرىنى.
پۈتۈشتى جۇپ ئاشقلار تال تۈۋىدە،
بۇ يىل كۈز قىلماق بولۇپ تويلىرىنى.

دالا ـ قىر يېشىپ قويۇپ ئاق تونىنى،
يېڭىلاپ كىيىدى يېشىل كىمخاب چاپان.
بېدە كۆكى، يالپۇز تېرىپ ئەتتى چۆچۈرە،
ھەر ئۆيدە
مېھرى ئاتەش قىز ھەم چوكان.

قاياققا باقساڭ،
دوستۇم يايرار دىلىڭ،
تەبىئەت ــ
گۈلباھارنىڭ تەبەسسۇمى!
ساقلىغاي دوقاللاردىن، تىلىكىم شۇ
گۈللەنگەي،
بۇ ھاياتنىڭ ھەر مەۋسۇمى !!!

1988 ـ يىلى 22 ـ مارت، غۇلجا

ياز لىرىكىسى

ھەر پەسىل ھۆسنىدە ئۆزگىچە رەڭ بار،
ياز كەلدى بارچىدىن ئۆزگىچە رەڭدار.
سەن دېدىڭ: ئېھ، دوستۇم،
جەننەت دېگەن شۇ.
مەن دېدىم: يار كەلدى لېۋىدە قەنت يار!

نە ئېيتساق ھەقلىقمىز تەرىپلەپ يازنى،
داستانلار يازساقمۇ قىلىدۇ ئازلىق.
ئايۋانلار ياسالدى تالاي ئۆيلەردە،
پىچىلدى شايىدىن كىيىملەر يازلىق.

كەڭ ئېتىز،
ھەر ئۆينى كەزدىم، ئاڭلىدىم،
مول ھوسۇل ئۈستىدە قىزىيدۇ پاراڭ.
ھەر ھويلا ھۆزۈرى گويا گۈلىستان،
مىسالى ھەر ۋاقىت تاۋلىنار باراڭ.

ئايلىناي ئايدىڭدا ئېيتقان ناخشىدىن،
ئەيلىدى ئۇ يازنى زەپمۇ يېقىملىق.

زۇمرەتتەك سۇلارچۇ شارقىراپ ئاققان،
بىز جۇشقۇن نەغمىدەك ئەجەب يېقىملىق.

ئۇچىدۇ توختىماي مەيىن شامالالار،
پاراغەت ئىلكىدە كۈلىدۇ دالا.
ئۇيۇققا تۇتاشقان ئالتۇن رەڭ ئېتىز
قوناقلار پۆپۈكىدىن ئېشىلگەن جالا.

چەيزە رەڭ گاز ياغلىق ئارتقان زىغىرلىق،
ئېسىپتۇ بوينىغا ياقۇتتىن مونچاق.
قوغۇنلۇق ئىچىدە ساينىڭ تېشىدەك،
ئوخشىغان قوغۇنلار ياتىدۇ سانجاق.

گۈللەرنىڭ لېۋىگە قوندى كېپىنەك،
كاۋىلار ئۇچ تارتىپ ئارتىلدى تامدىن.
ئۆرۈكلەر سەكرىشىپ چۈشتى چىمەنگە،
ئۈزۈلمەس باغلار ھەم كۈندە مېھماندىن.

ھەرىلەر، كېپىنەكلەر ئويناپ ئۈسسۈل،
بەرگىگە قوندى رەڭدار چىمەنلەرنىڭ.
چۆمۈلەتتىم تاپماي يىغار ئوزۇق،
ئاپىرىن!
غەيرىتىڭگە شۇ چېۋەرلەرنىڭ.

كۆز چاقار مەرۋايىت كەبى مونچاقلار،
باراڭلار ئۇستىدە ـ يايراقلار ئارا.
كەمتەرلىك بابىدا سۆز ئاچماق بولساڭ،
ئەنە ئۇ!
شاخ ئەگكەن ئالمىدىن سورا.

قىز ـ چوكان قولىغا يېقىپتۇ خېنە،
بار يەنە قېشىدا ئوسمىسى بىللە.
ئۇلارنى كۆرمەن ھەر كۈنى ئىشتا،
يېنىدا گۈل قىسقان قوشنىسى بىللە.

ياز كەلدى يارىشىپ ئانا يۇرتۇمغا،
بوستانلار باشلارغا تاشلىدى سايە.
شۇنداق ياز قوينىدا تۆككەن تەر بىلەن،
يۈكسىلەر بىزدىكى
ئۇمىد ۋە غايە!

گۈزەل ياز بەھرىدىن ئالىدۇ لەززەت،
سايرىشىپ قۇشلارمۇ ئۆز رىزقى بىلەن.
خورازلار چىللايدۇ تاڭلاردا ياڭراق،
يېڭىچە ھاياتقا چىن ئىشقى بىلەن.

باغلاردىن كېلىدۇ بۇلبۇلنىڭ ئۈنى،
كۆللەردە ئۆرەك ـ غاز يايرايدۇ يازدىن.

مەدھىيە ئاڭلايمەن
شۇ ياز زوقىدا،
ئاسماندا تۇرنىلار ئۇچقان ئاۋازدىن.

ھەر گىياھ بويىدا شۇ يازنى كۆردۈم،
مەپتۇنمەن ھاياتنىڭ گۈزەللىكىگە.
زەپ ئېسىل كەلمەكتە ھەربىر يېزىمىز،
يارىشىپ دەۋرنىڭ ئەۋزەللىكىگە!

※ ※ ※

ھەر پەسىل ھۆسنىدە ئۆزگىچە رەڭ بار،
ياز كەلدى بارچىدىن ئۆزگىچە رەڭدار!
ياشنايدۇ گۈلچىمەن شۇنداق ياز بىلەن،
قول سېلىپ كەلگەچكە جانان جىلۋىدار !!!

1986 ـ يىلى ئىيۇل، چاپچال

تارىخ

سەن ئالەمنىڭ ئەينىكى تارىخ،
شاھىتى سەن يىل، ئەسىرلەرنىڭ.
كۆرسىتىسەن لىللا ئەينىنى،
مۇنار ـ راۋاق ھەم قەسىرلەرنىڭ.

رەسسام سۈرەت سىزغاندەك گويا،
ياسىمايسەن، بەرمەيسەن بويىاق.
قەدىمدىنلا خىسلىتىڭگە يات،
قۇراقچىدەك تىكمەيسەن قۇراق.

راست سۆزلۈكنىڭ جاھانغا ئايان،
گىرىم بىلەن قىلمايسەن پەرداز.
تۇرقۇڭ ئۆڭمەس پەسىل ئالمىشىپ،
ئۆتسە قانچە قىش ھەم باھار ـ ياز.

لەبەيچى ئەمەس ئۆزۈڭ ئەزەلدىن،
ياكى قىلمايسەن خۇشامەت خانغا.
كىمنىڭ قۇدرىتى يېتىدۇ ساڭا،
مەلۇم قىلسۇن ئۆزىنى جاھانغا؟!

سەممىي،
راستچىل،
لىللا ئەي تارىخ!
تۆھمەتخور ئەمەسسەن زەررىچە ئەسلا.
بەرمەيسەن كىشىگە كىشىنىڭ ھەققىنى،
چورت كېسىپ بۇ سېنىڭ، بۇ ئۇنىڭ دەپلا.

«كۆچۈپ» كەتسەڭمۇ ئانا دىيارىدىن،
ئىلىم ئەھلى بېرىدۇ ئۇچۇر.
چاقناپ تۇرسەن ھەتتا كۆھىقاپتا،
تېپىلماس سەندىن ئېۋەن يا قۇسۇر.

كۆمۈلسەڭمۇ ئەمما بەزىدە،
ئانا تۈپراق باغاشلار سېنى.
تۆرىلىسەن قايتا زېمىنغا،
چۈنكى تاپىدۇ ئەۋلادلار سېنى.

سەن ئۆلمەيسەن
مەڭگۈگە تارىخ،
ئالەم ئارا ياشناپ نۇر چېچىپ!
گۈللىنىسەن ئىزلار ئۈلىنىپ،
يېڭى رەڭدار
ئۆچمەس بەت ئېچىپ!!!

1989 ـ يىلى ئاپرىل، چاپچال

گۈلچايدىن تۆكۈلەردۇر گۈل

جاغىستاي يېزىسىدا ئۆتكۈزۈلگەن مەشرەپتە ئوقۇلغان

گۈلچايدىن تۆكۈلەردۇر گۈل،
دىلغا ھۇزۇر خۇش پۇراق چېچىپ.
سالام بېرىپ مەشرەپ ئەھلىگە،
مەنمۇ كەلدىم بىر ناخشا قېتىپ.

مەنمۇ كەلدىم شوخ ناخشا ئېيتىپ،
ۋۇجۇدۇمدا جۇشقۇن ھاياجان.
قىيان سالار تومۇردا قېنىم،
شادلىقىمنى قىلىپ نامايان.

شادلىقىمنى قىلىپ نامايان،
قاراقلاردىن تۆكۈلەر يېشىم.
خەلق سۆيگەن سەنئىتىم كۈلدى،
مەغرۇرلۇقتا
كۆكلەردە بېشىم!

مەغرۇرلۇقتا كۆكلەردە بېشىم،
گۈۋاھ ئاڭا دىلمۇك[1] ئارقار تاغ.[2]
چوققىلىرى كۆكنى باغاشلاپ،
ئېتەكلىرى ياسانغان گۈلباغ.

ئېتەكلىرى ياسانغان گۈلباغ،
قىلار مېھمان بۇلبۇلنى شەيدا.
ئىناق ـ ئۆملۈك دەستۇرى ئەلنىڭ،
دوست، ئۇستازلار جىمىسى ھەقدا.

دوست ـ ئۇستازلار جىمىسى ھەغدا،
مەشرەپ سورۇنى تۇزۇلگەن باغدا.
تىرىكلەرغۇ بولۇشتۇق توپ ـ جەم،
كەتمەنلەنگەنلەر ئاھ،
سىلەر قايدا؟!

كەتمەنلەنگەنلەر ئاھ،
سىلەر قايدا؟!
ئەمما قەلبىمدە ھايات ھەر دائىم.
ئىز بېسىپ كېلەر ئەۋلاد مەردانە!
يۇرەك توق شۇڭا قىلمايمەن ۋايىم.

يۇرەك توق، شۇڭا قىلمايمەن ۋايىم،
مەشرەپ ئۇدۇمى قىلماقتا داۋام.

① ② دىلمۇك، ئارقار ــ چاپچال جاغىستاي يېزىسىدىكى تاغ ئىسىملىرى.

قەدىرلەپ كەلگەن ئېسىل سەنئەتنى،
ئانا خەلقىمگە تۇمەن ئېھتىرام!

ئانا خەلقىمگە تۇمەن ئېھتىرام،
سەنئەت كانى ئۇ پۇتمەيدىغان!
ئىپتىخار ـ غۇرۇر مەن ئۇچۇن خەلقىم،
تارىختىن نامى ھېچ يىتمەيدىغان!!!

1992 ـ يىلى سېنتەبىر چاپچال، جاغىستاي

ئانا دالا قوينى كەك

دالا ـ دالا قوينى كەك،
ئانا دالا سۆيۈملۈك.
ئۇپۇقلارغا تۇتاشقان،
كەڭرى قوينۇك سېنىڭكى.
قىيغىتسەن ئەركىلەپ،
بالىلىقىم تۇتقاندەك.
كەچۈرگەيسەن بىرپەسكە،
شادلىقىم سەن مېنىڭكى!

گويا ئىپار پۈرايدۇ،
دىمىقىمغا ھەر دەقىق.
قۇياش سۆيگەن باغرىڭدا،
گۈپۈلدىگەن شۇاقلار.
ئوينىۋالاي قانغۇچە،
بالام كەبى مەن تەھقىق.
گۈل كۆرۈنەر كۆزۈمگە،
يېشىل مەخمەل قىياقلار.

چەكسىز كەتكەن دالانىڭ،
كۆرۈنمەيدۇ چەت ـ چېكى.

ياتار ئەنە سوزۇلۇپ،
كەكلىك تولا بىنەملەر!
ئېغىنىۋالاي چۈقان سېپ،
قىن ـ قىنىمغا سىغماستىن؛
بۇ ۋادىغا پايانداز،
رەڭدار گۈللۈك گىلەملەر.

ئۈسسۈلۈقۇمغا سۈت ـ قېتىق،
بەردىڭ دالام ئاپمۇئاق.
ئارزۇلۇق شۇ بالاڭنىڭ،
يۈرىكى ھەم شۇنداق پاك.
قېنىۋالاي مېھرىڭگە،
باغاشلىغىن بالاڭنى؛
كەڭرى دالام سەن مېنىڭ،
جانجان ئانام سىياق!

1993 ـ يىلى ماي، چاپچال

دىلبەر، مېنى قىلما ئىنتىزار

بىرلا ئۆزۈڭ،
بىرلا سەن ئۆزۈڭ،
چۈشلىرىمنىڭ مەنزىللىرىدە.
ئېھ،
بىر ئۆزۈڭ ئامرىقىم دىلبەر،
ئىنتىلىشلەر مەنزىللىرىدە!

كۆزلىرىمدە ئۇيقۇ يوق زىنھار،
سېنى دىلبەر ئايدىن سورايمەن.
ئايمۇ مۆكتى خىجىل بوپ بەلكى،
سېنى ئەمدى كىمدىن سورايمەن!؟

ھىجرانلىققا ئۆلمەيمەن دىلبەر،
ئەقىدەمدۇر پاك ـ سۈزۈك ياشاش.
ساداقەتنىڭ ئېچىلسا گۈلى،
كۈلەر دىلىم ئاپتاپقا ئوخشاش.

يۈرىكىمنى بەرمەيمەن تۇتۇپ،
ھەسەتلەرنىڭ قۇرتلىرىغا.

قەلبىم مېنىڭ كەڭرى ئېكىنزار،
پاك سۆيگۈنىڭ ئۇرۇقلىرىغا.

باش ئەگمەيدۇ تەڭرىتاغ ئوغلى،
تۆھمەت ـ بوھتان دۇرۇتلىرىغا.
پەر قاقمىدۇ شۇڭقارلار مىسال،
ئارمان ـ مۇراد ئۇپۇقلىرىدا.

يۇرىكىمدە يوقتۇر ۋەھىمە،
قاراقلىرىمدا ئاينىڭ شولىسى.
يۇلتۇزلىرىم كۆلەر چاراقلاپ،
سۆيۈملۈكتۇر ئۇنىڭ جىلۋىسى!

كۈتمە،
كۈتمە دېمە، دىلبىرىم،
كۈتۈشمىدىن بولمىغىن بىزار.
كەلسەڭ ئۇچۇپ باغاشلاي سېنى،
مېنى قىلما بۇنچە ئىنتىزار!

ئاددىي كۆڭلىمەم،
بىر ئالتۇن قەسىر،
ھۆرلەر تۇنەر قۇببىلىرىدە!
سۆيگۈ گۈلۈم ئېچىلدى سولماي،
ساداقىتىم
سۇبھىلىرىدە!

1993 ـ يىلى 24 ـ ئىيۇل، چاپچال

ئەقىدە

كۆيەر جىسمىم گۈلخانغا ئوخشاش،
تەپەككۇرۇم ئىلھامغا قولداش.

مەن ياشايمەن غۇرۇرۇم بىلەن،
تەلمۈرمەيمەن ئۆزگە كۆزلەرگە.
ئۆز بەختىمنى تاپىمەن ئۆزۈم،
ئىشەنمەيمەن ساختا سۆزلەرگە.

ئېگىلمەيمەن زوراۋانلارغا،
قەددىم پۈكۈپ «خوش ـ خوش» دېمەيمەن!
ئاجىز ـ غېرىب بىچارىلەرگە،
قامچا شىلتىپ «پوش ـ پوش» دېمەيمەن.

ئەل ـ ۋەتەنگە مېھرىمدۇر ئاتەش،
خەلقىم ئۈچۈن بىر ئۆمۈر چاكار!
شۇ غايىدە ياشايمەن ئەبەد،
ماڭا مۇشۇ ئەقىدە ياقار.

كۆيەر جىسمىم گۈلخانغا ئوخشاش،
دىلخانامدا پارقىرار قۇياش!

1993 ـ يىلى ئاۋغۇست، چاپچال

ئايدىك كېچە

شوخلۇق قىلىپ ئويناپ مۆكۈشمەك،
دېرىزەمدىن كەتمەس تولۇن ئاي.
قىزىرىدۇ ئېيتماي دىل سىرىنى،
ناز ـ كەرەشمە قىلىدۇ تىنماي.

ئۇپۇقلارنى ئېتىپتۇ قاشلىق،
يۇلتۇزلاردىن تاقاپتۇ مارجان.
تاج قىپتۇ ئۇكەرلەرنى ھەم
جىلۋىلىنەر كەك زەڭگەر ئاسمان.

نەپىس شايىدەك ئاق سامانيولى،
ئۇچار بوشلۇقتا چېتى كۆرۈنمەس.
دىلنى تارتار دېھقان يىگىتنىڭ،
ئېيتقان ناخشىسى مەڭگۇ ئۇزۇلمەس...

1993 ـ يىلى ئۆكتەبىر، چاپچال

ھايات، سۆيگۈ ئەزەلدىن قوشماق

چوققىلاردىن كېلىدۇ سادا،
ئورمانلاردىن ياڭرايدۇ شاۋقۇن.
لەرزان ئەتسە سالقىن شوخ سابا،
يۇرەكلەردە كۆۋەجەر دولقۇن.

دالالاردا مىدىرايدۇ ھايات،
چېكىپ يۈرەك بېغىشلىرىنى.
ئۆچمەس ئىزلار چاقنايدۇ بۇندا،
كۈتۈپ سىرلار ئېچىشلىرىنى.

قىياقلارنىڭ بەرگىدە مارجان،
شۇڭا ھىدى يارىدۇ دىماق.
ھايات، سۆيگۈ ئەزەلدىن قوشماق،
كەچمىشلىرى ئۇزاق بەك ئۇزاق!

1992 ـ يىلى 2 ـ ئىيۇل، چاپچال

ئۈمىد ـ مەشئەل، نۇر ـ چولپان

ئۈمىد، غايە يۈرىكىمدە نۇر چېچىپ،
چاقناپ تۇرغان سەھەردىكى ئېھ، چولپان!
بۇ دۇنياغا بىر ئانىدىن كۆز ئېچىپ،
مەن ئۈمىدۋار ياشاۋاتقان بىر ئىنسان.

ئۈمىد، غايە ئۆچقۇنلىرى ھەرقاچان،
ئۇلغۇيارکى لاۋا ئاتقان بىر گۈلخان.
ئۈمىد ـ مەشئەل،
غايە پارلاق ئالدىمدا،
دىل تەكتىمنى كۈندەك نۇرلۇق يورۇتقان.

ئۈمىد، غايە
سىرداش دوستۇم ھەمدىمدم،
مېنىڭ بىلەن بىر كۈندە تەڭ تۇغۇلغان.
شۇندىن باشلاپ ئۇزۇلمەستىن رىشتىمىز،
ۋاپا ـ سۆيگۈ ئىشقى بىلەن چوڭ بولغان.

باشقا چۈشسە تاغدەك ئېغىر كۈلپەت ـ غەم،
ئۈمىدتىن ھېچ ئۇزۇلمىگەن دىل رىشتىم.

قايغۇ ـ ھىجران تۇنلىرىدە سىنالغان،
يالقۇنلىغان مېنىڭ ئوتلۇق چىن مېھرىم.
غايە ئۆچمەس يۈرىكىمدە ئوتقاشتەك،
ئۇنىڭ بىلەن غەمدىن يىراق نۇر چېھرىم...

مەن ياشايمەن شۇڭا كۈلۈپ دۇنيادا،
ئۇمىدۋار بوپ ئالغا قاراپ ھەرقاچان!
ئۇمىد ـ غايە ـــ مەشئەل،
ئوتلۇق نۇر، چولپان،
ئۇندىن كۈلەر ھەممە ئىنسان،
كەڭ جاھان!

1992 ـ يىلى ئاۋغۇست، چاپچال

ئەزگۈ تىلەك ھاياتتا يوّلەك

تىك قىيادا تۇرىمەن تەنھا،
كەڭ دالانى كېزىدۇ يۇرەك.
چىغىر يوللۇق تۆپىلىكلەردە،
قالغان ئىزلار،
قالغان كۆپ تىلەك!

ئەزگۈ تىلەك ھاياتتا يوّلەك،
قىسمەتلەردىن قالىدۇ سۇرەت.
يوللار ئۇزاق،
مۇشكۈل داۋانلىق،
قىسقىرايدۇ بولغاچقا جۇرئەت.

1993 ـ يىلى ئىيۇن، چاپچال

چولپانىنىڭ جىلۋىسى بار سۇبھىگىچە

سېنىڭ سۈتتەك ئايدىڭلىرىڭ ئانا يۈرتۇم،
بىر نەپىس سۈرەت سىزدى يۈرىكىمگە.
ساياق ھېسلار تىزگىننىنى تۇتتۇم ئۆزۈم،
ئەقىدەم يەتكۈزىدۇ تىلىكىمگە.

ئايدىڭدا يولدىن ھەرگىز ئاداشمايمەن،
ئۇكەرنىڭ جىمىرلىشى زەپ ئۆزگىچە.
سەزگۈلەر غىدىقلىما شاش بالاڭنى،
چولپانىنىڭ جىلۋىسى بار سۇبھىگىچە.

ئېتىكىڭ ئالتۇن تاۋاق زەرگە تولدى،
ئارقاردىن[1] ھالقىپ سېنى سۆيدى قۇياش!
ئوغلانىنىڭ كىندىكىدىكى قېنى ساڭا سىڭگەن،
بىر ئۆمۈر ئۆرلىشىڭگە بۇلار قولداش!!!

1994 ـ يىلى دېكابىر چاپچال، جاغىستاي

① ئاقار ــ جاغىستاي يېزىسىدىكى تاغ ئىسمى.

ياپراقلار لەۋلىرىدە كۆمۈش قەتىرە

تاڭ قىزى قاپاق ئاچتى تەبەسسۇمدە،
تۆكۈلەر زەر كىرپىكى چاقناپ تال ـ تال.
ياپراقلار لەۋلىرىدە كۆمۈش قەترە،
ۋە لېكىن قېقىۋەتتى تەتۇر شامال.

شامالنىڭ سەۋەنلىكى ئاڭا خۇيدۇر،
ئۆزگەرمەس تەبىئىتى ئۇنىڭ بەلكى.
زېمىندا يېشىللىقلار جۇلالاتقان،
شۇ كۆمۈش قەترىلەرنىڭ چىن ھېكمىتى.

1994 ـ يىلى يانۋار، چاپچال

نوروز ئۇلۇغ بىر ناخشا

تۇغمەيدۇ ئېيتقانغا،
نوروز ئۇلۇغ بىر ناخشا.
زېمىن ئانا ئويغاندى،
نوروز ئاڭا دىل ياقسا.
نوروز تامار قۇياشتىن،
سىڭەر يېنىپ قۇياشقا.
ئۇنى تۇغقان كائىنات،
ئۇلۇغ ئەجداد ياشىغان؛
ئېتىكى كەڭ، باغرى قۇت
ھېكمەتلىك تۇپراقتا !!!

ئاتىلارنىڭ شادلىقى،
نوروز كۆرۈپ يۇز ئاچقان.
ئانىلارنىڭ چىن مېھرى،
نوروز ساڭا چېرماشقان.
سېنىڭ رەڭدار سۈرىتىڭ،
كەڭ ئالەمگە كۆز ئاچقان.
سېنىڭ جېنىڭ ھاياتى،
ئەجداد بىلەن گۈل ئاچقان!

قەدىم «تىل قوشىقى»،
ناخشا بولغان نورۇزدا.
كۆك بۆرىنىڭ ئوشۇقى،
تۇمار بولغان ئوغۇلغا.
ناخشا بولغان ئېغىزمان،
بۇ دۇنياغا كۆز ئاچقان.
يېڭى بوغۇن - بوۋاقلا.
ئەسىرلەردىن ئۈزۈلمەي،
سىڭگەن ئۇسسۇل قېنىغا؛
ئوغۇز بوۋام ئۇدۇمى،
تەتەلىگەن ئوماقلا.

ئەجدادلارنىڭ تۇيغۇسى،
كەڭرى ئالەم بىپايان.
گويا زېھىن تىترىشى،
يۇرىكىمدە ئۇلارنىڭ.
تومۇرىدا گۈلدۇرلەپ،
قاراسلايدۇ زور چېقىن.
ئەنە، كەڭرى كۆك دالا،
ئېھ، بىپايان كۆك ئاسمان.
ئۇلۇغ نورۇز تىنىقى،
ئەنە،
جۇشقۇن كۆك ئېقىن!

نوروز يانغىن لاۋادۇر،
ئەسىرلەردىن ئۆچمىگەن.
ئۇ ئابىدە مەڭگۈلۈك،
يەر تەۋرىسە كۆچمىگەن.
بار يېغىسى بەزىدە،
بىزلەر زادى كۈتمىگەن.
بار كۈلكىسى ئۆمۈرۋايەت،
قاق ـ قاق ئۇرۇپ پۈتمىگەن!

نوروز ئۆزۈك يېڭىلىق،
سەن يېشىللىق جىلۋىسى.
سەن رىۋايەت بىر گۈزەل،
ئەنئەنىمىز قىبلىسى.
يېڭى بىخلار ھەر جانىنى،
كۈلدۇرىدۇ غىدىقلاپ.
نوروز ئاچقان چېچەكلەر،
نەس قىپتۇ شامالنى.
چارلار قىياق بەرگىدە،
قۇياش چاچقان نۇر ـ ئاپتاپ.

يېڭى ئەقىل،
يېڭى نۇر،
نوروز سېنىڭ قەدىتىڭ؛
يېڭى سېزىم،
يېڭى كۈچ،

ناخشا تۇغار يۇرەكتە.
يېڭى سۆيگۈ ھېكايەت،
نورۇز ئۆزۈڭ ئەۋلادقا!
يېڭى ئىقبال،
يېڭى تاڭ،
نورۇز ئۆزۈڭ ئەبەدكە!

1994 ـ يىلى 21 ـ مارت، چاپچال

دوستلىرىم يۆلەك ئۆرلەشلىرىمدە

ياشلىقىمنى ئارمان ئېيتىمەن،
يىگىتلەرگە قاراپ كېتىمەن.
باش باھاردا دېگىنىم راستى،
«كۈزدە چوقۇم خامان ئېتىمەن».

كۈزدە خامان ئەتتىم ۋە لېكىن،
چۈشكە باقتىم، كۆڭلۈم بەك يېرىم.
پۇچەك دانلار ئۇچتى سامانغا،
قالغانلىرى كەتتى «بورانغا»؛
كەتتى زايە، ئېھ،
تۆككەن تەرىم.
يەڭ شىمايلاپ كەلدىم ھە... بۇگۈن،
قالغان بوزنى تېرىپ ئالىمەن.

قۇيۇن قۇترىسا پەرۋايىم پەلەك،
ئەمدى خامانىنى چەشلەپ ئالىمەن.

سەپداشلارغا مەڭگۈ دىلكەشمەن،
ئۇزىغانلارغا چاۋاك چالىمەن.

دوستلىرىم يۆلەك ئۆرلەشلىرىمدە،
غەلىبە كۈيىنى
بىللە چالىمەن!

1995 ـ يىلى سېنتەبىر، چاپچال

ياشسۇن ئۇيغۇر نېنى

ياشسۇن ئۇيغۇر نېنى،
كىشىگە خار قىلمايدىغان.
سەپەردە ھەمراھ ھامان،
ھەق ئىمان ئۆلمەيدىغان.

كۆپ ئەجىر سىڭگەن ساڭا،
پىشقۇچە تونۇردا ھەم.
سەنسىز ياشىماس ئۇيغۇرۇم،
ئۆزگىچە سەندىكى تەم.

چىشلىسەم لەززەتلىنىپ،
ھەر بۇرداڭ جېنىمغا جان.
ئۇرغۇيدۇ جاسارىتىم،
سەن مېنىڭ قېنىمغا قان.

مۇجەسسەم ساڭا بىلسەم،
ئەجدادىم مۇھەببىتى.
جاھانغا تونۇلغان ھەم،
سەن بىلەن ئىناۋىتى.

داڭلىسام،
داڭلاشقا ھەقسەن،
سەندە جىڭ سەنئەت ئايان!
ياشىنىتار سېنى ئەبەدكە،
يىمىرىلمەس خىسلەت ھامان !

1995 ـ يىلى ئۆكتەبىر، سۈجۇ ـ شاڭخەي

دوپپامغا سېنىڭ ئىشقىڭ چۈشۈپ قالدى

تەبەسسۇم ئىلكىدە سەن قېيا باقتىڭ،
سەن سالدىڭ سىياقىمغا قىزىقسىنىپ.
چېھرىمدىن نۇر تۆكۈلسە تۇرۇپ قالدىڭ،
گۈيخۇاغا بولۇپ ھەمراھ چوغدەك يېنىپ!

بېشىمنى شەرەتلىدىڭ لال بولغاندەك،
دوپپامغا سېنىڭ ئىشقىڭ چۈشۈپ قالدى.
مېھمان بول دېمە مېنى يەنە تۇتۇپ،
ئۇزاتقان جىگەرلىرىم كۈتۈپ قالدى.

ياخشى قال سۈجۇ قىزى مۇڭلانمىغىن،
بەي جۇيى ئىلھاملىنىپ شېئىر يازغان.
رەيھانغا تەڭداش بولۇپ چاچقىن پۇراق،
تەڭرىتاغ ئوغلى ئاندىن مېھىر ئالغان.

تەيخۇنىڭ بويلىرىدا قالدى ئىزىم،
ئەسىرلەر چوغدەك يېنىپ ئۆچمەيدىغان.
ئۇچ قىسسە قەلئەسى ھەم شاھىت ئاڭا،
ئەۋلادقا مىراس قىلىپ سۆزلەيدىغان.

1995 ـ يىلى ئۆكتەبىر، سۈجۇ

يۈرەكلەردە يانىدۇ گۈلخان

بىر كۆرۈشۈپ تونۇشتۇق، بەلكى،
ئىككى كۆرۈشسەك بولمىز تۇغقان.
كۆڭۈل ـ كۆڭۈلدىن سۇ ئىچتى كۈلدى،
يۈرەكلەردە يانىدۇ گۈلخان.

تاغ ھەققىدە ئېيتتۇق قىسسە،
قامىتىگە ھەۋەستە بېقىپ.
چىمەنلەردە ئوينىدۇق بىللە،
چىن دوستلۇقنىڭ مېغىزىنى چېقىپ.

باسقان ئىزلار ئۆچمەس ئەبەدىي،
بۇلۇت سۆيگەن قەدىم تاغدىكى.
چىن دوستلۇقنىڭ سولمايدۇ گۈلى،
ئىزلار چۈشكەن چاھار باغدىكى.

كۆزدىن ـ كۆزگە كۆچتى ئۆچمەس نۇر،
چىن ريشتىمىز باغلاندى مەھكەم.
قەدەھلەردە لىپمۇلىق شاراب،
ئاڭا ئارزۇ ـ تىلەك مۇجەسسەم!

1995 ـ يىلى ئىيۇل، چاپچال

ئەللەيلىرىڭ ئاق تىلەك

ئۇلۇغ ئېقىن ـ دەريادەك،
توختىمايدۇ بىر ناخشا.
يەتمەس ئەبەد تەرىپىگە،
دۇر ـ گۆھەردىن سۆز قاتسا.

ئوتلۇق مېھرى ئېرىتەر،
يەتتە قەۋەت مۇز قاتسا.
سېخىيلىقتا تەڭداشسىز،
پايانى يوق
تاڭ ئاتسا!

ئۇنىڭ بەرگەن ئاق سۈتى،
ئابىھايات نەق ئىكەن.
ئەللەيلىرى ئاق تىلەك،
تاڭدەك ئاپپاق پاك ئىكەن.

ئەجرى ئۇچۇن ئۆمرۈمدە،
ئانىجاننى دۇمبەمدە؛
ھاپاش ئېتىپ مىڭ قېتىم!

ئېلىپ بارسام ھەرەمگە،
مېنىڭ ئۈچۈن
ھەق ئىكەن!

1995 ـ يىلى 1 ـ ئاۋغۇست، چاپچال

خىلۋەت مەھەللىدە يېپىيېڭى بىر كۈن

سۈبھى ئاچتى تاڭنىڭ پەردىسىنى،
ساھىبجامال قولىدا رومال.
جىلغىلاردىن سۈزۈلدى تۇمان،
مەيىن شامال ئويناپدۇ رويال...

ئىتلار ھۆرۈپ ئويغاندى مەھەللە،
پەرق ئەتتى يېپىيېڭى بىر كۈن.
جۇشقۇن كۈينى تىنىمسىز ھايات،
باشلىۋەتتى،
ياڭراڭ سادا ـ ئۇن.

تۇرخۇنلاردىن پۇرقۇرايدۇ ئىس،
خامانلاردا چەشلەندى بۇغداي.
كالا مۆرەپ قىيغىتتى موزاي،
كىشنەر تويغان ئات ھەم قۇلۇن ـ تاي...

خالتا تىكەر پەرىشتە ئانا،
مايلىق توقاچ سېلىپ ئىچىگە.
پىشقان تۇخۇم،

مېغىز ھەم جىگدە،
قۇيدى ھەم گۈلە ـ قاق چېتىگە.

خەتنى يازدى جاپاكەش ئاتا،
قاغا پۈتى ئۆمۈچۈك تورىدەك.
يانچۇقىدىن تۆكۈپ سانايدۇ،
قاداق باسقان قولدا پۇل ـ پۇچەك...

خەت ـ خالتىلار ماڭدى ئۇزاققا،
ئانا دالا سېغىنىشىنى ئېلىپ.
كەلدى خەتلەر ئۇچقۇلار مىنىپ،
ئىنتىزارلىق تىلەككە قېنىپ.

ئاتا ـ ئانا تىلەر ئاق تىلەك،
ئۇنتۇماستىن كېچە ـ كۈندۈزى.
چەكسىز ئالەم ئىچىدە چاقنار،
ئەبەدىي كۆچمەي
ئۇمىد يۇلتۇزى!!!

1995 ـ يىلى ئىيۇن، چاپچال

مۇساپىسى ئۇزاقتۇر - ئۇزاق

ئوماققىنە ياتىدۇ بوۋاق،
كۆلكە ئوينار زىننغلىرىدا؛
چۈشەكەيدۇ زەپ تاتلىق ئوماق.
ئانا مېھرى تۆكۈلەر ئاڭا،
گويا سېخىي، ئېھ،
قۇياش سىياق!
گۈڭگۇرلايدۇ بوۋاق قول سوزۇپ،
چايقىلار بۆشۈك بىر ئالتۇن قولۇاق.
مەنزىل تامان ئالدى يول يۇكسەك،
مۇساپىسى ئۇزاقتۇر - ئۇزاق...
خىجىللىقتا ئەجدادى ئۇنىڭ،
ئۆز - ئۆزىگە قويىدۇ سوراق!

1995 - يىلى 25 - فېۋرال، چاپچال

جۇلالىنار ۋىسال جىلۋىسى

مەن دوستۇمغا ناخشا ئەۋەتتىم،
مۇڭلىرىمنى تىڭشاپ تۇرسۇن دەپ.
ئورمانلاردىن پەر قېقىپ ئۆتكەن،
پەرۋازىمنى كۆرۈپ قويسۇن دەپ.

كۆز تاشلىسام جىمىرلار ئەنە،
ئۇتقاش رەڭدە تاۋلانغان ئۇپۇق.
ئىنتىزار بوپ كۈتمەكتە بىزنى،
خۇش تەبەسسۇم، غەلىبە ـ ئۇتۇق.

ئۇنتۇمىدىم دىلكىشىم سېنى،
سەن يۇرىكىم ئاستانىسىدا.
جۇلالىنار ۋىسال جىلۋىسى،
بەختلىكلەر پېشانىسىدە.

تەڭ ئەلچىسى بىغۇبار سۇبھى،
كۈلدى پارلاپ نۇرانە سەھەر!
قول تۇتۇشتۇق يوللاردا مەھكەم،
بىزگە نېسىپ ئۇتۇقلۇق سەپەر!

1996 ـ يىلى 4 ـ ئىيۇل، چاپچال

يۇرىكىمدە سېغىنىش ھەر دەم

كېچە ـ كۈندۈز ئەسلەيمەن سىزنى،
كىرپىكىمدە كۆمۈشتەك شەبنەم.
ئۇيقۇسىراپ چۈشەيمەن ئاتا،
يۇرىكىمدە سېغىنىش ھەر دەم!

شەمشاد ئىدى قەددىڭىز ئاتا،
قۇياش ئىدى چېھرىڭىز ئاتا.
ئالەم ـ ئالەم شادلىق بېغىشلاپ،
پارلار ئىدى مېھرىڭىز ئاتا.

ئۇلگە قىلىپ سىزنى مەن ئاتا،
تۇلۇقلارغا ئات مىنگەنىدىم.
غېرىچ قالماي ئارقىڭىزدىن ھەم،
خامانلاردا تۇنىگەنىدىم.

ئېسىمدە بار ئورغاق تۇتقىنىم،
ئويماق سېلىپ ئورما ئورۇغنىم.
ئۇسسۇلۇق ئالغان قاپاقنى چېقىپ،
جىلە بولۇپ يىغلاپ تۇرغىنىم...

دوراپ سىزنى قېرىنداش تۇتۇپ،
ئۆگەندىم مەن خەت يېزىشنىمۇ.
ئېلىپ سىزدىن گېزىت ـ كىتابنى،
ھەم ئۆگەندىم خەت ئوقۇشنىمۇ.

قالغان ئىشلار ـ بۇلار ئۇزاقتا،
دىلنى سالار بىراق لەرزىگە.
دال بولالماس ئەپسۇس
بەك ئەپسۇس،
تۆلىگىنىم ئالغان قەرزگە.

پەرزەنتلەرنىڭ بەختىنى كۆرگۈچە،
نەۋرىلەرگە بوۋا بولغۇچە.
قېنىپ ـ قېنىپ مۇڭدىشالمىدۇق،
ئاھ ھەسرىتا!
كۆڭۈل تويغۇچە.

مېھرىگىزگە قېنىپ بولغۇچە،
قەددىم سىزدەك شەمشاد بولغۇچە.
ئايرىۋەتتى شۇم ئەجەل بىزنى،
سىزگە ھەمدەم يۆلەك بولغۇچە.

ئاتا قىلغان سېخىي تەبىئەت،
يەتتە قوشماق ئۆزى جامائەت.

ھايات ئاسمىنىدا چاقنايدۇ ھەر دەم،
ئۈكەر يۈلتۈزدەك ئايرىلماي ئەبەد.

قورۇنمىغاي روھىڭىز ئەسلا،
ئاتا كۆرگەنلەر بۇنىڭغا ھەغدا.
چىرىغىڭىزنى ئۆچۈرمەي ئوغلان،
يۈرت ئەھلىنى قىلىدۇ شەيدا

1996 ـ يىلى 27 ـ ئاۋغۇست، چاپچال

بىر ناخشام بار مەڭگۈ تۇگىمەس

ئۇلۇغ ئېقىن، ئۇلۇغ دەريادەك،
بىر ناخشام بار مەڭگۈ تۇگىمەس.
ئانا مېھرى كائىناتتىن كەڭ،
تەرىپىگە سۆز كانى يەتمەس.

ئانا!
دېدىم چىققاندا تىلىم،
ئانا!
دېدىم يوپيورۇق دىلىم.
ئانا!
دېدىم تاپقاندا بىلىم،
ئانا!
دېدىم ئۆركەشلەر قېنىم.
ئىلاھ ئەمەس سەن ئاددىي ئىنسان!
ئاھ،
دەپ تىنساڭ تىترەيدۇ زېمىن!
جۇپ بۇلاقتا باقساڭ پەرزەنتكە،
ئېچىلىدۇ ئەقىل - ئوي، زېھىن.

ئانا!

دېسەم سۆزۈم تۈگىمەس،
ئانا دېگەن تېرىسا ئۈنمەس!
ئانا ئۇلۇغ،
ئانا قەدىردان،
شۇڭلاشقىمۇ ئەبەدىي ئۆلمەس!!!

1996 ـ يىلى ئاپرېل، چاپچال

مەردلىكىڭگە ئەل قايىل

(پېتىملارنىڭ ساخاۋەتچىسى نۇرتاي ھاجىمغا
ئالىي ھۆرمەت بىلەن بېغىشلايمەن)

بېشىمىزدا بىر سېنى،
ئەرزىيدىغۇ كۆتۈرسەك.
قۇياش تۇغقان ئوغلانسەن،
نۇر ئىشقىدا سۆيۈنگەن.
چىرىغىنى ياندۇردۇڭ،
چىرىغى ئۆچكەن يېتىمنىڭ؛
مەردلىكىڭگە ئەل قايىل،
ئەۋلادىڭغا كۆيۈنگەن.

كۆزلىگىنىڭ مىللەتنىڭ،
يىراق،
نۇرلۇق كەلگۈسى.
يۈرىكىڭدە لاۋۇلدار،
ۋىجدان،
بۇرچ،
ئادالەت.
ئاتىسىزغا ھەم ئاتا،

چاڭقىغانغا بۇلاقسەن.
يۈكسەك غايە،
ئەقىدە،
تىلىكىڭدە ئىجابەت.

ئۇلۇغ ئاتا ئىزىنى
باسقان سېخىي ئوغلانسەن.
ئىقبالىلارغا ئات سالغان،
نۇر ئوغلىسەن مەردانە!!
خەير - ئېھسان ياغدۇردۇڭ،
يېتىملارغا قۇت تۆكۈپ.
ئۇلار چىقتى ئىستىقبال،
كېمىسىگە هە... ئەنە!

سەن خەجلىگەن پۇل ئەمەس،
بىز ماختىغان سەندىكى.
گۈزەل ئەخلاق،
پەزىلەت،
ئالىيجاناب پاك خىسلەت!
سەن ئالقىشقا بۆلەندىڭ،
خەلقىڭ سۆيدى،
يۈرت كۆلدى،
ۋۇجۇدۇڭدا جۇش ئۇرغان،
ئادىمىيلىك دىيانەت!!!

قۇياش ئاناڭ يۆلەكتۇر،
ھالال جۇپتۇڭ پىداكار.
مەرىپەتنىڭ بېغىغا،
مۇھەببەتتىن رەڭ بەردىڭ!
گۈزەل ئارمان،
كېلەچەك،
ئىشقى ياندى قېنىڭدا؛
سەبىلەرنىڭ دىلىغا،
قۇچاق - قۇچاق
گۈل تەردىڭ!

مىليون دىلدا دائىما،
سەن ياشايسەن يادلىنىپ.
ھەربىر تېرىك سەبىگە،
ئاتىغاچقا مۇھەببەت!
ئەللىيىدە زېمىنىڭ،
تاڭ ناخشىسى ياڭراتتىڭ،
ئانا ئىلى دەرياسى
شۇ ناخشاڭغا جور ئەبەد!

1997 - يىلى يانۋار، چاپچال

دەپ

شۇڭغۇدۇم چەكسىز دېڭىزغا دۇر ـ گۆھەرلەر تاپاي دەپ،
مېھنىتىمدىن ئېلىمگە تامچە ـ قەترە قاتاي دەپ.

كارۋان تارتسا دوستلىرىم ئۇزاق، مۇشكۇل سەپەرگە،
بولالمىسام گەر ئىچ ئات، يانداق بولۇپ تارتاي دەپ.

كۆرەلمەس ھەم ھەسەتخور بوپ تورايدۇ ماڭدامدا،
مىلتىق ئالدىم بوۋامدەك چەنلەپ تۇرۇپ ئاتاي دەپ.

دېھقىنىم بار چىداملىق ئېتىزلارغا گۈل باسقان،
مەنمۇ ئاڭا ھەمنەپەس بىرەر كەتمەن چاپاي دەپ.

خۇراپاتلىق، نادانلىق چىرمىمىسۇن تور تارتىپ،
روجەكلەردە بولۇپ نۇر، كۆزنەكلەرنى ئاچاي دەپ.

بوغۇنلارنى ياشناتقان باغۋەنلەرگە ئاپىرىن!
ئالقىشلاردىن زەرباب تون تارتۇق قىلىپ ياپاي دەپ.

ياخشىلىقنى قوغدىماق پەرز ئاقىل ئىنسانغا،
رەزىللىكنىڭ يىلتىزىنى قەھرىم بىلەن چاپاي دەپ.

ھايات شۇنداق ئۇزاق يول، مەنزىللىرى كۆرۈنمەس،
شۇ مەنزىلدە چارچىماس تۇلپار بولۇپ چاپاي دەپ.

ئانا خەلقىم جان كۆيەر ماڭا قاياش مەڭگۈگە،
شۇ ۋەجىدىن مەن ئەبەد گۈلخان بولۇپ ياناي دەپ.

1997 ـ يىلى يانۋار، چاپچال

دېھقان

تاڭ سەھەردە تورغاي سېنىڭ سىردىشىڭ،
تاڭ شامىلى چېھرىڭ سۆيگەن قولدىشىڭ.
ئەگىم ئاينى سوللىرىڭدا سويلاتساڭ،
كەتمەن قۇياش قوللىرىڭدا يولدىشىڭ.

خىزىر كەبى
خىسلىتىڭنى نېمە دەي!؟
تەرىپىڭدىن سانسىز قامۇس توشار ھەم.
مەرمەر داننى چەشلەپ ــ
چەشلەپ تاغ قىلدىڭ،
ئايدىڭلاردا ناخشاڭ كۆكنى قۇچار ھەم.

بېسىلىدۇ ئېتىزلارغا گۈل ئەنداز،
ئىشتا پىشقان ئالقىنىڭنى ھەر ئاچساڭ.
سېنىڭ كۆڭلۈڭ دەريا كۆڭۈل كەڭلىكىدە،
كۆزلىرىڭدە سەمىمىيلىك ھەر باقساڭ.

ئانا زېمىن ساڭا يۆلەك ــ مەدەتكار،
رىشتىڭ ئاڭا چىڭ چىگىلگەن بىر تۇتاش!

مىڭ ھاتەممۇ سۇ قۇيالماس ئالدىڭدا،
سەن ئايازدا
كۆلۈپ باققان
بىر قۇياش!!!

1997 ـ يىلى دېكابىر، چاپچال

بالىلار كۆڭلى غۇبارسىز تاڭدەك

ئاق ماموقا پۇركەندى ئەتراپ،
جىلۋىلىنەر كەڭرى دالالار.
تايغانلىرى كەينىدىن يۇگۈرۈپ،
توشقان قوغلاپ يۈرەر بالىلار.
بەزەن خۇشال،
بەزەن تەشۋىشتە،
قالدى قاراپ ئەزىز ئانىلار...

تەشۋىشلەنمەڭ ئەزىز ئانىلار،
يايرىۋالسۇن ئوماق بالىلار.
گۈزەل سۈرەت يۈرەكلىرىدە،
ئۇچۇپ كەتتى ئەنە چانىلار...
بالىلار كۆڭلى غۇبارسىز تاڭدەك،
ئاپپاق قاردىن ئاق ئۆرنەك ئېلىپ.
سۈرەن سالار ئۇلار خۇشلۇقتا،
ئارمانلارنى تولىپار قىپ مىنىپ!

1998 ـ يىلى يانۋار، چاپچال

سەن يېزىلدىڭ تارىخ بېتىگە

(بوشلۇق شاھى ئادىل ھوشۇرغا بېغىشلايمەن)

تەڭرىتاغنىڭ ئوغلىسەن،
بىزنىڭ غۇرۇر - پەخرىمىز.
ئەجدادىڭنىڭ قېنى بار،
ۋۇجۇدۇڭدا جۇش ئۇرغان.
«بوشلۇق شاھى» ئاتالدىڭ،
مۇئەللەقتە تاڭ سەھەر؛
خالايىقنى تاڭ قىلىپ،
كۆڭۈللەرنى تولدۇرغان!

لەۋز قىلدىڭ ئوغۇلدەك!
ئادا قىلىڭ لەۋزىڭنى.
چىمەن دوپپاڭ بېشىڭدا،
زەر - جۇلالىق نىشانەڭ.
ئاتا - ئاناڭ روھى ھەم،
بولدى قولداش خەيرىلىك؛
يالىلدىدى يۈلتۇزدەك،
ئاناڭ سۆيگەن پېشانەڭ.

كۆتۈپ ئالدى ئەرشىنىڭ،
ساھىبجامال ھۆرلىرى؛
ئۇيغۇر ئوغلى ئادىلجان،
ساڭا شەيدا بېقىشىپ!
چاۋاك چالدى دولقۇنلار،
«بارىكاللا!» دېگەندەك.
چوققىلارمۇ ھۆرمەتتە،
قىلدى سالام ئېڭىشىپ!

ئاتا مىراس ھۇنەرنى،
سەن يەتكۈزدۈڭ ۋايىغا.
ساڭا ئالقىش ياڭراتتى،
چاڭجياڭ،
ئىلى
زەرەپشان...
ھېسسىيات دېگەن شۇنداقكەن،
خۇشاللىقتىن ياش تۆكتۇق.
تومۇرلاردا ھۇررالار،
ياساپ ئۆركەش زور قىيان...!

1997 ـ يىلى ئاۋغۇست، چاپچال

تىرىك ۋۇجۇد، ئويغاق روھ تەلپۈنۈشلەر ئىلكىدە

سىكىدىم شۇ تاپ زەر بولۇپ،
ئارمانلارنىڭ قوينىغا.
ئاي ئويناپدۇ سامادا،
يۇلتۇزلارنى كۈلدۈرۈپ.
ياشقى خىسلەت ئەزەلدىن،
ياشىلارنى ئۇلۇغلاش؛
يۈرەكلەردە ساپ سۆيگۈ،
گۈللىرىنى ئۇندۈرۈپ.

تەبىئەتنىڭ تەڭداشسىز،
مېۋىسىدۇر ئادەملەر.
سۆيۈش كېرەك شۇڭلاشقا،
باغلاپ ئاڭا مۇھەببەت.
قەدىردانلار قەدىرلىك،
بېشارىتى تۇمەن خىل.
بۇ ھاياتلىق سەتھىدە،
سۆيۈنىدۇ دىل ئەبەد.

ئۇمىد بىلەن ئىنتىلىش،
قانىتىدۇر ئۆرلەشنىڭ.
تاتلىق تىلەك، ساپ ھېسلار،
چىن ئىنسانىي يۈرەكتە.
يۈكسەكلىكنى ئۇلۇغلاپ،
ئاشىق بولغان مىليونلار؛
كەڭ سەھنىدۇر بۇ ھايات،
ئەنە ھەممە كۆرەكتە!

پاك تۇغۇلدۇق ھەممىمىز،
پاك كېتەمدۇق بىلمەيمىز.
ئىنسان شۇنداق مېھماندۇر،
ھايات ئاتلىق ئۆتەڭدە.
ئۆمۈر گۈلى سولمايدۇ،
پەرۋىش تاپسا سەرۋىدەك؛
گىرە سېلىپ بويىنىغا،
قۇياش كۈلۈپ سۆيگەندە.

ئالەم سىرلىق بىپايان،
قىسمەتلىرى ئاجايىپ.
سانسىز سوئال ئالدىڭدا،
ھەر قەدەمدە ئىمتىھان.
ئۇزاقلاردا ساھىللار،
چىندام بىلەن نەتىجە؛

نېسىپ بولار ھەرقاچان،
ھەممىمىزگە قۇت ـ ئېھسان.

نادانلىق ھەم خۇراپات،
دۇشمىنىدۇر ئىنسانىنىڭ.
مەرىپەتتۇر چىرىغى،
يالىلدايدۇ روجەكلەر.
قاششاقلىقنى يولاتما،
بوسۇغۇڭغا ھېچقاچان؛
ئەلەم چېكمە ھەسرەتتە،
كۆيمىگەي دىل ـ يۇرەكلەر!

تىرىك ۋۇجۇد، ئويغاق روھ،
تەلپۈنۈشلەر ئىلكىدە؛
سۆيۈندۇرەر ئۇمىدنى،
ۋىسالىلارغا يېتەكلەپ!
سەن سۆيسەڭلا ئۆزۈڭنى،
سۆيەلەيسەن باشقىنى؛
كەڭ ئۇپۇقتا چاقنايدۇ،
ئىستىقبالىلار چېچەكلەپ!!!

1998 ـ يىلى ئاۋغۇست، چاپچال

ئانا خەلقىم سۆيمىسە

ئانا خەلقىم سۆيمىسە تاپماس ھېچكىم ئىناۋەت،
ئەلنىڭ ئوغلى ئەبەدىي ئەلگە قىلماس خىيانەت.

پەرھات كەبى تاغ چاپساڭ شېرىن خۇشتار بىر ساڭا،
ۋۇجۇدۇڭدا ئۇرغۇيدۇ پۇتمەس غەيرەت ـ شىجائەت.

چۆللەرگە سۇ باشلىساڭ يۇلغۇن، توغراق شاد كۈلەر،
كەڭ ئۇپۇقتا نامايان چارۋاغدەك قىياپەت.

روناق تاپار تەر تۆكۈپ ھالال ئىشلەپ ھارمىغان،
«چاشقان» بولساڭ تام تەشكەن مىڭ ـ مىڭ ئۆلۈم، جىنايەت.

ئىلىم ـ پەندىن شان قۇچۇپ مارسلارغا يول ئالساڭ،
ۋىسال تاپار ئىستىكىڭ ھۆر قىزلارغا ئامانەت.

ئۇپۇقلاردا قىزارغان شەپەقلەردە خىجىللىق،
ئەلنى دېگەن تىلىكىڭ بولماي قالسا ئىجابەت.

ئاي توسۇيدۇ يۇزىنى يۇلتۇز كۆيەر ۋىلىلداپ،
ئەل ئىشىدا تاپمىساڭ ياخشى خىسلەت، دىيانەت.

كۆيۈپ ۋەتەن، ئەل ئۈچۈن تۆكۈپ مەڭگۈ كۈمۈش تەر،
باغ ياسىسام ئەۋلادقا شاد ئۆتەرمەن داۋامەت.

2000 ـ يىلى ئىيۇل، چاپچال

ئىپتىخارىم سەن مېنىڭ

تەپەككۇرۇم كۆزىدە،
شەپقىتىڭدۇر جان ئاتا.
مەن دۇنياغا كۆز ئاچسام،
شادلاندىڭسەن جان ئاتا.
جىلۋىگەردۇر قۇياشتىن،
چىرايىڭ ھەم زىيادە.
قامىتىڭكى كۆكلەرگە،
تاقاشقانتى جان ئاتا.

مەن تۇغۇلسام سەن گويا،
يەنە قايتا تۇغۇلغان.
ئاشۇ دەمدە يۇرىكىڭ،
كەتكەن خۇشال تېپچەكلەپ.

يالقۇنلىغان مېھرىدە،
ھەم سىلىغان بېشىمنى؛
ۋۇجۇدۇڭدا ھاياجان،
ئارمانلىرىڭ چېچەكلەپ.

تاپىنىمغا مۇبارەك،
لەۋلىرىڭدە سەن سۆيدۈڭ.
مەن ئارقاڭدىن ئەگەشسەم،
ئېلىپ ماڭدىڭ يېتەكلەپ.
يايراپ كەتتى تەنلىرىڭ،
ئېرىپ گويا سىمابتەك؛
ۋۇجۇدۇڭدا بىر لەرزە،
تۆكۈلگەندە ئېتەكلەپ.

سېنىڭ ئالتۇن قۇچقىڭ،
مەن بېشىمنى قويغىنىم؛
مېنىڭ ئۇچۇن كۆتۈردۈڭ،
مۇشكۈللەرنى يەلكەڭدە.
سۇمباتىمنى، بەختىمنى،
كېچە ـ كۈندۈز تىلىدىڭ؛
مېنىڭ قەددىم شەمشادتەك،
سەن قەددىڭنى ئەگكەندە.

سېنىڭ مېھرىڭ قۇرۇماس،
بۇلىقىدۇر شەپقەتنىڭ؛
ئوتلۇق ئېقىم جۇش ئۇرغان،
يۇرىكىڭدىن ۋولقاندەك.
بالام!
دېسەڭ ھەر قېتىم،
سۆيۈنەتتىم ئالەمچە.

شۇ دەقىقە مېنىڭكى،
قۇتلۇق تويۇم بولغاندەك!

كىچىكلىكتە قەدرىڭنى،
بىلمەپتىمەن ئويلىسام؛
نادانلىقىمەن سەۋەبى،
تاپتىم ئاڭا مەن جاۋاب.
ئەمدى ئاڭا يوق پۇرسەت،
پۇشايمانغا قاچا يوق؛
ئۆتەي ئەھدىم جان ئاتا،
ئۇمىدىڭنى مەن ئاقلاپ!

قويۇپ بەردىڭ ئەركىمگە،
يولنى ئۆزۈڭ تاللا دەپ.
پەرۋاز قىلسام شۇڭقاردەك،
كۆككە يەتكەن بېشىڭمۇ.
ھەر ئۆرلىشىم سەن ئۈچۈن،
بولغانىدى بىر بايرام؛
بال تېتىغان مەن ئۈچۈن،
ئىچكەن ئۇماچ ئېشىڭمۇ.

تەلپۈنمەن دائىما،
ئىنتىزارلىق ئىلكىدە؛
خىزىر سۈپەت نۇرانە،
دىدارىڭنى كۆرسەم دەپ.

تاڭلار بىدار تەلمۇرۈپ،
كۆزلىرىمدە دۇردانە؛
يۇزلىرىمنى يۇزۈڭگە،
يېنىپ ـ يېنىپ سۆرسەم دەپ.

تارام ـ تارام ياشلىرىم،
تۆكۈلىدۇ يامغۇردەك؛
ئاتىجانىم مۇقەددەس،
غېرىب قەبرەڭ قۇچاقلاپ.
شۇئاقلاردىن كۈمۈش رەڭ،
تونۇش ھىدىڭ پۇرىسالڭ؛
گويا سېنى كۆرگەندەك،
كېتەر يۈرەك ئويناقلاپ.

ئاتىجانىم كەچۈرگىن،
بەڭباشلىققا مىڭ لەنەت؛
ئۇنتۇمايمەن ساۋاقنى،
دىلدا مەھكەم ساقلايمەن!
ئىپتىخارىم سەن مېنىڭ،
دىل تەختىمدە شاھانە؛
قورۇنمىغاي روھىڭ ھېچ،
ئۇمىدىڭنى ئاقلايمەن!!!

1999 ـ يىلى يانۋار، چاپچال

ئادەملەر

ئۇنتۇمىغىن، كېيىنكى
كۈنلىرىڭ بار ئادەملەر.
ئۇنتۇمىغىن، ۋەدىلىك،
سۆزلىرىڭ بار ئادەملەر.
ھوسۇل ئالدىم دەپ خۇشال،
بولما ئۇنچە ئالدىراپ؛
تېخى تېرىپ بولمىغان،
بوزلىرىڭ بار ئادەملەر.

ئالەم دېگەن بەك چەكسىز،
ئۆمۈر دېگەن بەك قىسقا؛
ئۇنتۇمىغىن،
قىش ھەم ياز،
كۆزلىرىڭ بار ئادەملەر.
بىز ياشايمىز ئۈمىدتە،
بەخت،
ئارزۇ، ۋىسال دەپ؛
ئۇنتۇمىغىن ئوغۇل ھەم
قىزلىرىڭ بار ئادەملەر.

بۇ ئالەمدە ياشايمىز،
نېمە ئۈچۈن،
نېمە دەپ؟
بۇ سوئالغا جاۋابنى
تاپقان ياخشى ئادەملەر.
قاقشاپ قالغان ئۇياتقۇ،
ئۆتكەن كۈنگە پۇشايمان يەپ؛
شۇڭا بۈگۈن غەنىيمەت،
بىلگەن ياخشى ئادەملەر.

بىر كۈن ھايات ياشىساڭ،
پاك ياشىغان بەك ئەۋزەل.
ئەل قارغىشىنى ئالمىغان،
ئەر كۆكرەر ئادەملەر!
ۋىجدان سوتى ئالدىدا،
بېشىڭ چۈشمەي تىك تۇرساڭ؛
ئەزىز بىلىپ بېشىدا،
ئەل كۆتۈرەر ئادەملەر!!

سىرلىرى كۆپ ھاياتنىڭ،
ئالىملارمۇ يەشمىگەن؛
قېنى،
شۇنى يېشىپ باق،
ئاقىل بولۇپ ئادەملەر.
سايىللىرى كۆرۈنمەس،

مەنزىللەرنىڭ چېكى يوق؛
چوققىلارغا ئىز سالغىن،
قابىل بولۇپ ئادەملەر.

قولۇڭ بەرگىن مەردانە،
داۋانلاردا ھالسىزغا.
مىسكىنلەرگە بول يۆلەك،
ھەر تاماندا ئادەملەر!
ھەسەتلەرگە ئوت قويغىن،
كۆيۈپ كەتسۇن كۈل بولۇپ.
ئاندىن يايراپ ياشايمىز،
بۇ دۇنيادا ئادەملەر!!!

قولنى قولغا تۇتۇشساق،
ئېقىتالماس توپان سۇ؛
ئىناقلىقتا
كۆكلەيمىز،
سۈرۈپ دەۋران ئادەملەر!
شۇنداق گۈزەل ئەتىمىز،
ئىقبال سۆيۈپ يۈز ئاچقاي،
شۇ ئەتىنىڭ پەيزىنى،
تەڭ سۈرەيلى
ئادەملەر!!!

1998 ـ يىلى 31 ـ ئىيۇل، چاپچال

ئانا زېمىن يىلتىزىڭ

يوللىرىڭغا گۈل چاچار،
سۈبھى قىزى ھۆرمەتتە.
سەن كۆرۈنسەڭ نۇر بولۇپ،
مايسىلارنىڭ بەرگىدە.
باھادىرسەن چىداملىق،
ۋۇجۇدۇڭغا كۈچ تولغان؛
ئېتىزلىرىڭ گۈللەپتۇ،
گويا شەپەق رەڭگىدە.

ياخشىلىققا جورۇيسەن،
تالاي ئېغىر ئىشلارنى؛
ھايات ـ تۇرمۇش سۈرىتى،
ئەكس ئېتەر كۆزۈڭدە.
زارلىمايسەن قىلچىمۇ،
تومۇزلاردا، ئايازدا.
سەمىمىيلىك ھالاللىق،
ئىش ـ ھەرىكىتىڭ،
سۆزۈڭدە.

بوران ـ يامغۇر شاهىتى
سەن تارتقان جاپالارنىڭ؛
زېمىن ئانا سۆيۈنەر،
سەن تۆككەن كۆمۈش تەردىن.
قەددىڭ قانچە ئېگىلدى،
ئوڭ ـ تەتۈر خاتالاردىن؛
ۋايسىماي چىداپ ئىشلەپ،
هوسۇل ئالدىڭ
قوڭۇر يەردىن.

هەر كۈنى قۇش هومايۇن،
كېلىپ قونسۇن بېشىڭغا؛
هاتەمنىڭ قىزى
سۆيسۇن،
دېھقىنىم پېشانەڭگە!
ئانا زېمىن يىلتىزىڭ،
يىقىلماسسەن،
چىنارسەن،
هالاللىقىڭ قامۇستۇر،
ئېتىقاد نىشانەڭگە!!!

2000 ـ يىلى 1 ـ ماي، چاپچال

سۆيگۈ مەنسۇپ ئىككىمىزگىلا

«پىسخىكىدە» كۇلدۇك جىلمىيىپ،
بىر دەستە گۈل شۇ دەم زىننىكىڭ.
ۋۇجۇدۇمنى قىلدى سىمابىتەك،
ئىپار ھىدلىق ئوتلۇق تىنىقىڭ.

چۈشلىرىمدە كۆرىمەن سېنى،
جوپ قولۇڭدا مەن بەرگەن گۈلۈڭ.
كۆزلىرىڭدىن كۆردۈم ئۆزۈمنى،
قۇلىقىمدا سېنىڭلا ئۇنۇڭ.

ھىجران بىزنى ئايرىلالمىدى.
ۋىسال دائىم بولغاچقا قولداش.
سۆيگۈ مەنسۇپ ئىككىمىزگىلا،
ئىشەنچ، ۋاپا ئۆمۈرلۈك يولداش!

2000 ـ يىلى ئىيۇل، چاپچال

تولۇن ئايغا ئېيتتىم سىرىمنى

سېنىڭ كوچاڭنى نىشانلاپ نىگار،
توختىماستىن مېڭىپ كېلىمەن.
ئۇتالىسام كۆڭلۈڭنى سېنىڭ،
يۈرىكىم تۇتۇپ قېنىپ كۈلىمەن.

گۈل ئورنىدا يۈرىكىمنى بىل،
ئىككى قوللاپ ئۇزاتتىم ساڭا.
تولۇن ئايغا ئېيتتىم سىرىمنى،
راستلىقىغا يۈلتۇزلار گۇۋاھ!

2000 ـ يىلى ئىيۇن، چاپچال

سەن مېنى ئۇچۇرغان ئېھ ئالتۇن ئۇۋا

ھەر كەلسەم ھۆسنىڭگە باقمەن يۈرتۇم،
بارچىنى لال قىلىپ مەھلىيا ئەتكەن.
ئەجدادىم ئىزلىرى سەندە نامايان،
بوز ئېچىپ،
يول ئېچىپ ئۆچمەس گۈل چەككەن!

قارىسام،
سېنىڭدە بوۋام ماڭغان يول،
ئۇزاقتا مەشئەلدەك تۇرار نۇر چېچىپ.
كېلىمىز شۇ يولدا مەن ھەمدە ئوغلۇم...
ئىز بېسىپ ھاياتقا يېڭى بەت ئېچىپ.

سېنىڭدە مومامنىڭ،
ئانامنىڭ يەنە،
ئۇنى بار بەك مۇڭلۇق ئەللەيلەر ئەتكەن.
ناخشىغا ھېرىسمەن بولغىنىم شۇندىن،
مۇڭ تىڭشاپ يۈرەكنىڭ تارىنى چەككەن.

ئېھ،

يۇرتۇم سەن ئۆزۈڭ ھېكمەت ماكانى،
سېنىڭدە يۇز ئاچقان ۋەسال،
مۇھەببەت.
سىرلىرى كۆپ ئىكەن بىلسەم ھاياتنىڭ،
يېشىشكە بەل باغلاپ
ئۆتىمەن ئەبەد.
باتۇرلۇق ھەققىدە تالاي قىسسىلەر،
ئاڭلىدىم ھەم سەندە تونۇر بېشىدا.
سىنىدىم ئۆزۈمنىڭ باتۇرلۇقۇمنى،
بىر كېچە تۇنەپ ھەم قەبرە قېشىدا.

سېنىڭدە ئۆگەندىم كەتمەن چېپىشنى،
چام ئېلىپ ۋايسىماي راسا گۈپۈلدەپ.
تاۋلىدى يەلكەمنى مەزمۇت، زەبەردەس،
تومۇزلار گۈلخاندەك يېنىپ ھۇپۇلدەپ.

ئوغلۇڭنى ئۆگەتتىڭ ھالال ياشاشقا،
تاڭلاردەك پاك، سۈزۈك ئوغۇز سۇت بېرىپ.
كۆكلەرگە ئۆرلىگەن پەرۋازلىرىغا،
ئالەمچە مېھرىڭدە مەدەت ـ كۈچ بېرىپ.

ئات سالدىڭ يېڭى ئەسىر بەيگىلىرىگە،
قاششاقلىق سەن ئۇچۇن قالسۇن چۈش بولۇپ.
شان ـ زەپەر سەھنىسى كۈتمەكتە سېنى،
ئىلىم ـ پەن ئۆرلەشكە قانات، كۈچ بولۇپ.

ئانامسەن،
كىندىك قېنىم تۆكۈلگەن ساڭا،
سەن مېنى ئۇچۇرغان ئېھ،
ئالتۇن ئۇۋا!
ئۇزۇلمەس يۇرىكىم رىشتى سەندىن،
ئەھدىمگە
كۆكتىكى ئاي،
قۇياش گۇۋاھ!!!

2000 ـ يىلى ئۆكتەبىر، چاپچال

يـللار ئـىشقى ئۇلۇغ كـۈي

دوستلار، سىزگە مۇبارەك،
يېڭى يىلدا يېڭىچە.
بۇگۈن قۇتلۇق يېڭى كۈن،
چېچەك ئاچتى تىلەكلەر.
ئەسكە ئالدىم ياشلىقنى،
قىيالماستىن يېنىشلاپ؛
كۆزلىرىمگە ياش كەلدى،
ھاياجاندا يۈرەكلەر.

ھايات گۈزەل سۆيۈملۈك،
تاڭلىرىدا يىللارنىڭ.
ئاق ماموقتەك ئاپپاق قار،
دالالاردا يالتىرار.

ئارزۇلارنى ئەللەيلەپ،
ئۈمىدلەرنىڭ بۆشۈكى؛
سۆيگۈ، ۋىسال بابىدا،
مەڭگۈ سولماس گۈل ئاچار.

يېڭى يىلدا قۇچاقلاپ،
ياخشى تىلەك بارچىنى؛
كۆرۈڭ،
دوستلار چېھرىدە،
پارلاپ تۇرار نۇر ئاپتاپ!
چىداملىقلار ياشايدۇ،
مەڭدىمەستىن يول ئېچىپ؛
تۇرماس بەخت يۇلتۇزى،
ھۇرۇنلارنى ھەم ساقلاپ.

ھەممىزگە قەدىرلىك،
قۇتلۇق ناخشا يېڭى يىل؛
يېڭى تۇيغۇ،
يېڭى ھېس،
ئۇرغۇپ تۇرار قانلاردا!
يىللار ئىشقى ئۇزۇلمەي،
ياڭراپ تۇرار جاراڭلاپ؛
ئۇلۇغ ئېقىن،
كۈي بولۇپ،
ئېتىز،
زاۋۇت،
كانلاردا!

تۇغۇلمىز گويا كى،
بۇ دۇنياغا باشقىدىن؛

يېڭى روهتا كۆچلىنىپ،
يېڭى يىلدا پاكلىنىپ.
بەيگىلەرگە چۈشمىز،
تۇلپارلارنى ئېگەرلەپ؛
ئۇزاق، مۇشكۈل سەپەرگە،
شىجائەتتە ئاتلىنىپ.

دوستلار، سىزگە مۇبارەك،
يېڭى يىلدا يېڭىچە.
بۇگۈن قۇتلۇق يېڭى كۈن،
چېچەك ئاچتى تىلەكلەر!
ئىجاد بىلەن ياشنايدۇ،
ئىنسان قەدرى ئەبەدىي؛
تاقاپ يىللار كۆكسىگە،
ئۆچمەس رەڭدار بېزەكلەر!!!

1999 ـ يىلى يانۋار، چاپچال

ھېيتنىڭ مۇبارەك

ھېيتىڭغا مۇبارەك يۈرەكتىن دوستۇم،
ئۆيۈمگە پەتىلەپ كەلمىسەڭ مەيلى.
ئاداۋەت، رەنجىشلەر تۈگىسۇن تامام،
بىرلىكتە ھېيت ئويناپ ئىناق ئۆتەيلى.

ئەجدادلار روھىغا قىلايلى دۇئا،
چوڭلارنى قەدىرلەپ قىلايلى رازى.
كىچىكلەر شەپقەتتىن كۈلسۇن سۆيۈنۈپ،
گۈللىسۇن ھاياتنىڭ باھارى، يازى.

دوستلارغا تىلەيلى ياخشى تىلەكلەر،
يار بولسۇن ئەبەدىي بەخت ۋە ئامەت.
بوينىنى قىسمىسۇن غېرىب ـ غۇرۋالار،
قولىغا قول بولۇش ئۈدۈم ـ ئادەت.

مۇبارەك ئېيتايلى بارچە بىرلىكتە،
ھېيتىمىز قىزىسۇن كۈلەيلى بىللە!

ئۆم ـ ئىناق ئۆتەيلى
ناممىز ئاقلاپ،
ياشىسۇن قەدىمىي ئۇلۇغ ئەنئەنە!!!

2000 ـ يىلى مارت، چاپچال

كەلدى نوروز گۈلخۇمار

كەلدى نوروز يىل بېشى،
يېڭىلىقتىن بېشارەت.
كۈلۈپ كەتتى كەڭ دالا،
مىدىرلايدۇ مەۋجۇدات.
سەن يېشىللىق ئەلچىسى،
خۇش مۇبارەك دىلرەبا؛
تۈيغۇلارنى غىدىقلاپ،
جىلۋە قىلغان پەرىزات.

سېنىڭ ئىللىق كەڭ باغرىڭ،
يېشىل هايات ئانىسى.
سەن تەبىئەت ئەركىسى،
ساڭا شەيدا كائىنات.
ئانا ئالتۇن دىيارغا،
سەن ئاتىدىڭ مۇهەببەت.
سەن ئەجدادتىن تەۋەررۈك،
بىزگە ئىنئام ـ ئىلتىپات.

نۇر ئۇزاتتىڭ ئۇپۇقتىن،
بولۇپ ئاپتاپ ـ قۇياشتەك.
قىرغاقلارنى ئويغانغان،
چىن سۆيگۈدە قۇچاقلاپ.
نۇرۇڭ ئەكسى يالقۇنجاپ،
يانغان ئوتلۇق زور ئوتقاش؛
ۋادىلارنى باغاشلاپ،
ئاقار دەريا ئوت چايقاپ.

شوخلۇق قىلىپ تىنمايدۇ،
شامالىلارمۇ بۇ ئەسنا؛
كەلدى نورۇز دەپ خۇشال
چالدى كۈمۈش قوڭغۇراق.
نازۇك ھېسلار دەۋرەيدۇ،
خىياللارنى نازغىتىپ؛
تاشقىنلىدى دىللاردا،
ئوتلۇق ھەۋەس ـ ئىشتىياق.

ئۇنلىمەكتە تۈمەن قۇش،
ئورمانلاردا بەس ـ بەستە.
چۇقان سالار ئېقىنلار،
بوستانلارغا ئېلىپ يول!
جىلۋە قىلار باغلاردا،
تەبەسسۇمدا چېچەكلەر؛

ھايات شۇنداق گۈللەيدۇ،
ئېجىل ئۆتسەك تۇتۇپ قول!

يېڭى سۆيگۈ يۇرەكتە،
ئوتلۇق ھېسلار چاچرىتىپ؛
ۋۇجۇدلارنى ياندۇردى،
لاۋۇلدىغان زور گۈلخان.
كەلدى نوروز گۈلخۇمار،
ئارمان قىلىپ زارىققان؛
پۈتمەس سۆيگۈ ئىلكىدە،
ئېھ،
سۆيۈملۈك قەدىردان!

تەبىئەتنى گۈللەيسەن،
ئىشقىڭ بىلەن ھەر كەلسەڭ.
رۇخسارىڭغا مەھلىيا،
مىدىرلىغان جىمى جان.
تەييارلاپتۇ بويۇڭغا،
مۇبارەكلەپ ئاسماقتا؛
ئەنە،
دېھقان يىگىتمۇ،
كۈمۈش تەردىن
زەر مارجان!

دالالارنى، قىرلارنى،
چىللاپ يېڭى ھاياتقا؛

سەن كېلىسەن جاھانغا،
قۇچاق - قۇچاق گۈل چېچىپ!
سېنىڭ ياڭراق كۈلكەڭدىن،
جارانلايدۇ كەڭ ئالەم؛
سېنىڭ بىلەن پارلايدۇ،
يېڭىلىقلار يۈز ئېچىپ!!!

چىمەن بىلەن بۇلاقنىڭ،
قوشۇلۇشى گويا كى؛
نوروز ئۇلۇغ
زور ئېقىن،
توختىمايدۇ ياشنايدۇ!
بىزگە ئۇدۇم ئەجدادتىن.
قۇتلاپ نوروز ئۆتكۈزمەك؛
بۇ تەۋەررۈك ئەنئەنە،
ئۆچمەس نۇر بوب چاقنايدۇ!

1999 - يىلى مارت، چاپچال

باهار سىزدىك، تاك سىزدىك

ئىلاھ ئەمەس سەن ئادەم،
ئوتلۇق مېھرىك چېكى يوق.
ئەۋلاد ئۈچۈن باغلىغان،
رىشتىك مەڭگۈ يېشىلمەس.
پەرۋانىسەن بالاڭغا،
ئانا قۇشسەن گويا كى.
دان بېرىسەن تىنمايسەن،
ھارغىنىڭمۇ بىلىنمەس.

باھارغىمۇ، تاڭغىمۇ،
سەن بېرىسەن گۈزەللىك.
سېخىيلىقتا سەن يەكتا،
ھەتتا خىجىل قۇياشمۇ.
سەن بىر ئاپتاپ بەجايىكى،
مېھرى تەپتى سوۋۇماس.
سەندىن ئۆلگە ئەۋلادقا،
ھايات سۆيۈپ ياشاشمۇ.

ئارمىنىڭ شۇ باچكىغا،
تۆمۈر قانات پۈتۈلسە.
قىلسا پەرۋاز سامادا،
كۆك يارغان شۇڭقار بوپ.
ياكى سەندەك بىرەرسى،
بولسا ئۆچمەس نۇرلۇق شام.
نادانلارنى ئويغاتقان،
كېچىلەردە زەر بولۇپ.

ياكى بولسا بىرەرسى،
تەمەلەردىن يىراقتا؛
بولسا دېھقان مېھرىنى،
ئانا يەرگە ئاتىغان.
بولسا ئالىم ھەممىسى،
كۆككە بېشىڭ يېتەتتى.
ھالال ياشاپ ئېلىگە،
شەرەپ گۈلى تاقىغان!

سالام!
دېسە بىر قېتىم،
سەن ئالدىدىن ئۆتكەندە؛
يايراپ كېتىپ تەن ـ تېنىڭ،
مىڭ ياشايمەن شادلىنىپ!
گويا چاقماق چاققاندەك،
ۋۇجۇدۇڭدا بىر لەرزە؛

ئەۋلاد كۈلسە دېگەن شۇ،
ئارمانلىرىڭ قاتلىنىپ!!!

مەرىپەتسىز ياشىغان،
نادان مىللەت دۇنيادا؛
چاڭ ـ توزانغا كۆمۈلۈپ،
توزۇپ كېتەر بۇ ھەق گەپ.
شۇڭا ئارزۇ ـ ئۇمىدتە،
تىلەپ كەلدىڭ، ئەۋلادىم
ئايغا چىقىپ ئالەمنىڭ،
سىرلىرىنى ئاچسا دەپ.

باھار سىزدىڭ،
تاڭ سىزدىڭ،
ئەۋلادلارنىڭ دىلىغا.
تاشقا مۆھۈر باسقاندەك،
ئۆچمەس نەقىش
گۈل قىلىپ!
شۇڭا ئەجرىڭ ئۆچمەيدۇ،
ئەسىرلەردىن ـ ئەسىرلەر؛
مىليونلىغان يۈرەكتە،
ياشىنار ئەبەد
يادلىنىپ!

1999 ـ يىلى سېنتەبىر، چاپچال

يىللارنىڭ بەرگىنى ئۈمىد، مۇھەببەت

ئالەمگە كۆز ئاچتىم يېڭىلىق بىلەن،
بۇ ماڭا يىللارنىڭ بەرگەن سوۋغىسى.
بىغۇبار پاك ئىدىم ئانام باغرىدا،
روھ بىلەن مەن تەنىنىڭ يۇغۇرۇلمىسى.

بوۋاقلىق چاغلىرىم ئۆتتى بەكمۇ تېز،
بالىلىق يۇگۇرۇپ يېتىشتى ماڭا.
قەلبىمدە ياشىلىق ھەمدە يامانلىق،
ھېسلىرى بىخلىدى شۇ چاغدا يەنە.

ياشلىقىم قوغلىدى بالىلىقىمنى،
يىللارنىڭ بەرگىنى ئۈمىد، مۇھەببەت.
تەنھالىق قەسىرى ئاچتى دەرۋازا،
ھاياجان ئىلكىدە ھاياتقا قەۋەت.

مۇھەببەت ئىلاھى ھۆرلەر ئەۋەتتى،
جىلۋىسى ئېھ، ئىللىق گويا تولۇن ئاي.
تەڭلىكتە ھودۇقتۇم قايسىسى مېنىڭ،

مۇھەببەت،
مۇھەببەت سېھىرلەرگە باي.

مۇھەببەت تونۇتتى ماڭا ئۆزۈمنى،
تونۇتتى ھاياتنى،
ئادەملەرنى ھەم.
گۈزەللىك ئۆمرى قىسقا نېمىشقا،
كۆزدە ياش،
تاماقتا قالدى قىرتاق تەم.

قىرانلىق دەۋرىمنى سەن قىلدىڭ نېسىپ،
تەشەككۈر ئېيتىمەن رەھمەت دەپ يىللار.
ئەل ـ ۋەتەن مەن ئۈچۈن ھەممىدىن ئەلا،
ئەجرىمدىن ھاسىلدۇر شۇ ئۆچمەس ئىزلار.

دۇنيادا ھېچ نەرسە ئەمەستۇر باقي،
ئالماق بار، بەرمەك بار، بۇ شۇنداق ئالەم.
يورغىسىنى يىللارنىڭ توسالماس ھېچكىم،
ئەجىرلىك مېھنەتتىن كۆكلەيدۇ ئادەم.

قالمىدۇ مېنىڭدىن نەسەب، نېسۇەم،
يوق ئىدىم، بار بولدۇم يەنە يوقايمەن.
ھاياتنىڭ بەرگىنى شۇ ئىككى يوقلۇق،
ئىز باسقان ئەۋلادىم مەۋجۇت قورقمايمەن.

يىللارنى هاپاش قىپ كېلىدۇ نەۋرەم،
بۇمۇ بىر يېڭىلىق ئىزلارنى چاتقان!
ئۆتىدۇ كۈنلىرىم ئۈمىدته شۇنداق،
ئېھ،
يىللار سەھىپەڭ يېڭى بەت ئاچقان!

2000 ـ يىلى يانۋار، چاپچال

تاشلىغىن نىگاھ

كىرپىكىڭدىن ياسالغان ئوقلار،
يۈرىكىمگە ئاتتىڭ نىشانلاپ.
سەنتۇرۇلدۇم، بىراق ئۆلمىدىم،
بىر ئۇھ تارتىپ كەتتىم ئىرغاڭلاپ.

تىنىقىڭدىن گۈپۈلدەر ئىپار،
بېقىشىڭدىن تۆكۈلەر ئاپتاپ.
سەنغۇ كەتتىڭ مەن قالدىم تەنھا،
شۇنىڭدىن بۇيان بوپقالدىم بىتاپ.

ئۆتتى ۋاقىت ساقايدىم، ئەمما،
يۈرىكىمدە قالدى بىر تارتۇق.
قايتىپ كەلسەڭ تاشلىغىن نىگاھ،
شۇ نىگاھىڭ جېنىمدىن ئارتۇق.

2000 ـ يىلى ئىيۇل، چاپچال

شادلىقىمدىن كۆتۈردۈم چۈقان

يۈلتۈز ئۇخلاپ قالدى بۇ مەھەل،
تېخى ئويغاق تەنھا بىر ئۆزۈم.
ئەتراپىمغا قارايمەن تىمتاس،
سۈبھى قىزدىن ئۇزۇلمەس كۆزۈم.

ۋۇجۇدۇمدا پارتلاپ ۋولقان،
كۈلدى بېقىپ ماڭا ئاي، چولپان.
سەگمپ كەتتىم جىسمىم يېنىكلەپ،
شادلىقىمدىن كۆتۈردۈم چۈقان.

2000 ـ يىلى ئىيۇل، چاپچال

جىسمىم شادلىق ئىلكىدە شۇ تاپ

چۈشلىرىمدە كۆرىمەن سېنى،
ئوڭۇمدا سەن كۆرۈنمەيسەن ھېچ.
ئىزدەپ باردىم دەريا بويىغا،
دەريا سۈيى غەمسىز تىپتىنچ.

بولدى شۇ دەم كۆڭلۈم پەرىشان،
ھىجرانىڭغا بېرەلمەي بەرداش.
دەريا سۈيى دەۋرىدى شۇئان،
دولقۇنلىرى مۇڭمىغا سىرداش.

سوئاللىرىم يېشىلدى تۈگەل،
پەرىشانلىق تارقىدى تامام.
مەجنۇنتاللار، مەخمەل قىياقلار،
پىچىرلاشتى، قىلىشتى سالام.

جىسمىم شادلىق ئىلكىدە شۇ تاپ،
ئىنتىلىشلەر ھەمراھ ھەم قاياش.
شىجائەتتىن پاكلاندى ۋۇجۇد،

ۋىسال،
ئارزۇ
بىر ئۆمۈر قولداش!

2000 ـ يىلى ئاۋغۇست، چاپچال

ھالاللىقتا قۇياشتەك جامال

توزۇمايدۇ، توزۇماس ئەسلا،
ساداقىتىم ئاچقان چېچەكلەر.
توڭدۇ، ئەمما ۋايىغا يەتسە،
پىشىپ قالار سويما ـ خەمەكلەر.

ساداقىتىم ئاچقان چېچەكلەر،
يۇرىكىمگە بېرىدۇ ئارام.
ھالاللىقتىن ئالىمەن بەرىكەت،
ھالاللىققا مىڭ مەرتە سالام!

ھالاللىققا مىڭ مەرتە سالام،
ھالاللىققا تەشنادۇر بالام.
ھالاللىقتا ياشنايدۇ دۇنيا،
ھالال بولسام ئەزىزلەر ئانام!

كەلگۈسىنىڭ ئىگىسى ئەۋلاد،
سۆيۈملۈك دەر،
ھالال بول —
ھالال!

هالاللىقتا قەددىڭ بىر شەمشاد،
هالاللىقتا
قۇياشتەك جامال!!!

2000 ـ يىلى سېنتەبىر، چاپچال

تاڭ شامىلى، سۆيگىن يۇزۈمنى

تاڭ شامىلى سۆيدى يۇزۈمنى،
ئاھ، يۈرىكىم كەتتى تېپىرلاپ.
ئەركەم مېنى قىلمىغىن غەمكىن،
قۇلىقىمغا ئاستا پىچىرلاپ.

سەزگۈرلىرىم ھەمدەم بول ماڭا،
تاڭلار مېنىڭ سۆيگۈنۈم ئەبەد.
تاڭلار يۈيار ھەسرەتلىرىمنى،
مەن ئاشىقمەن ئۇنىڭغا قەۋەت.

ناخشىلىرىم تەڭكەش ساداغا،
سالاملىرىم ياڭراڭ ئالەمگە.
تاڭ ئەركىسى جىلۋىسى بىلەن،
مەنسۈپ ھايات سۆيگەن ئادەمگە.

تاڭ شامىلى، سۆيگىن يۇزۈمنى،
سەندىن ئالاي ئۆمۈرلۈك لەززەت.
ئىقبالىلارنى قوغلاپ تۇتۇۋال،
ۋىسال مەنسۈپ ئەبەدىلىئەبەد!

2000 ـ يىلى سېنتەبىر، چاپچال

سەن تىكلىگەن ئۆلمەس ئابىدە

مەيىن شامال، چۆچەك ئېيتقىنا،
ماڭا يېڭى سۆيگۈ ھەققىدە.
پۈتۈپ قويدۇم سېنىڭ ئۇچۇن مەن،
يۈرىكىمدە ئوتلۇق قەسىدە.

كەچمىشلەردىن يېزىپ خاتىرە،
سەن تىكلىگەن ئۆلمەس ئابىدە.
ياش تۆكمىسۇن ئۆكسۈپ قان يۈتۈپ،
سۆيگۈ ئىزدەپ مەسۇم ئاجىزە.

ئاجىزەنىڭ ئاۋۇنسۇن كۆڭلى،
پاك سۆيگۈنىڭ شەربەتلىرىدىن.
ساقلىغايكى ئىلاھىم ئۆزى،
يامان كۆزلەر ھەسرەتلىرىدىن.

سەنمۇ سۆيگەن ئېھساننى،
قۇتنى،
تەبىئەتنىڭ ئىگىسى ئادەم!
قۇياش بالقىپ،

تاڭلار سۈزۈلۈپ،
ئىللىقلىققا چۆمۈلەر ئالەم!!!

2000 ـ يىلى سېنتەبىر، چاپچال

ئەينەك ئالدىدا ...

يۈز ـ كۆزۈڭگە بېرىپسەن پەرداز،
مۇشۇنداق ھۈنەر ياقتىمۇ ساڭا؟
گۈزەللەن دەپ ماختاندىڭ ئەجەب؟
شۇ گۈزەللىك باقىمۇ ساڭا!؟

قىلىۋىدىڭ يامغۇردا، ئەما،
پۈتتى ۋەسسالام قىلغان ئەجرىڭ.
ئەينەك ئالدىدا، قالدىڭ ھەسرەتتە،
كۆرۈنۈۋىدى سولاشقان چېھرىڭ!

ياسىما گۈزەللىك ئالدىدىن سېنى،
قوي بولدى، ئەمدى قىلما پۇشايمان!
قەلب گۈزەللىكى تاپقىن مەڭگۈلۈك،
غايىلىك بولۇپ ئەقىللىك ئىنسان.

2002 ـ يىلى ئىيۇن، چاپچال

روھى ئەل بىلەن ھايات

(ئۇيغۇر سەنئەتكارى زىكرى ئەلپەتتا ئاكىنىڭ ۋاپاتىغا چوڭقۇر قايغۇ بىلەن بېغىشلايمەن)

سەنئەت ئاسمىنىدىن ئۇچتى بىر يۇلتۇز،
ھۆرلەر تۆكەر ياش، دىللار پەرىشان.
ئورمانلار سۈكۈتتە ئېگىپ بېشىنى،
گىياھلار ماتەمدە چەكمەكتە پىغان.

تەمبۇرلار ھەسرەتتە ئۇنلەيدۇ يۇم - يۇم،
دۇتارلار بوتلاقتەك بوزلايدۇ مۇڭلۇق.
بۇلاقلار،
قۇشلارمۇ يىغلار ئۇن سېلىپ،
دەريالار تولغىنىپ ئاقار قايغۇلۇق.

ھەسرىتا!
بۇ تەقدىر قانداق رەھىمسىز،
ئەكەتتى ئۇستازنى مەڭگۈگە بىزدىن.
ئەل بارکى، ئۆلمەيدۇ روھى ئەبەدىي،
ئەۋلادلار ئىز بېسىپ بارار ئىزىدىن.

1986 - يىلى ئاپرېل، غۇلجا

غەزەللەر

(1)

كېلىمەن سەھرا، ساڭا دېھقىنىم سۆلتاننى دەپ،
ئەجدادىم ـ پۈشتۈم سېنىڭدە ھەم بېغىر ـ تۇغقاننى دەپ.

بالىلىق ئۆتكەن سېنىڭدە سېغىنىپ كەلدىم يەنە،
مومامنىڭ ئەللىيى سىڭگەن شۇ ئوماق پوسمانى دەپ.

تال چۈقنى «ئات» ئېتىپ، «ئوغلاقچى» بولغىنىم ھەم راست،
قىشتا چاپقان تايغان بىلەن قىرغاۋۇل، توشقاننى دەپ.

يازدا ئۆتكەن كۈنلىرىم ساپ ھاۋالىق قوينۇڭدا شوخ،
كېلىمەن ھەم يار ئۈچۈن بىر قويۇم ئوسماڭنى دەپ.

تونۇر بېشىدا ئېيتىپ چۆچەك ئۆتكەن ئېسىل چاغلار قېنى!؟
كېلىمەن تونۇر قىزىتقان شۇ يېقىن قوشنامنى دەپ.

بىر يوتقاندا تەڭ يېتىپ ئۆتكەندۇق ئىناق ـ ئېجىل،
كېلىمەن ئىزدەپ ئۇلارنى ھېكىم، موللاق، ئوسماننى دەپ.

(2)

دىلىمدىم، سەن ئاي بولساڭ سەن ئۇچۇن ئاسمان بولاي،
يازدا سەن ئۇچۇن سايىۋەن، قىشتا ئوت، گۈلخان بولاي.

كىيگىنىم جۇل ـ جۇل كېپەن، جىسمىم كۆيەر ماگما كەبى،
ئىشقىڭدا مەنكى بىر قەلەندەر، قەسىرىڭدە سۇلتان بولاي.

دەرد يامان، ھەسرەت يامان، يۈرەكنى چىمداپ يەپ كېتەر،
شۇ سەۋەب، مەن سەن ئۇچۇن بىر ئۆمۈر غەمخان بولاي.

يول داۋان، مەنزىل يىراق بۇ ھايات كارۋىنىدا،
چاڭقىسالڭ چاك ـ چاك بولۇپ سۇ بېرىپ دەرمان بولاي.

تەڭ بولماس مەڭگۈگىچە بۇ ھايات تارازىسى،
ناتىۋان كۆڭلۈڭ ئۇچۇن مەن تەسەللى رەھمان بولاي.

تېرىسالڭ بۇغداي، قوناق، شال، زىغىر، سۇلۇ، تېرىق،
سەن ھوسۇل يىغقاندا مەنكىم سەن ئۇچۇن خامان بولاي.

تۆپىلەپ باسسا سېلىق، قەددىڭ ئېگىلدى سۇنمىدى،
شۇڭا مەن ئۆمرۈم بويى ساڭا غەمخور پاسىبان بولاي.

(3)

سېنىڭ ئوتلۇق بىر نىگاھىڭ يۈرىكىمگە داۋا بولغاي،
تومۇزلاردا قىيا باقسالڭ بۇ بېشىمغا سايە بولغاي.

سېنى دەپ يازسام غەزەل، قەسىدە، نەزمە پۈتۈپ،
جور بولۇپ تۇمەن بۇلبۇل باغدا خوپ ناۋا بولغاي.

غەپلەتتە قالسام بەزەن چۈش كۆرۈپ، ئۈيقۇ بېسىپ،
كۆزۈمگە ئۇل تۇتىيا ئۆچمەس نۇر ـ زىيا بولغاي.

تەر تۆكۈپ بوستان ياساپ ئۆتسەم ئانا خەلقىم ئۈچۈن،
مەندىكى ۋىجدان، بۇرچ ئاقلىنىپ ئادا بولغاي.

بىر ئەقىدە بار يۈرەكتە: ئەل ئامان، مەنمۇ ئامان،
لەۋزىدىن يانسام ئەگەر بۇ يۈزۈم قارا بولغاي.

(4)

يوق جاھاندا مەن ئۈچۈن ئىچكۆيەر سەندىن بۆلەك،
سىردىشىمەن دىلكىشىم، غەمخورۇم تاغدەك يۆلەك.

رىغبىتىڭ قامچا ماڭا، مەدىتىڭ بولدى قانات،
شان قۇچۇپ كەلسەم ھامان بولدى ساڭا بايرام، كۆرەك!

بوز ئېچىپ كۆچەت تىكىپ باغ بىنا قىلسام يەنە،
چاڭقىسام ئۈسۈلۇق بېرىپ سول ئېلىپ، تارتىڭ چۆنەك.

كۆيلىرىمگە مۇڭ بولۇپ ئەۋجىگە چالدىڭ دۇتار،
نەزمە يازسام قۇتلىدىڭ ياڭرىتىپ ئالقىش، تىلەك.

سەن نىگارىم چولپىنىم يۈرىكىم ئاسمىنىدا،
ساداقەت گۈلزارىدا ئۈمىد، ئارمان ئاچتى چېچەك!

2003 ـ يىلى فېۋرال، چاپچال

ماۋزۇسىز

دىل سىرىمنى ئېيتسام مەن ساڭا،
ئۆزگىلەرگە قىلما ئاشكارا.
سەن ئۇمچەيسەڭ بىھۇدە بىر رەت،
يۈرىكىم شۇ چاغ بولار مىڭ پارە.

ئاھۇ كۆزۈڭ سۆزلەر ھەممىنى،
قويىمەن چېكىت نېمە ئۈچۈنگە.
سەن ۋىسالنى قويدۇڭمۇ ئاتاپ،
مەن دۇنيادىن يوقالغان كۈنگە.

2001 ـ يىلى ئاپرېل، چاپچال

ئاسمانلىرىڭ سېنىڭ ساپ، سۈزۈك

ئاسمانلىرىڭ سېنىڭ ساپ، سۈزۈك،
تاڭلىرىڭدا ئوتلۇق تەبەسسۇم.
دالالىرىڭ كەڭرى مۇقەددەس،
گىياھلىرىڭ بىغۇبار مەسۇم.

ئۇلۇغ ئانام ئالتۇن دىيارىم،
ئوغۇز سۈتىنى ماڭا ئەمدۇرگەن.
يۈرىكىمگە چىگىكلىك رىشتىڭ،
ئېغىزمېنىم رىزقىمنى بەرگەن.

ئانا يۇرتۇم سەن ئالتۇن بۆشۈك،
كىندىك قېنىم ساڭا تۆكۈلگەن.
سەن ئەزىز سەن ماڭا قەدىردان،
تۇپرىقىڭغا ئەجداد كۆمۈلگەن.

باغلىرىڭدا قاينايدۇ ھايات،
بالىلىقتا ئىزلىرىم قالغان.
ئىدىرلىقىڭ شاھىتى يەنە،
سېغىز ئېلىپ پۈتلىرىم تالغان.

چىغىر تاماقلىق چىغىر يوللار كۆپ،
دوستلار بىلەن ئوغلاق ئويىنىغان.
قار ياغقاندا توشقان قوغلاپ بىز،
ئېتىز، دالا، سايلار قالمىغان.

تاغلىرىڭدا ياشلىقىم ئىزى،
بۇركۇت قونغان قىياغا يەتكەن.
گۈڭگۈاھ ئاڭا ئەڭلىيا چوققا،[1]
يۇرەكلەرنى مەھلىيا ئەتكەن.

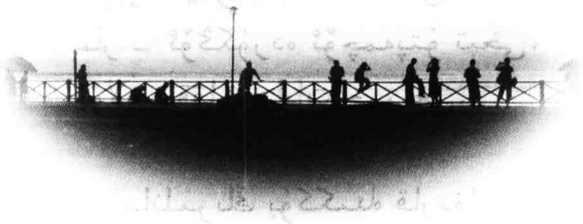
تاغدىن ئاشقان داۋان ـ يولۇڭدا،
گۈپۈلدەيدۇ ئەجداد تىنىقى.
غار ـ ئۆڭكۈردە ئۆچمەپتۇ تېخى،
ئۇلار ياققان هايات چىرىغى.

ئورمانلىرىڭ بۇككىدە قارىغاي،
ئۇلار،
ئارقار،
بۆكەن ماكانى.
مەدەنلىرىڭ هېسابسىز تولا،
تاغلىرىڭدۇر گۆھەرنىڭ كانى.

① چاپچال ناهىيەسىنىڭ جاغىستاي يېزىسىدىكى ئارقا تېغىنىڭ چوققىسى.

ئۇپۇقىڭدا رەڭدار شەپەقلەر،
يالىلدايدۇ ئوتقاشتەك يېنىپ!
ئارمىنىم يوق سېنىڭ مېھرىڭگە،
ئالسام ئىدىم ئەبەدىي قېنىپ!!!

2002 ـ يىلى ئاۋغۇست، چاپچال

قاداق باسقان قوللىرىڭ ئالتۇن

سېلىقلىرىڭ ئازايسۇن دېھقان،
غەللىرىڭ ھەم كەمەيسۇن دېھقان.
قاداق باسقان قوللىرىڭ ئالتۇن،
بولسۇن دارامەت ئۆيىڭگە مېھمان!

يېگەن نېنىمدا سېنىڭ قەرزىڭ بار،
كىيگەن كىيىمىمدە سېنىڭ ئەجرىڭ بار.
ئىچكەن سۈيۈمدە سېنىڭ قەدرىڭ بار،
پېشانەڭنى سۆيسۇن قۇت ـ ئېھسان!

سېخىيلىقتا ھاتەم رىۋايەت،
كەچمىشلىرىڭ پۈتمەس ھېكايەت؛
سەن قىلمايسەن ئەرز ـ شىكايەت،
بولسىمۇ يول، بولسىمۇ ئىمكان.

چىبەرقۇتتەك تۇرۇلگەن قوشۇماڭ،
ساڭا دائىم يۆلىكىڭ قوشناڭ.
تومۇزلاردا سايىدۇر سوقماڭ،
بولغاي مەدەتكار رىزقىڭغا ئىمان.

قايسى نائەھلىي گېلىكىنى بوغقان،
قانۇندىن قورقماي رىزقىكىنى يۇتقان!؟
نەپسى تويمىغۇر ئۇ قانداق ئوپقان؟
قانۇنلا ساڭا مۇقەددەس قالغان.

يەتكەي دەردىگە ئۇچ [1] تىكى كادىر،
كەتمەن چېپىشتا سەن ئۆزۈڭ نادىر.
«تىكىپ ـ سۆكۈشلەر» بولمىغاي سادىر،
بولغىن ئۆزۈڭگە ھەقىقىي سۇلتان.

قاداق باسقان قوللىرىڭ ئالتۇن،
دەسسەپ ئۆتكەن يوللىرىڭ ئالتۇن.
ئەجىر ـ مېھنەتتە تەرلىرىڭ ئالتۇن،
بولسۇن مەڭگۈگە ئامەت ساھىبخان!!!

2002 ـ يىلى سېنتەبىر، چاپچال

① «ئۇچكە بىرگە بولۇش»قا چۈشكەن كادىرلارنى كۆرسىتىدۇ.

مەرىپەتتە كۈلدۈرگەن چولپان

ئوقۇ، سىڭلىم، بولساڭمۇ نامرات،
رىقابەتلىك دۇنيا بۇ دېگەن.
غېرىب تەقدىر قاچسۇن سېنىڭدىن،
قىز بالىغا گۈناھ بۇ دېگەن.

ئاتاڭ بەردى سېنى ئوقۇشقا،
سەن بىلەمسەن ئۇنىڭ دەردىنى!؟
ئاناڭ مەزلۇم يىغىدۇ تۇخۇم...
سېنىڭ ئۈچۈن سۇ بوب يۇرىكى!

دېھقان ئاتاڭ دائىم پەرۋانە،
سېنىڭ ئوتۇڭدا ئارمانلار يۈكلەپ.
خەتلىرىڭدە سۆيگەن ئاناڭنى،
پىراقىڭدا قاپتۇ ئۇ شۈكلەپ.

تاڭنا ئانا ئۆزۈڭمۇ سىڭلىم،
پەرزەنت ئىشقى دىلىڭدا گۈلخان!
ۋىسال سۆيسۇن،

ئەۋلاد ـ ئومىقىڭ،
مەرىپەتتە كۈلدۈرسەڭ چولپان !!!

2002 ـ يىلى ئۆكتەبىر، چاپچال

ئىككى غەزەل

(1)

سېنىڭ مېھرىڭدە تەڭداشسىز قۇياشتەك ھارارەت باردۇر،
سېنى سۆيمەك مېنىڭ بەختىم، ماڭا پۈتمەس سائادەت باردۇر.

مۇبارەك نامىڭنى دىلدا زىكىر ـ ئىلتىجا قىلسام،
ۋۇجۇدۇمدا دەۋرىگەن جۇرئەت، جاسارەت باردۇر.

سېنىڭ باغرىڭ ئىللىق باھار مىڭ جەننەت ھۇزۇرى ئۇندا،
شۇڭا دەيمەن: سەن بار ماڭا مەڭگۇ پاراغەت باردۇر.

ئەمگىنىم ئوغۇز سۈتۈڭ كۆۋجەپ ئاقتى قېنىم،
سُرۇڭا مەغرۇر مېنىڭ قەددىمدە چىنارەك قىياپەت باردۇر.

جىسمىمغا سىڭگىنى دائىم سەن ئاتا قىلغان مۇھەببەت ـ سۆيگۇ،
شۇ ساداقەت سۆيگۇ بىلەن ماڭا ئالقىش ئىناۋەت باردۇر.

سەن ــ مەن ئۇچۇن ئەبەدىي پاكلىق، ساداقەت ئۇلگىسى،
ئەل ئىشقىغا شۇ سەۋەب دىلىمدا ئىنسان ـ دىيانەت باردۇر.

ساڭا رىتىمداش يۇرىكىم تىنىقلىرىم ھەمدەم ساڭا،
سەندىن ئايرىلسام بىر مىنۇت ماڭا كۆپ رىيازەت باردۇر.

سەن ئۇرغان قۇتلۇق چاۋاك بىر مۇقەددەس بۇيرۇق ماڭا،
يېڭىپ مۇشكۈلنى ئۆرلەشكە مەندە شىجائەت باردۇر.

سەندىن ئۆگەندىم ھەرقاچان سۆيۈش ھەم سۆيۈلۈشنىمۇ،
ئىشەنچىم كامىل شۇڭا ماڭا تاپقۇسى كامالەت باردۇر.

پەرۋازىمغا پۈتتى قانات سېنىڭ ئەجرىڭدە شۇڭقاردەك،
زەپەر قۇچماقتا بەرھەقكى ماڭا ھەم كاپالەت باردۇر.

(2)

ئەل ـ يۇرت ئۈچۈن بول پىداكار بىر ئۇلۇش كۈچ قاتساڭ ھېساب،
ئەل ئەزىم دەرياسىدا شۇڭغۇپ غۇلاچ ئاتساڭ ھېساب.

بىخ سۈرۈپ ياشنايدۇ مايسا كۈن كۆرۈپ، ئاپتاپ سۆيۈپ،
كۈن بولۇپ روجەكلەرگە نۇر ـ زىيا چاچساڭ ھېساب.

بار مىزان ئەسلىي: ئەل ئۈچۈن يىغلاپ، ئەل ئۈچۈن كۈلمەك،
كۆمىچىڭگە چوغ تارتقان شۇم قولۇڭنى چاپساڭ ھېساب.

بۇ ھايات شۇنداق گۈزەل ئۇنى چىن سۆيگەنلەرگە،
تەر تۆكۈپ ھالال ياشاپ چىن مەنە تاپساڭ ھېساب.

2003 ـ يىلى 15 ـ ئاپرىل، چاپچال

يۈرىكىڭ ئاتەش جۈڭغارنى سۆيگەن

(نېفىت ئىشچىلىرىغا ھۆرمەت بىلەن بېغىشلايمەن)

تومۇزلاردا قارايدى چېھرىڭ،
سېلىم بوۋاي[1] روھى بار سەندە.
نېفىتلىكتە يانىدۇ مېھرىڭ،
ھۆرمەت ساڭا دائىم بەخشەندە.

كۆلۈپ تۇرساڭ جۈڭغار قوينىدا،
يۈلغۇن ھەمراھ قەدەملىرىڭدە.
ھەر قەدەمدە تۇمەنلەر ۋەزنى،
سۆيگۈ يالقۇن بەردەملىكىڭدە.

چېكىدۇ ھەسرەت ئاياز ـ زىمىستان،
يۈرىكىڭ ئاتەش جۈڭغارنى سۆيگەن.
زېمىن ئانا قايىلدۇر ساڭا،
ئەل ئىشقىدا كۆيگىنىڭ كۆيگەن.

① قاراماي نېفىتلىكىنى ئەڭ بۇرۇن بايقىغان مەرھۇم سېلىم بوۋاينى كۆرسىتىدۇ.

ئەل ئىشقىدا كۆيگىنىڭ كۆيگەن،
زېمىن تەكتىگە يۈرىكىڭ تۇتاش!
ھالال مېھنەتتە ئەجرىڭ كۈلۈپتۇ،
نۇرلۇق چېھرىڭدە پارلايدۇ قۇياش!

1994 ـ يىلى ئاۋغۇست، مايتاغ

ئۈمىدلىرىمنى يۈكلىدىم ساڭا

(ئىچكى ئۆلكىلەردە ئېچىلغان شىنجاڭ سىنىپىغا
تۇنجى قارار ئوقۇشقا ماڭغان ئوغلۇمغا)

ئۇچۇپ كەتتىڭ يىراققا ئوغلۇم،
ئۇچۇرما بولغان قۇشتەك گويا كى.
ئاقيول تىلەپ ئۇزىتىپ قالدۇق،
سېنىڭ قارىڭ يىتكۇچە تاكى.

ئاناڭ يىغلاپ ئەزدى يۈرەكنى،
ئايرىلىشقا چىدالماي بۇ دەم.
چىدالمىدى قېرىنداشلىرىڭ،
مەنمۇ ئاخىرى بولماي قالدىم ھەم.

قاناتلىرىڭ سېنىڭ يېتىلىپ،
ئۇچۇرما بولدۇڭ ئالتۇن ئۇۋاڭدىن.
سەپەرلىرىڭ ئاستانە تامان،
ئۇزۇپ كەتتىڭ بۇگۈن مەندىن،
بوۋاڭ ھەتتا بۇزرۇك بوۋاڭدىن.

مەن تىلەيمەن ساڭا ئاق تىلەك.
يۈرىكىمنىڭ قېتىدىن دائىم.
شەمشاد كەبى كۆكلىسەڭ مەزمۇت،
ھەم سېنىڭدىن قىلمايمەن ۋايىم.

ئۆمىدلىرىمنى يۈكلىدىم ساڭا،
ئارمانلىرىم ھەمدەم بولۇڭدا!
مەرىپەت بېغىدا ياشنا كۈلۈپ،
ۋىسال تىزگىنى ھەر دەم قولۇڭدا!

2000 ـ يىلى 26 ـ ئاۋغۇست، چاپچال ـ ئۈرۈمچى

شائىر يۈرىكى

چاڭقىغانغا سۇ بەرسەم دەيدۇ،
مۇزلىغانغا ئوت بەرسەم دەيدۇ،
مىسكىنلەرگە قۇت بەرسەم دەيدۇ؛
شائىرنىڭ يۈرىكى ئاشۇنداق يۈرەك!

يىغلىغاننى بەزلىسەم دەيدۇ،
مۇڭلىغاننى كۈلدۈرسەم دەيدۇ،
چۆلدە گۈللەر ئۈندۈرسەم دەيدۇ؛
شائىرنىڭ يۈرىكى ئاشۇنداق يۈرەك.

يوقالسىكەن دەيدۇ تەڭسىزلىك،
غەم ـ غۇسسىلەر تامام ئەنسىزلىك،
خۇراپاتلىق، نادان ئاڭسىزلىق؛
شائىرنىڭ يۈرىكى ئاشۇنداق يۈرەك.

يوقالسىكەن دەيدۇ پارىخورلۇق،
تاماخورلۇق ھەم ھەسەتخورلۇق،
ئاۋام تاپسۇن ئىللىق غەمخورلۇق؛
شائىرنىڭ يۈرىكى ئاشۇنداق يۈرەك!

كۆز تەگمىسۇن قارا كۆزلەرگە،
لەنەت ياغسۇن قارا يۈزلەرگە؛
ئارمان تولسۇن يۈرەك سۆزلەرگە،
شائىرنىڭ يۈرىكى ئاشۇنداق يۈرەك.

چېھرىلەردە ئويىنىسا كۈلكە،
ئارىمىزدا قالمىسا «تۈلكە».
ئاۋات بولسا تۈغۈلغان ئۆلكە،
شائىرنىڭ يۈرىكى ئاشۇنداق يۈرەك.

ئۆرلىگەنگە يول بەرسەم دەيدۇ،
مۇدۇرىگەنگە قول بەرسەم دەيدۇ؛
ئوزغانلارغا گۈل بەرسەم دەيدۇ،
شائىرنىڭ يۈرىكى ئاشۇنداق يۈرەك!

باھار بولسا ھەممە ئۆيلەردە،
شادلىق تولسا نەغمە ـ كۈيلەرگە؛
سۆيگۈ تولسا سۆھبەت ـ سۆزلەرگە،
شائىرنىڭ يۈرىكى ئاشۇنداق يۈرەك!!

توختىمىسا قولدىكى قەلەم،
رازى بولسا چوڭ ـ كىچىك ئادەم؛
دەررۇ ئالەمدىن يىتسۇن دەرد ـ ئەلەم،
شائىرنىڭ يۈرىكى ئاشۇنداق يۈرەك!!!

2003 ـ يىلى ئۆكتەبىر، چاپچال

قوۋناق ئۆينىڭ بەرىكىتى ئۆزۈڭ

ئانىجانىم كەلدىمۇ ئۆيگۈڭ،
ئارام ئالغىن سوزۈلۈپ بىردەم.
يۈمۈپ ئالغىن ھارغىن كۆزۈڭنى،
كىرپىكىڭگە قونمىسۇن شەبنەم.

قۇلىقىمدا مېنىڭ ھېلىمۇ،
ئۆزۈڭ ئېيتقان ئەللەينىڭ ئۇنى!
بېشىم قويسام ئىللىق باغرىڭغا،
ياڭراپ تۇرار مېھرىڭنىڭ كۈيى.

شۇ كۈيلەرنى تىڭشاپ چوڭ بولدۇم،
نادانلىقنى تاشلاپ ئوڭ بولدۇم.
سېنىڭ مېھرىڭ چەكسىز ئالەمدە،
دەڭسەپ ۋەزنىنى بۇگۈن مۇڭ بولدۇم.

شۇ ئەللەينى يەنە ئۆزۈڭدىن،
تىڭشىماقتا ئوماق نەۋرەڭمۇ!
نېسىپ بولدى تىڭشىۋالدى ھەم،
بەختلىككەن ئەنە چەۋرەڭمۇ!!!

پەرىشتىدەك ئولتۇرۇپ بەرسەڭ،
كۆڭۈللەرنى تولدۇرۇپ بەرسەڭ؛
قۇۋناق ئۆينىڭ بەركىتى ئۆزۈڭ،
قۇياش بولۇپ كۈلۈپلا بەرسەڭ!

نەۋرىلەرنى ئوقۇسۇن دەيسەن،
بېرىپ ئىلھام ئۇلارغا دائىم.
بىز تىلەيمىز يۈرەكتىن ئانا،
بولغىن ئامان ئۆزۈڭ ئىلاھىم!

2003 ـ يىلى ئىيۇل، چاپچال

تەبىئەتنىڭ ئەركىسى باھار

ئۆي ـ ئۆيلەرگە كىرىپ كېلىسەن،
يېڭىلىقتىن بېرىپ خۇش خەۋەر.
توزغايلارنىڭ مۇڭلۇق ئۇنىسەن،
دالالاردا ھەر كۈن تاڭ سەھەر.

ئاھۇ كۆزلۈك سىرلىق بۇلاقنىڭ،
بۇلدۇقلىغان زۇمرەت سۈيىسەن.
يېشىللىقلار مەپتۇن ئەيلىگەن،
يۈرەكلەرنىڭ جۇشقۇن كۈيىسەن.

كۆپكۆك چىمەن يېشىل ھاياتلىق،
سىزىلماقتا قوللىرىڭ بىلەن.
ھەسەن ـ ھۈسەن زەپمۇ جىلۋىدار،
سېنىڭ ئاپتاپ ـ نۇرلىرىڭ بىلەن.

باغرىڭ ئىللىق،
مېھرىڭمۇ ئىللىق،
جانداراڭنىڭ بەزمە ـ تويىسەن.

غېرىب ـ غۇرۇا يايرايدۇ سەندىن،
مېھمىر ـ شەپقەتنىڭ ماكان ـ ئۆيىسەن.

تەبىئەتنىڭ ئېسىل سوۋغىسى،
سەن زېمىنغا ھەددىيە قىلغان.
سەن ئالەمنىڭ ئەركىسى باھار،
يۇرەكلەرنى مەھلىيا قىلغان!

2003 ـ يىلى فېۋرال، چاپچال

ئىككى غەزەل

(1)

قوينىدا شوخ يايرايدىغانغا ئانا ئەل، ۋەتەن ئەلا،
ئەل ئۈچۈن كۆيگەنگە دائىم ئاپىرىن دېگەن ئەلا.

باغلىرىدا گۈل ـ چېچەك ئالەمنى مەپتۇن ئەيلىگەن،
سەيلە قىلسام يار بىلەن ھەم ئۈندىكى چىمەن ئەلا.

قۇت ـ بەخت ئېھسان تىلەيمەن ئۇل نىگارغا بىر ئۆمۈر،
رىزقىنى ھالال ئۇنىڭ ھەم تەر تۆكۈپ يېگەن ئەلا.

ئوتتىدا كۆيۈپ ئۇنىڭ سۈيىدە مىڭ ئاقماق كېرەك،
شادلىقىغا ھەمنەپەس، جور بولۇپ كۈلگەن ئەلا.

ئەل ـ ۋەتىنىم يۆلەك ماڭا غەمگۈزاردۇر تا ئەبەد،
ئىشقىدا بىر پەرۋانىمەن دىلبىرىم لەۋەن ئەلا.

ئۇ ماڭا بەردى غۇرۇر ھەم ئىپتىخار، ۋىجدانىنى تەڭ،
شۇڭا ئۇ دىلبەرنى دىلدىن بىر ئۆمۈر سۆيگەن ئەلا.

(2)

ۋەتىنىم، چىمدىمچە توپاڭ بىباھا قىممەت ماڭا،
ھەر گىياھىڭ، ھەر تېشىڭ ھەم زەپ ئېسىل زىننەت ماڭا.

سەن ماڭا باغرىڭ يېقىپ مىڭ پەپلەپ باقتىڭ مېنى،
سۈلىرىڭ ئابىھايات تەنگە شىپا نېمەت ماڭا.

سۆيىمەن بىرلا سېنى، جېنىم پىدا مىڭ سەن ئۈچۈن،
سەن تۇرۇپ ئۆزگىنى سۆيسەم يۇيغۇسىز ئىللەت ماڭا.

ئاسمىنىڭ ھەم سۇتتەك سۈزۈك يوق ئالەمدە تەڭدىشى،
شۇكرىكىم، بەرگەن ئۆزۈڭ بۇ نېسىۋە ھىممەت ماڭا.

بار شىجائەت بۇ ۋۇجۇدتا ئەل ئۈچۈن ئاتەش ـ لاۋا،
ئەل ـ ۋەتەننىڭ ئىشق ئوتى بىر ئۆمۈر رىغبەت ماڭا.

ئەقىدەم باردۇر يۇرەكتە يۇرت سۆيۈپ ئۆتمەك دېگەن،
بۇ لەۋزىدىن يانسام ئۆلۈم، يوقتۇر ھېچ ھۆرمەت ماڭا.

2004 ـ يىلى 17ـ فېۋرال، چاپچال

تۇنجى قار، تۇنجى مۇھەببەت

تۇنجى قار،
تۇنجى مۇھەببەت،
ئەجەب جۇشقۇن ئوتلۇق لىرىكا.
ئۆكسۈمەيدۇ ھايات كۈيلىرى،
يۈرەك سۆيگەن گۈزەل مۇزىكا.

قارلىق تاشلاپ قاچقان چېغىمدا،
سەن ئۇزاتقان ئىللىق بىر باھار.
ۋۇجۇدۇڭدا ئوت ئالدى ھېسسىيات،
ئىككى مەڭزىڭ قىپقىزىل ئانار.

تۇنجى قار،
تۇنجى مۇھەببەت،
ئۇزاق ئۆتمۇش شېرىن ئەسلىمە.
خىيالىمدا ئۇنتۇلماس چۈشتەك،
تۇنجى سۆيگۈ،
ئۆلمەس ئەقىدە.

مەن ئۇيقۇدىن بولمەن بىدار،
قۇلىقىمدا ياڭراق مۇزىكا.
تۇنجى قار،
تۇنجى مۇھەببەت،
ئەجەب جۇشقۇن
ئوتلۇق لىرىكا!

2002 ـ يىلى دېكابىر، چاپچال

غەزەللەر

(1)

سەن مېنىڭ بېشىم سىلاپ ئانام كەبى مېھرىبان بولدۇڭ،
دىلىمدا ئۆچمەس چىراغ سەن ئەزىز، قەدىردان بولدۇڭ.

چاڭقىغان دىلغا سېنىڭ بەرگىنىڭ ئابىھايات،
گەر بېشىمغا چۈشسە كۈن سەن كېلىپ سايىۋەن بولدۇڭ.

مەرىپەت بېغىدا مەن گۈل بولۇپ ئاچسام چېچەك،
سۈ قۇيۇپ پەرۋىش قىلىپ، سەن ماڭا باغۋەن بولدۇڭ.

ئۆرلىسەم پەرۋاز ئۇرۇپ شۇڭقار كەبى كۆكلەرگە ھەم،
گۈل تۈتۈپ ئالدىمغا چىقتىڭ غەمخورۇم، پاسىبان بولدۇڭ.

بەيگىلەردە ئۇزىسام يەنە رىغبىتىڭ ـ مەدىتىڭ بىرلە،
سەن ئۈچۈن توي بولدى بىلسەم قەددىڭ تاغ، ئاسمان بولدۇڭ.

كەشپىيات ئىختىرا قىلسام ئىزدىنىپ ئىجتىھات بىرلە،
باغرىڭغا بېسىپ دېدىڭ: سەن ئەزىمەت قەھرىمان بولدۇڭ.

سېنىڭ شەنىڭ، سېنىڭ ئەجرىڭ بىپايان كەڭرى ئوكيانداۋر، ماڭا مەڭگۈ يېزىپ پۈتمەس ناخشا ـ كۈي، داستان بولداۋڭ.

(2)

سېنىڭ ئوتلۇق بىر جىلۋەڭ ماڭا مىڭ باھار بولدى، سېنىڭ ئالدىڭدا ئاي، يۇلتۇز چىرايدا خوپ چانار بولدى.

ئەزىزلەپ قەدىردان بىلدىڭ، ماڭا شاھانە بەخت بىلسەم، ئىپتىخار ـ غۇرۇر بىرلە قەددىم زور چىنار بولدى.

لەرزىگە كەلدى يۈرەك شۇ دەم خەندانە سۆھبەتتىن، سۆيگۈگە تەشنا ۋۇجۇد كەۋسەرگە قانار بولدى.

سەن سۇنۇپ زۇننار ماڭا چىن ساداقەت سۆيگۈدىن، كۆر مانا چىنارچە قەددىم يۇرىمەن سۇلتان بولۇپ.

كەپە ـ كۆلبەم يورۇغاي يۈز ئېچىپ روجەك تامام. ھەر دەقىقە سەن تۆكۈلسەڭ نۇر بولۇپ، ئېھسان بولۇپ.

ئاتىدىم ئىشقىم سەۋەب: ۋەسلى بارىمنى ساڭا، ھەم ئۆتكەي ئۆمرۈم بويى ئۇپرىماس ئۇلتاڭ بولۇپ.

تەبەسسۇم ـ جىلۋەڭ سېنىڭ ئاي دېسەم كۈندىن ئېسىل،
كەلگىنە دائىم نىگار بىر ئەزىز مېھمان بولۇپ!

2002 ـ يىلى 28 ـ ئاۋغۇست، چاپچال

ئالتۇنتاغ ئۇنچىلىرى

(سېكل)

ئالتۇن ۋادا

ئالتۇن كۆز باغاشلاپتۇ كەڭ قوينۇڭنى،
ئالتۇنتاغ مەن ئۇزاقتىن كېلىپ كۆرسەم.
يۇز ئاچتى گۈزەللىكنىڭ كارتىنىسى،
باغرىڭدا مەن شادلىقنىڭ پەيزىنى سۈرسەم.

يېيىلىپ ياتار بۇندا چەكسىز ئورمان،
ئالتۇندەك تاۋلىنىدۇ مۇنبەت دالا.
ئېرتىشنىڭ كۈيلىرىگە جور بوپتۇ،
توقايدا تۇمەن قۇشلار قىلىپ ناۋا.

كۆك ئاسمان، ئاق بۇلۇتلۇق يېشىل ۋادا،
كەڭ ئاچقان قۇچىقىنى ئېھسانلارغا.
جان بېرىدۇ زۇمرەت سۇبھى ئىچسەڭ بىر رەت،
ئۇندەيدۇ ھامان يۈكسەك ئارمانلارغا.

ئالتۇندەك تاۋلىنىپتۇ ئالتۇن ۋادا،
ساپ ۋۇجۇدلارغا بەردى دەرمان.
بىر كۆرۈپ كۈلدى مېنىڭ كۆڭلۈم يايراپ،
يۈرەكتە ئۆركەش ياسار ھېس ـ ھاياجان.

تەنتەنە قىلار سەندە ئاسايىشلىق،
سەلتەنەت تاجى كىيگەن گۈزەل ئالتاي!
ئەڭ شېرىن ئەسلىمىلەر مەڭگۈلۈكتۇر،
شادلىنىپ باقار كۆكتە قۇياش ھەم ئاي!

گۈھەر كۆل

بۇرۇلتوقاي سېنىڭ ھۆسنىڭ ئاجايىپ ئۇز،
جۇڭغارنىڭ گۈھىرىنى كۆردۈم سەندە.
كۆك ئاسمان يەرگە كۆچكەن بۇندا گويا،
ئېھ، تىلسىم دېدىم چۈنكى مەنمۇ بەندە!

دولقۇنلار مىنگىشىپتۇ چېچىپ بۇزغۇن،
چايكىلار تەنتەنىلىك سالار قىيقاس.
توي قىپتۇ تۈمەن بېلىق سەندە يايراپ،
قوينۇڭدا خۇشال ئۈزۈپ قىلدىم قىياس.

ئۇلۇڭگۇر بويلىرىڭدا غۇر ـ غۇر شامال،
چايقىلار زۇمرەت سۈيۈڭ تەكشىلىكتە.

دىللارنى مەپتۇن قىلار سېنىڭ كۆركىڭ،
دۇنياغا بولۇپ كۆرەك تەبىئىيلىكتە!

تاغ شەھىرى

ئىككى تاغ ئوتتۇرىسىدا گۈزەل ئالتاي،
ياپيېشىل ئورمانلارغا پۈركۈنۈپتۇ.
ھەيۋەتلىك تۆگە چوققا بۇندا يەنە،
بوي سوزۇپ مەغرۇر ئەنە، كۆك سۆيۈپتۇ.

ئاجايىپ جەزبىدار، ئۇز سىياقىڭ،
شاش قىران ئاقار سېنى ئىككى بۆلۈپ.
ئىككى قاش رىشتىنى چاتقان كۆۋرۈك،
كۈلدى ئەل مۇھەببەتنىڭ پەيزىنى سۈرۈپ.

ئالتۇنتاغ مەيدانىدا كۈلگەن قۇياش،
زەپ ئېسىل باغچىلىرىڭ گىرەلەشكەن.
توختىماي شاۋقۇن سالار ئەزىم قىران،
رۇخسار كۈندىن ـ كۈنگە گۈزەللەشكەن.

ئالتۇنتاغ، زۇمرەت سۈلار ساڭا ئالتاي،
ئىلھامبەخش كۆركەملىكنى ئاتا قىپتۇ.
ياشنىتىپ سېنى باتۇر ئوغۇل ـ قىزىڭ،
ئۇمىدىڭنى چىن دىلىدىن ئادا قىپتۇ.

قاناس

دوستلۇق چوققا ئېتىكىدە بىر رىۋايەت،
سېھىرلىك گۈزەل قاناس سېنىڭ ئىسمىڭ.
مۇجەسسەم ساڭا ئۇزلۇق كائىناتتا،
لاتاپەت ئىلكىدىدۇر سېنىڭ جىسمىڭ.

دولقۇنۇڭ ئەجەب سىرلىق پىچىرلايدۇ،
يېشىل نۇر لەۋلىرىڭدە بالقىپ تۇرغان.
شاۋقۇنۇڭ ئاڭلىنىدۇ ئۇزاقلارغا،
بەك قەدىم ئۇنتۇلماس كۈي ياڭراپ تۇرغان.

ئاق قېيىن ناخشا ئېيتار توختىماستىن،
يېشىل نۇر قىرغىقىڭنى باغاشلاپتۇ.
پەرىزات سەن تىمسالى جىلۋە نازلىق،
مەشۇقۇڭ گۈللەر تۇتۇپ قۇچاقلاپتۇ.

تەكتىڭدە داۋالغۇيدۇ سىرلىق دۇنيا،
ئېتىكىڭ تولغان رەڭدار گۈل ـ چېچەككە.
ساماۋى بىر تىلسىمات قوينۇڭدىكى،
گۈل هۆسنۇڭ تولغان چەكسىز لاتاپەتكە.

ئاي راۋاق ئۈستىدە بار يېشىل «ئىلاھ»،
قۇياش هەم يېشىل نۇرلار چاچار چاقناپ.

كېلىسەن پۈتمەس سۆيگۈ ـ مۇھەببەتتە
زېمىنىڭ ئاشقىنى ئۆزۈڭ باشلاپ.

قانمىغاچ سەندە قاناس تۇنەپ قالدىم،
مۇڭدىشىپ يۇلتۇز بىلەن يېقىپ گۈلخان.
كۆز ئاچسام پەرىزاتلار كەتتى ئۇچۇپ،
گۈلگۈن شەپەق چوققىلاردا جىلۋە قىلغان.

ئىنسانىيەت ئالمىنىڭ ساپ تۇپرىقى،
چېھرىڭدە تازا ساپلىق تۇرار پارلاپ.
ئىنسانلار سېنى سۆيسۇن مۇھەببەتتە،
تا ئەبەد ياشناپ تۇرغۇن يېشىل چاقناپ!

ئۇزۇلمەس رىشتە

خەير خوش، ئالتاي!
بۇرچىن، بۇرۇلتوقاي،
خەير خوش، ئېرتىش!
قىران ئەزىم دەريا.
مۇقەددەس سىرلىق قاناس، ئۇلۇڭگۇر ھەم،
ئۇمىدلىك، بەرىكەتلىك ئالتۇن ۋادا.

رىشتىمىز ئۇزۇلمىگەن ئەزەلدىنلا،
خۇش چاقچاق، مېھماندوستلۇق بىزگە مىراس.

چىن دوستلۇق، قېرىنداشلىق مېھرى چوڭقۇر،
ئۇزۇلمەس تا مەڭگۈگە گۈۋاھ قاناس.

2004 ـ يىلى ئاۋغۇست، قاناس ـ چاپچال

ئاتا قەدرى

قەددىمنى ئۆزۈڭ بەردىڭ ئاتىجانىم،
«ئات» بولۇپ ھەم ئۇستۇڭگە مىندۈرگەنسەن.
قېيىدىسام بەزىدە مەن دودىلىنىپ،
بەزلەپ «غىدىق ـ غىدىق» كۈلدۈرگەنسەن.

شەمشادتەك قامەت نەدە بۇگۈن ماڭا،
قاپلاندەك ئوغلان قىلدىڭ قاپلان يۈرەك؟!
ھاياتلىق دولقۇنىدا چۆكمەس قېيىق،
بولدۇم ھەم سېنىڭ روھىڭ بولدى يۆلەك!

سېنىڭدىن ئالدىم ئۇلگە ھالاللىققا،
مىزانىم بولدى ھەر دەم پاك ـ دىيانەت.
ھەسەتتىن يىراق جىسمىم، روھىم پاكىز،
تىلەيمەن دوستلىرىمغا بەخت ـ ئامەت.

مەن ئۇچۇن بولدى شوتا دەۋەتلىرىڭ،
ئارزۇلار چوققىسىغا ئۆرلەپ ماڭسام.
مەدەتكار كۆزلىرىڭدە باقتىڭ ئوتلۇق،
داۋانلار كۆرۈنگەندە توختاپ قالسام!

ناخشىلار ئېيتسام، ئاتا، ياقتى سىزگە،
مەن ئۇچۇن بېشىڭ يەتتى كۆككە شۇ تاپ!
ئېھ، ئەپسۇس ئويلاپ كۆرسەم سىز تىرىكتە،
ئېيتماپتىمەن بىرەر ناخشا سىزگە ئاتاپ!!!

ئېھ، ئەمدى ناخشا ئېيتسام سىز يوق بىراق،
(شۇم ئەجەل بەكمۇ بالدۇر ئېلىپ كەتتى؛
ئادەملەر ئارمان بىلەن ئۆتەر شۇنداق؛)
ئارمانسىز ياشىمايدۇ ئىنسان بىراق.
ئاتا بوپ ئاتا قەدرى ئۆتۈلگەندە،
كېچىكىپ سىزگە ئاتاپ يازدىم قوشاق.

غۇرۇرلۇق بولغىن دېدىڭ غۇرۇر بېرىپ،
تەۋرىمەس گىگانت ئانا خانتەڭرىدەك.
قۇت بەرگەن،
ئېھسان بەرگەن ئانا ئەلنى،
سۆيگىن دەپ سەھەردىكى نۇرلۇق تاڭدەك.

چوڭ بولدۇم سېنىڭ ئوتلۇق مېھرىڭ بىلەن،
دىلىمدىن سېغىنىمەن سىزنى ئاتا.
نەۋرىلىك بولسامۇ گەر يىللار ئۆتۈپ،
ئالدىڭدا مەن يەنىلا گۆدەك بالا.

ساداقەت پەللىسىدە ئۆزۈڭ ئۆرنەك،
كىم، قايدا ساڭا بولغاي قانداق تەڭداش!؟

جەمكى پاك سۈپەتلەر تەل سېنىڭدە،
ئېھ ئاتا، سىز گويياكى سېخىي قۇياش!!!

2001 ـ يىلى سېنتەبىر، چاپچال

ئەڭ قەدىرلىك دەقىقە

بۈگۈن رەڭدار بىر ئالەم،
ھېكمەتلىرى ئاجايىپ.
بۈگۈن بىلەن باشلىنار،
يۈكسەك ئارزۇ ھەم ئىستەك.
ئەجرىڭ بىلەن قەدىرلىك،
بۈگۈن دوستۇم ھەرقاچان.
بۈگۈن بىلەن نۇرلىنار،
غايە،
ئىقبال،
كېلەچەك!

تۇغۇلىدۇ بۈگۈندىن،
گۈل ھاياتقا يۈز ئاچقان؛
يۈرەكلەردە يالقۇنلۇق،
يۈكسەك سۆيگۈ ساداقەت.
بۈگۈن بىلەن تىكلىنەر،
چەكسىز ئۈمىد، ئىپتىخار.
بۈگۈن دېمەك بىلگەنگە؛

ئىلهام،
چىدام،
رىقابەت.

شەپەقتەكلا بەك گۈزەل،
تاڭ نۇرىغا چۆمۈلگەن؛
بۈگۈن ئىللىق تەبەسسۇم،
مۇھەببەتلىك گۈل نىگار.
بۈگۈن پۈرسەت، غەنىيمەت،
ئىجادكارغا ھەرقاچان؛
سۈت ئۈيقۇدىن ئويغانساڭ،
سېخىي قۇياش نىجاتكار.

زەپەر قۇچار بوشاشماي،
مۇنبىرىدە ھاياتنىڭ؛
بايراق قىلىپ بۈگۈننى،
ئالغا قاراپ ماڭغانلار.
ۋىسال تاپقان سۆيۈملۈك،
ساھىبجامال كۈلگەندەك؛
باغاش ئېتىپ بۈگۈننى،
يۈرىكىگە تاڭغانلار.

تاپالىساڭ ئۆزۈڭنى،
بۈگۈننىڭلا ئىچىدىن؛

ئامەت مېنىڭ دەۋەرگىن،
كۆلەر بەختىڭ چېچەكلەپ!
بۇگۈن خىرىس ھەم دەۋەت،
داۋانلاردىن ئاشقاندا؛
ئارمان قىزى قول بېرەر.
سېنى ئالغا يېتەكلەپ!!!

بۇگۈن ئىنسان ئۆمرىدە،
ئەڭ قەدىرلىك دەقىقە.
شىجائەتلىك يۈرەكتە،
سۆيسەڭ بەخت سېنىڭكى!
بۇلار قاياش ـ باشپاناھ،
قاراڭغۇدا تۇتۇپ شام؛
بۇگۈن قىلساڭ ئىجتىھات،
مۇنبەر

سەھنە

سېنىڭكى!

بۇگۈن باقار ئاپتاپتەك،
جىلۋە بىلەن شادلىنىپ.
ئۆلمەس روھىڭ ئەبەدىي،
تەۋرەنمىسە ئىرادە!
ھايات دائىم سۆيۈملۈك،
قەدىرداندۇر جاناندەك؛

بۇگۈن بىلەن چاقنايدۇ،
كۆرەش،
غەلىبە،
ئەقىدە!
2001 ـ يىلى فېۋرال، چاپچال

ئىنسان، ئۆزۈڭ تېپىۋالغىن يول

كۈلۈپ كەتتىڭ بىر كۈنى كۆرسەم،
بىر كۈنلىرى چېھرىڭدە مۇڭ ـ غەم.
بىلىپ بولماس ھايات سىرىنى،
شادلىق بىلەن قايغۇ سىرداش ھەم.

كېتىۋېرەر كۈنلەر تېپىرلاپ،
داۋانلاردىن ھالقىپ پىچىرلاپ.
ئىنسان ،ئۆزۈڭ تېپىۋالغىن يول،
غۇسسىلەرنى تاشلاپ مىدىرلاپ.

تەگسىز ھاڭلار قالار ئارقاڭدا،
چوققىلاردا ئەقىدەڭ چارلاپ.
مۇگدىگەنلەر ئويغانسۇن سەگىپ،
ئىقبالىلىرى تاڭلاردا چاقناپ.

2000 ـ يىلى ئۆكتەبىر، چاپچال

ساۋاق

ئولتۇرمەن خىيالغا چۆكۈپ،
ئەسلىمىلەر دېگىزىنى كېچىپ.
كەلدى بۇگۈن سۇبھى ئالدىدا،
ئەتىلەرگە يېگى بەت ئېچىپ.

كەچمىشلەرنى يېزىپ سەھىپىگە،
يېگى بەتلەر ئېچىلار شۇنداق.
تۆھپىلەرمۇ كۆپىيەر بەلكى،
نۇقسانلاردىن ئىبرەت ئېپ تۇرساق.

1986 - يىلى 1 - ماي ئىمىن

چىرىغىڭ ئۆچمەس ئاتا

(ناخشا تېكىستى)

تاڭ سۈيۈپ يوللار ئېچىپ،
ياشىرىڭ ۋىجدان بىلەن.
ياۋۇز قىلدىڭ سۇر ـ توقاي،
تۇغ تۇتۇپ ئىمان بىلەن.

ئەل سۈيۈپ ئۆتكەچكە سەن،
ئەل ئەزىز دەيدۇ سېنى.
دەيدۇ تەرىپلەپ ھەرقاچان،
شىر يۈرەك باتۇر سېنى.

شەمشادتەك قەددىڭ، ئاتا،
بىر ئۆمۈر تارتتىڭ جاپا.
رازى بول، غەم قىلمىغىن،
چىرىغىڭ ئۆچمەس ئاتا.

قايتۇرما:
ئىز بېسىپ كەلدۇق مانا،

چىرىغىڭ ئۆچمەس ئاتا.
مىزان بىزگە ۋىجدان، ئىمان،
رازى بول بىزدىن، ئاتا.

2003 ـ يىلى 26 ـ ئىيۇل، ئۈرۈمچى

هايات كۆكلەر مۇھەببەت بىلەن

ياشار ئىنسان مۇھەببەت بىلەن،
قۇچۇپ ژىسال ئىشەنچ، ساداقەت.
كۈلگەي دىللار دىلدىن سۇ ئىچىپ،
لەززەتلىنىپ سۈرۈپ پاراغەت.

هايات كۆكلەر مۇھەببەت بىلەن،
بەھرە ئېلىپ ھەر تىرىك ئىنسان.
دۇنيا گۈزەل ئۆم ـ ئىناقلىقتا،
چاقناپ تۇرسا دىللاردا ئىمان.

ساداقەت ئىلكىدە هايات قىممىتى،
زىننىتى پاك ئەخلاق، ئىلىم ـ مەرىپەت.
نۇرلۇق تاڭ باغاشلاپ سۆيسە ھەر قېتىم،
مۇھەببەت ياشنىتار دىلىڭنى ئەبەد.

ساراي ـ قەسىر هامان قۇرۇق تام،
مۇھەببەت بىلەن كۈلمىسە ئىنسان!

تەبەسسۇم جىلۋە تۇرسا تۆكۈلۈپ،
مەڭگۈلۈك نېسىپتۇر ساڭا
قۇت ـ ئېھسان!!!

2003 ـ يىلى 14 ـ ئىيۇل، ئۈرۈمچى

قۇت بەرسۇن ھالال ئەجرىڭ

سۇبھىلەر ساڭا ھەمراھ،
چولپان، ئاي ساڭا شەيدا.
مەڭزىڭگە قۇياش سۆيسە،
يايرايسەن كۈلۈپ تاڭدا.

باغرى كەڭ ئېتىزلاردا،
مېھرىڭنى تۆكۈپ كەلدىڭ.
جان بېرىپ مايسىلارغا،
ئىشقىدا كۆيۈپ كەلدىڭ.

ئۆتىدۇ سېنىڭ ئۆمرۈڭ،
تەر تۆكۈپ ئانا يەرگە.
تاغ قىلدىڭ مەر مەر داننى،
چۆمۈلۈپ كۈمۈش تەرگە.

مول ھوسۇل ئېلىپ تاغدەك،
ئاشماقتا سېنىڭ قەدرىڭ.
پېشانەڭ سۆيۈپ ھەر چاغ،
قۇت بەرسۇن ھالال ئەجرىڭ.

نامايان بولدى مەۋرچىلىق
قۇت ـ ئېھسان بىلەن ياشناپ.
ھايات سەھىپەڭ ئاچتى،
يېڭى مەزمۇن كۈلۈپ چاقناپ.

سېنى سۆيگەن يۇرەكلەردىن،
ئاپىرىن ساڭا دېھقان!
يار بولسۇن ساڭا مەڭگۈ،
قۇت ـ ئامەت، بەخت، ئېھسان!!!

2001 ـ يىلى ئاۋغۇست، چاپچال

ئانا تىلىم

ئانا تىلىم شېكەردەك تىلىم،
چاڭقاق دىلغا بەرگىنىڭ زەمزەم.
تىلىم چىققان شۇ كۈندىن بۇيان،
بولۇپ كەلدىڭ غەمخانا ھەمدەم.

ئانا تىلىم خەنجەردەك تىلىم،
رەقىبلەرنىڭ كۆكسىنى يارغان.
پەرزەنتىڭگە مېھرىبان ئۆزۈڭ،
ئىشقىڭنى دائىم يۈرەككە تاڭغان.

ئانا تىلىم ئۇقۇشلۇق تىلىم،
مەيلى پۈقرا ياكى شاھ بولسام.
مەيلى سۆزلەي ياكى يازاي مەن،
ئارمىنىم يوق سەندەك پاك بولسام.

ئانا تىلىم يۇقۇشلۇق تىلىم،
كەۋسەر بولۇپ ياقىسەن دىلغا.
مەيلى نېمىس، ئىنگلىز، شۋېت...
ماسلىشىسەن جىمىكى تىلغا.

ئانا تىلىم ئۇدۇمى تىلىم،
ئەجدادلارنى ئەۋلادقا چاتقان.
ئەسىرلەرنى ئۇلاپ زىممىڭگە،
كېلىسەن بۇيۇك ئېغىر يۈك ئارتقان.

سېنى سۆيۈپ ياشايمەن ئەبەد،
سېنىڭ بىلەن ئىزىم كۆمۈلمەس!
ئانا تىلىم هاياتىم ئۆزۈڭ،
سېنىڭ بىلەن ئۇيغۇرۇم ئۆلمەس!

2001 ـ يىلى ئىيۇل، چاپچال

بويۇڭنى سۆيۈپتۇ قۇياش جىلۋىسى

جۇلالىق تەبەسسۇم پارلار ھۆسنۈڭدە،
مەڭزىڭدە يالتىرار ئاينىڭ شولىسى.
ياقۇت رەڭ ئۇنچىدىن تاقىساڭ بېزەك،
بويۇڭنى سۆيۈپتۇ قۇياش جىلۋىسى.

ئېتىزلار سەھىسى ھايات پەيزىنىڭ،
جۇشقۇنلۇق ياسايدۇ يۈرەكتە قىيان!
توختىماس يولىدىن ھايات كارۋىنى،
ھاياتنىڭ بەھرىدە ياشايدۇ ئىنسان!!!

ئايدىڭلار كىرپىكى بىغۇبار شۇنچە،
قوينى كەڭ دالالار ئېيتماقتا ناخشا.
بۇلبۇللار مەستانە بۇندا سۆيگۈگە،
باغلاردا پىچىرلار يايراقلار ئاستا.

شۇ يازغا ياراشقان قوغۇنلۇق ئەنە،
سۆيۈنگەن قوغۇنچى، مومىيى بىلەن.
ساپ ئەجىر خىسلىتى قوغۇندا بۇ دەم،
بىر تىلىم يېسەڭ گەر لەززىتى بىللە!

ئورمانلار شاۋقۇنلۇق توختىماس بىردەم،
ھاياتقا ياڭرىتىپ ئوتلۇق قەسىدە.
تاغ سۈيى ئەركىلەپ چىمەن قىرغاقتا،
ئىشقىنى ئىزھار قىپ بوپتۇ رەسىدە.

كېيىكلەر شاد ـ خۇرام توپ ـ توپى بىلەن،
كەكلىكلەر بەزمە قىپ سالىدۇ قىيقاس!
ياز ھۆسنى جەننەتكە ئوخشامدۇ، دوستۇم،
كۆڭۈل ئېكرانىدا قىلىپ كۆر قىياس؟!!

سۈبھىلەر سەن ئۈچۈن پەرۋانە بۇ دەم،
تاڭلار چۈ،
جىلۋىلىك گۈزەل كېلىنچەك!
ئۈپۈقتا تاۋلانسا شەپەقلەر رەڭدار،
نۇرلىنىپ بالقىيدۇ
ئەتە ـ كېلەچەك!

2002 ـ يىل ئىيۇل، چاپچال

قۇتلۇق قەدەم

ئۇ بىر تۇلپار
سىيرىپ تىزگىن،
چاپچىپ يۇلقۇنۇپ
جىم تۇرماس بىرپەس تېپىرلاپ.
مەنزىل يىراق، چېكى كۆرۈنمەس ...
تۇلپار ئۇچسا ئويناقلاپ،
قالار ئالدىراپ.
ھەتتا شامالمۇ ئۇلگۈرەلمەي،
قۇلاقلارغا ئىتتىك پىچىرلاپ.
پەللىدىن چىققان،
ئۇمىد ئوغلانى
ئىشەنچ، ساداقەت يۈكىنى ئارتىپ
شۇ چاغ سۇبھى ئىدى،
چەۋەندىز تولىمۇ ياپياش!
باقتى ھاياتقا
سۆيۈنۈپ،
ئوتلۇق ھاياجان
شادلىق ئىلكىده.
قاراقلىرىدا لىغىرلاپ تۇرغان،

خۇشال، يېشىل مونچاق ياش!!!
ئېغىر سۈكۈنات،
مويسىپىت خىيال؛
چالىدۇ رويال ئۈگلىرى قاتقان،
يىرىك بارماقلىرىدا،
ئۆچمەس ئىز قالدۇرغان
تۈلپار تۈيمقى.
تۈنلەرنىڭ پەردىسىنى يىرتىپ،
ئاتقان تاڭنىڭ
ئالتۇن سەھىپىلىك ۋاراقلىرىغا!
كەلدى ئەنە!
مۇشكۈللەرنىڭ گەجگىسىنى دەسسەپ،
ھەيۋىسىنى ئۇرۇپ يەرگە.
كۆر ئەنە تۈلپار
شۇنچە سۈباتلىق غەيۇر!
كېلىدۇ تۈلپار
تىزگىن سىيرىپ پۇشقۇرۇپ،
تەر باسقان كۆكسىنى كېرىپ.
ئارتقىنى يېڭى ئەسىرنىڭ مۇقەددەس يۈكى،
مەردانە، مەغرۇر!
ياڭرىماقتا يېڭىش سىگنالى،
چاڭ كەلتۈرۈپ زېمىننى، كۆكنى،
راسا ئەۋجىگە.
غالىبلارنىڭ جەڭگىۋار يۈرۈشىدىن،
كائىنات كەلدى لەرزىگە!

تۇلپار تىزگىنىنى چىڭ تۇتقان،
ئۇ چوقۇم ھاياتتا ئۇتقان،
كۈلەر قاقاھلاپ،
قۇچاق ـ قۇچاق زەپەر گۈللىرىگە پۈركۈنۈپ،
باسقىنى قۇتلۇق قەدەم.
يېڭى ھاياتنىڭ
رەڭدار
جۇشقۇن باھار پەسلىگە!

2003 ـ يىلى فېۋرال، چاپچال

بەرگىلەر لېۋىدە يالتىرار كۈمۈش

چىمەنلەر ئىشقىدا كۈلۈپ باققان تاك،
بەرگىلەر لېۋىدە يالتىرار كۈمۈش.
يېشىللىق سېنىڭدە بولدى رەسىدە،
ۋادىلار باغرىدا سۆيۈلۈش ـ سۆيۈلۈش.

ئورمانلار گۈرۈلدەپ تارتىدۇ نەرە،
ئېقىنلار كۆۋجەپ سالىدۇ قىيقاس.
تۇمەن قۇش سايراپ قۇرۇشتى بەزمە،
ئەجىسى مەجۇدات ھاياتقا قاياش.

ئۇپۇقلار تاۋلىنار شەپەقتەك گۈلگۈن،
سۇبھىلەر تۇن يېرىپ پارلىدى قۇياش.
ئېھ، باھار بېزىدىك زېمىن باغرىنى،
بىر نەپەس سىزىلغان سۈرەتكە ئوخشاش.

كېلىسەن بويۇڭدىن ئىپار تارتىپ،
بەھوشتۇر گىياھلار سېنى كۆرگەندە.
ئېدىرلار جىلمىيىپ ياساندى توزدەك،
چېھرىڭگە ئېگىلىپ قۇياش سۆيگەندە.

مايسسلار شادلىقتا چالىدۇ چاۋاك،
سەن كېلىپ قۇچاقلاپ سۆيگەندە ۋىسال.
خۇش پىچىم چېچەكلەر مەيىن تارىنىپ،
كەلمەكتە،
تاپقاچقا سېنىڭدىن ئىقبال.

قۇلاققا پىچىرلاپ خۇشخۇي شامالىلار،
خۇش خەۋەر ئېيتىدۇ: «جانان كەلدى» دەپ.
بول چاپسان،
دەيدۇ ھەم مېنى ئالدىرىتىپ،
دىل سۆيگەن ئامرىقىڭ
«باھار كەلدى» دەپ.

ئەتراپقا قارايمەن،
ھەممە ياپيېشىل،
خاسىيىتىڭ زېمىنغا تۆكۈپتۇ ئېھسان.
مەرھابا،
مۇبارەك قۇتلۇق قەدىمىڭ،
سەن بىلەن ياشنايدۇ
كائىنات، ئىنسان!

2005 ـ يىلى مارت، چاپچال

سېنىڭ نامىڭ تۇگمەس ناخشام

مەن تۇغۇلدۇم سېنىڭ قوينۇڭدا،
سەن ئۆستۈردۈڭ مېنى پەپلەپ.
سېنىڭ باغرىڭ ئالتۇن بۆشۈكۈم،
سەندە يايرىدىم خۇشال ئەركىلەپ.

تاڭلىرىڭنى سۆيىمەن ھامان،
ئۇپۇقلارنى سۆيگەندەك قۇياش.
ساپ ھاۋايىڭ نەپەس ـ تىنىقىم،
شامالىرىڭ ماڭا چىن سىرداش.

ۋۇجۇدۇمدا سەن بەرگەن نېمەت،
زۇمرەت سۈيۈڭ تېنىمگە دەرمان.
سېنىڭ بىلەن مەغرۇرمەن ئەبەد،
سەن تىرىكسم مېنىڭ ھەر زامان.

دالالىرىڭ ئاجايىپ مۇنبەت،
سەيلىگاھىم گۈزەل باغلىرىڭ،
كۆكنى سۆيگەن قارىغاي، شەمشاد،
مەدەنگە باي گۆھەر تاغلىرىڭ.

سېنىڭ نامىڭ تۇگىمەس ناخشام،
شۆھرىتىڭدۇر پەخرىم - غۇرۇرۇم.
ئايرىلسام سەندىن ئۇزۇلەر تىنىق،
ساڭا تۇتاشتۇر يىلتىز - تومۇرۇم.

ئانا ھېسىڭمۇ ئانىسى ئۆزۈڭ،
مېنىڭ بەختىم كۈلىدۇ سەندە.
تەلمۈرمەيمەن ئۆزگىلەرگە ھەم،
سەلتەنىتىم ئانا ۋەتەندە.

مېنىڭ جىسمىم سەندىن پۈتۈلگەن،
تۇغۇلغاندا كۆز ئاچتىم سەندە.
بۇ بەختنى قايدىن تاپارمەن،
كۆز يۇمغاندا ياتمەن سەندە؟!

2004 - يىلى ئۆكتەبىر، چاپچال

تاڭلار ساڭا قۇت تىلەيدۇ ھەرقاچان

سالام بېرىپ كېلىپ قالدىم مەن يەنە،
دېھقان دوستۇم سېنى يوقلاپ ئۆتەي دەپ.
تاڭ سەھەردە خىزىر سۈپەت كۆرۈنسەڭ،
گۈل قولۇڭنى كۆزلىرىمگە سۈرتەي دەپ.

دېھقان دوستۇم، تىڭشاپ كۆردۇم تاڭ سەھەر،
مايسىلارنىڭ قۇلىقىدا ئۇنۇڭ بار.
ئېچىقلاردا ئىزىڭ قاپتۇ، ئايدىڭدا ــ
زۇمرەت سۈلار شارقىرىشىدا كۈيۈڭ بار.

قونۇپ قالدىم كۈزلۈكىڭدە بىر ئاخشام،
پاراڭلىرىڭ تۈگىمىدى تاڭغۇچە.
مەن ئويغانسام كېتىپ قاپسەن خامانغا،
ھاردۇق ئۇيقۇڭ راسا ئوبدان قانغۇچە.

تاغ شامىلى غۇر ـ غۇر ئەسسە كېچىلىرى،
مەر مەر دانىنى سورۇپ ـ سورۇپ چەشلەيسەن.
ئېتىۋېلىپ ناسۇلىڭنى كالپۇكقا،
ئۇزاق ئۆتمۇش ــ ياشلىقىڭنى ئەسلەيسەن.

پىلانلايسەن شۇ دىگەر ھەم كۆزگىنىڭ،
ئىشلىرىنى دەڭسەپ ئۆزۈڭ ئىدىتلاپ.
زارلىمايسەن ئۆز كۈنۈڭدىن ھېچقاچان،
ئانا يەرگە ئەر ئۆمرۈڭنى بېغىشلاپ.

ئاسان ئەمەس، رۇسلىۋالدىڭ قەددىڭنى،
تالاي مۇشكۈل غەيرىتىڭگە تەن بەردى.
كەلدى راسا ياشنايدىغان چاغلىرىڭ،
يېڭى دەۋران ساڭا ئىمكان ئېپ كەلدى.

ئىش باشلايسەن چولپان كۈلگەن سۈبھىدە،
تاڭلار ساڭا قۇت تىلەيدۇ ھەرقاچان!
ئالتۇن قۇياش تەبەسسۇمى ئايلانسۇن،
ئامەت سۆيگەن
پېشانەڭدىن ھەر زامان!

2004 ـ يىلى ئاۋغۇست، چاپچال

بولغاي

سېنىڭ جىلۋە ـ نىگاھىڭ يۈرىكىمگە داۋا بولغاي،
تومۇزلاردا قىيا باقساڭ بېشىمغا خوپ سايە بولغاي.

سېنى دەپ يازسام غەزەل، قەسىدە، نەزمە پۈتۈپ،
جور بولۇپ تۇمەن بۇلبۇل باغدا خوپ ناۋا بولغاي.

غەپلەتتە قالسام بەزەن چۈش كۆرۈپ، ئۇيقۇ بېسىپ،
ئىشقىڭ دىلىمدا تۇتىيا ـ ئۆچمەس نۇر ـ زىيا بولغاي.

تىغ ئۇرسا تەلۋىلەر مىڭ جېنىم پىدا سەن ئۇچۇن،
ئوغلان، دەپ قىلساڭ خىتاب مېنىڭ جىسمىمغا ئارا بولغاي.

تاڭدا كۈلگەن كۈلكىلەر بىر سېنىڭ ۋەسلىڭ ئۈچۈن،
سەنسىز ئۆتكەن ھەر تىنىق مەن ئۈچۈن زايە بولغاي.

تەر تۆكۈپ، بوستان ياساپ ئىشقىڭ ئۈچۈن ئۆتسەم ئىدىم،
مەندىكى ۋىجدان ـ بۇرچ ئاقلىنىپ ئادا بولغاي.

بىر ئەقىدە بار يۈرەكتە: ئەل ئامان مەنمۇ ئامان،
لەۋزىدىن يانسام ئەگەر بۇ يۈزۈم قارا بولغاي!

2002 ـ يىلى نويابىر، چاپچال

يول

«يول» سۆزى بەك ئاددىي بىرلا ئېغىز سۆز،
ئېيتماقچا ۋەزنى يېنىك ھەم ئاسان.
ئۆمۈلەپ، دەم تۇرماي، يىقىلماي ھەمدە،
مېڭىشنى ئۆگەنگەن قايسىبىر ئىنسان؟!

ھە... شۇنداق مېڭىشنىڭ مىڭبىر جاپاسى،
قانۇنىيەت ئەزەلدىن ھەممىگە ئايان.
ئەڭ يۇكسەك غايىدىن باغلاپ بەل كەمەر،
ماڭسا ئاشماق تەس ئېگىز تاغ ـ داۋان.

يول ئالدىم مەن بۇگۈن ئۈمىد بېغىغا،
جىسمىمدا تۇگمەس غەيرەت ـ شىجائەت.
نىشانىم جىلۋىدار، گۈزەل ھەم پارلاق،
شۇ يولچۇن مەندە بار، غەيرەت، ساداقەت.

1983 ـ يىلى يانۋار، چاپچال

تەبىئەت، هايات هەممە جاندار ئويغاق

نۇر يېغىپ چېھرىسىدىن ئامراق جانان،
چەكتى ئىشىك سىلىققىنە تىرىق ـ تىرىق.
ئالدىغا يۈگۈرۈپ چىقتىم قۇچاق ئېچىپ،
«مەن كەلدىم» دېدى كۈلۈپ ئوماق ـ ئىللىق.

شۇ مەھەل قالدىم ئاڭلاپ بىر ئۆكسۈشنى،
بۇرۇلدۇم، قىش بوۋايغا كۆزۈم چۈشتى.
ياشلىرى چانىقىدا مونچاق ـ مونچاق،
ـــ ئېھ، ـــ دېدى چوڭقۇر تىنىپ سۆزگە كۆچتى:

«سىلەرگە تارلىقىم يوق مېنىڭ قىلچە،
قاچتى ۋىسال ئىنتىزارلىق سىلەردىكى.
خەير ئەمىسە، شادلىقىڭلار خۇش مۇبارەك،
غايەڭلەر چېچەك ئاچسۇن دىللاردىكى.»

ئۇمچىيىپ كەتتى شۇنداق، قالدى جانان،
ياڭرىدى ئوينىاق ئەگىز مۇزىكىسى.
مۇگدىگەن ئېقىنلارمۇ سالدى چۇقان،
ياڭرىتىپ جۇشقۇن هايات سىمفونىيەسى.

زېمىننى غىدىقلىدى «باغ ـ باغ» ئېتىپ،
ئىپار ھىدلىق شۇ دىلدارىم خۇشخۇي جانان.
ئۇخلىغان ئورمانلارنى ئويغاتتى ئۇ،
كۆرۈنمەس ئۇيۇقلاردا تۇتەك ـ مانان.

جاناننىڭ زىلۇا، خۇشخۇي قامىتى،
كۆرىمەن كۆكنى قۇچقان چوققىلاردىن.
كۆرىمەن ئۇنىڭ رەڭدار سىياقىنى،
ئارقار، بۇغا تولغان قىيا ـ يوتىلاردىن.

شوخ، ئەركە شۇ جاناننىڭ تىنىقىنى،
شامالىلار ئېلىپ كەتتى ئۇزاقلارغا.
جۇپ سايە چۈشۈپ قاپتۇ ئەنە قارا‌ڭ،
مەجنۇنتال چالا يايغان بۇلاقلارغا.

بۇلۇتلار قېنىپ ـ قېنىپ سۆيۈشكەندە،
سۆيگۈنىڭ سېماسى بوپ چاقتى چاقماق.
گۈلدۈرماما جارا‌ڭلاتتى
كۆك،
زېمىننى،
تەبىئەت،
ھايات،
ھەممە جاندار ئويغاق!

1989 ـ يىلى ئاپرېل، چاپچال

ۋىسال قىزى كۈتمەكتە

يېڭى يىلنىڭ خاسىيىتى يېڭىلىققا تېۋىنىش،
يېڭى ئارمان يۈرەكتە ساھىبجامال يۈز ئاچقان.
ھايات دېگەن قىممەتلىك ئىنسان ئۈچۈن ھەرقاچان،
تېپىرلايدۇ يۈرەكلەر ئۈندا ئوتلۇق ھاياجان!!!

يېڭى يىللىق قوڭغۇراق جاراڭلىغان شۇ مىنۇت،
ئۆمۈر ئۈچۈن، ئېھ، دوستۇم، ئەجەب قۇتلۇق دەقىقە.
يېڭى يىلدا ياشىرار قۇياش ياشلىق يىللارمۇ،
ئويلاپ كۆرسەڭ گۈل ياشلىق ئۇزاق ـ شېرىن ئەسلىمە ...

قۇياش بىلەن قەدىمىڭ چەكسىزلىككە تۇتاشقان،
ياشىرىسەن ھەر يىلى ئارمانلىرىڭ كۈلگەندە.
ئالەمدىكى گۈزەللىك باشلىنىدۇ سېنىڭدىن،
رەڭدار گۈزەل كېلەچەك قۇچاق ئېچىپ كۈلگەندە.

قۇياش بىلەن زېمىنىڭ سۆيگۈسىگە گۇۋاھ سەن،
سەن بېرىسەن زېمىنغا يېڭى تىنىق، ھارارەت.
ھالال ئەمگەك ئىزناسى سەندە ئۆچمەس سەھىپە،
سېنىڭ گۈلگۈن سىياقىڭ يېڭىلىققا دالالەت!

قەدىمكىدىن تۇغۇلار
ئۈمىد،
ئارمان،
كېلەچەك،
قۇياش باھار چۈشسە بىخلىنىسەن يېپيېڭى!
يېڭى سېزىم ئىلكىدە لاۋۇلدايدۇ ۋۇجۇدلار،
ھەر ئىنسانىنى قۇتلۇقلاپ يېڭى يىلىنىڭ پاك تېگى!!!

يېڭى تىلەك، ئۈمىدتە كەلگىن دوستۇم بەل باغلاپ،
ياشنىتايلى ئەل ـ يۇرتنى ئۆملۈك بىلەن قول تۇتۇپ!
يىللار بىلەن بەسلىشىپ زەپەر قۇچساق بوب غالىب،
كۆتۈر بىزنى ھەرقاچان ۋىسال قىزى گۈل تۇتۇپ!!!

باھار لىرىكىسى

خىرۇستالدەك سۈپسۈزۈك ئاسمان،
كۈلۈپ باقار ئانا تەبىئەت.
باھار پەيزى سۈرمەكتە يۈرتۇم،
يۈرىكىمدە سۆيگۈ ـ مۇھەببەت.

باھار قىزى كەلمەكتە يەنە،
قوللىرىدا گۈلدەستە تۇتۇپ.
تاپتى ۋىسال شادلىق ئىلكىدە،
زېمىن ئوغلىنىڭ كۆڭلىنى ئۇتۇپ.

لەۋلىرىدە جىلۋە ـ تەبەسسۇم،
مايسا ـ چېچەك كۈلدى قاقاھلاپ.
ئالتۇن نۇرى سېخىي قۇياشنىڭ،
تاغ ـ دالانى سۆيدى باغاشلاپ.

چىن سۆيگۈدىن چىگىلەر مەھكەم،
قەلبلەرنىڭ ئالتۇن رىشتىسى.
بۇلاقلاردا پىچىرلاشماقتا،
يۈرەكلەرنىڭ يارقىن شولىسى.

2005 ـ يىلى ماي، چاپچال

تاڭ جىلۋىسى

كۆلۈپ كەتتى چۈغلۇق، لەيلىلەر،
نۇر ئىلكىدە شادلاندى ئېدىر.
ئەركىلەيدۇ مەيىن شامالالار،
سۆيگۈ دەيدۇ يۈرەكتىكى سىر.

بەرگىلەردە جىلۋىلىك شەبنەم،
ئاق رومالىلىق پەرىزات ئەسىر.
جىلغىلاردا ئۈزەر ئاق يەلكەن،
ئۈپۈقلاردا قۇببىلىك قەسىر.

كېلەر دىلبەر بولۇپ ئىنتىزار،
ۋىسال ئىشقى كۆيدۈرۈپ ئۇنى.
جۇپ قولىدا دەستە ـ دەستە نۇر،
كېچىلەرنىڭ يىرتىلدى تونى.

گۈل نىگارى ئەيلىگەچ مەپتۇن،
چولپان كۆلۈپ ئاچتى گۈل چىراي.
چاۋاك چالدى زەردار چوققىلار،
بۇندا سۆيگۈ دەۋرەيدۇ ئايھاي!

باغلار قوينى ئاچتى كەڭ ئىشىك،
نۇر چەشمىسى ئۇچماقتا ھەر يان.
كاككۇك سەرسان زەينەپ ئىشقىدا،
ھىجران ئوتى كۆتۈرۈپ غەلىيان.

كۇي تۆكمەكتە گۈلنىڭ ئىشقىدا،
ئاشىق بۇلبۇل تاڭ ـ تاڭ بىقارار.
سۇزۇك، نۇرلۇق تاڭنىڭ سەتھىدە،
ئالتۇن قۇياش ھارارىتى بار،

سۆيگۈ قوغلاپ كېلەر سۇبھى ـ تاڭ،
ئېقىنلاردا يارقىن شولىسى.
يېيىلماقتا كۆجۇم مەھەللىلەر،
تۇتۇن پۇرقۇپ تۇرخۇن ـ مورىسى.

ئېتىزلاردا يېشىل مايسىلار،
شوخ سەنەمگە ئوينايدۇ ئۇسسۇل.
تەڭكەش ئاڭا ئۆستەڭ بويىدا،
چالا يەشكەن مەجنۇنتال سۇمبۇل.

كۇلەر ھايات،
كۇلەر تەبىئەت،
بەرق ئۇرۇپ تاڭنىڭ جىلۋىسى!

يۈرەكلەردە
دەۋرەيدۇ شادلىق،
شەپەقلەردە دەۋر كۈلكىسى!

2006 ـ يىلى 20 ـ ماي، چاپچال

نۇرلۇق سېما

يۈرىكىمدە ئوتلۇق مۇھەببەت،
كۆزلىرىمدە نۇرلۇق بىر سېما.
چاڭقاق دىلغا قويغىنىڭ كەۋسەر،
ئۇنتۇمايمەن سېنى دائىما.

شامدەك يانىڭ ئەۋلاد ئىشقىدا،
كۆيۈپ ـ كۆيۈپ تۆگىدىڭ تامام.
ئەجرىڭ ئۇچۇن شاگىرتىڭ پەقەت،
رازى بولدۇڭ دېسە «ئەسسالام!»

يۈلتۇزلارنى قالدۇرۇپ ھەيران،
كېچىلەرنى ئۇلىدىڭ تاڭغا.
بەيگىلەردە تۆر ئالسا بوغۇن،
ئۆكۈنمىدىڭ كۆمۈلسەڭ چاڭغا.

شۆھرەتلەرگە قىلمىدىڭ ھەۋەس،
دەپنە ـ دۇنيا قىلالمىدى قۇل!
مەرىپەتتىن نۇر چاچماق ئەلگە،

سەن كۆزلىگەن
نىشان ـ پارلاق يول!

سەن ئۆتىسەن بىر ئۆمۈر شۇنداق،
ئەقىدەڭگە باغلاپ ساداقەت.
كۆزلىرىمدە سەن نۇرلۇق سېما،
يۈرىكىمدە
مۇھەببەت،
ھۆرمەت!

2006 ـ يىلى سېنتەبىر، چاپچال

تەقدىرىڭدىن ئاغرىنما، دوستۇم

تەقدىر دەپلا ئاغرىنما، دوستۇم،
تىزگىنى دائىم سېنىڭ قولۇڭدا.
ئېگىز ـ پەسلىك، مۇشكۈل ـ ئاسانلىق،
تۇرىدۇ ئۇچراپ هايات يولىدا.

هايات دېگەننىڭ چاقچاق ـ هەزىلى،
بىر دەملىك كۈلكە، بىر دەملىك غەملەر.
ئويلىساڭ چوڭقۇر ئەمەستۇر مۇتلەق،
باقمي ئەمەستۇر ئابىزەمزەملەر.

ئۇمىد، ۋىسال هەمراھ ئادەمگە،
هايات مەنىلىك زەپ شېرىن ـ تاتلىق.
غالىبلا كەلسەڭ تەقدىر ئۇستىدىن،
ئەبەدىي مەنسۇپ ئۆمرۈڭگە شادلىق.

2006 ـ يىلى سېنتەبىر، چاپچال

چۈغلۇق

(ناخشا تېكىستى)

تاغ باغرىدا ئېچىلغان،
لاله رەڭ ئېسىل چۈغلۇق.
دىللارنى قىلار مەپتۇن،
گۈللەر سەرخىلى چۈغلۇق.

سۆيگۈگە نىشان ئەيلەپ،
نىگارىم تۇتار يوللۇق.
ۋاپا ـ ئەھدىمگە شاھىتسەن،
تاغ گۈلى قىزىل چۈغلۇق.

ئوتقاشتەك تاۋلىنىپ تۇرغان،
سېنىڭ بەرگىڭ ئەجەب نۇرلۇق.
دىللارغا ھۇزۇر بەردىڭ،
خۇش پۇراق چېچىپ چۈغلۇق.

رىشتىمىز ئۈزۈلمەستىن،
ياشنايدۇ تا ئەبەدكە.

سىمۇول ئۆزۈك چوغلۇق،
مەڭگۈلۈك ساداقەتكە.

2006 ـ يىلى ئىيۇل، چاپچال

سېغىنىش

(ئىستۇدېنت تىلىدىن)

ھايات يولىدا شۇ ئۇلۇغ ئىنسان،
بەرگىنى كۆپ، ئالغىنى نېمە؟
ئاپپاق چاچلار گۈۋاھ ھەممىگە،
دەيدۇ ھەر چاغ «مەندىن غەم يېمە!»

كېلەلمىگەچ ئوغلۇڭ، تېلېفوندا
ئامانلىقىڭنى سورايدۇ بۇ دەم.
سېغىنغاچقا ئەزىز ئوغلۇڭنى،
يەتكۈڭ كېلەر ئۇچۇپلا شۇ دەم.

مۇشۇ تاپتا جانجان ئانا،
يەنە مېنى ئويلاۋاتقانسەن؟
تۇرمۇشتىكى غەملەر بىر تېيىن،
چۈشلىرىڭدە كۆرۈپ ياتقانسەن؟

مەنمۇ ئانا، سېنى سېغىنىپ،
ساڭا يازدىم ئوتلۇق سالام خەت.

يۈرىكىمدە سۆزلىرىم نۇرغۇن،
توشۇپ كەتتى مانا نەچچە بەت.

رەنجىمگىن، ئۆتۈنەي ئانا،
يېتەلمىدىم بۇداقى ھېيتتا.
كۈتەلمىدىم مېھمانلىرىڭنى،
بولغاچقا مەن يىراق بىر يۇرتتا.

مەن بارىمەن يېقىندا ئانا،
ئانا يۇرتقا ئۇچقۇدا ئۇچۇپ.
باش قويىمەن ئىللىق باغرىڭغا،
مەرىپەتتىن شان ـ زەپەر قۇچۇپ.

سەن تىلەيسەن پەرزەنت بەختىنى،
ئارزۇيۇڭ ھەم مۇرادىڭ بەختىم.
ئامان بولساڭ پەرىشتە سۈپەت،
ئۆرۈلمەيدۇ شاھانە تەختىم.

2006 ـ يىلى مارت، چاپچال

دەريا سۈيى

دەريا بويى ــ ئىلىنىڭ بويى،
بالىلىقتا ئىزلىرىم قالغان.
شارقىرايدۇ دولقۇنلۇق سۈيى،
مېنى چوڭقۇر ئويلارغا سالغان.

ئۇزۇن كەتكەن چىغىرتماقلىق يول،
يول بويىدا دولانا، جىگدە.
مەۋج ئۇرۇپ ئاقاتتى دەريا،
ئۆركەش ياساپ يارنىڭ تېگىدە.

بېلىجاندەك پىلتىڭلايتتىم مەن،
ئاراللارغا ئۇزۇپ ئۆتكەندە.
چۈرقىرىشىپ قالاتتى دوستلار،
مەن غەۋۋاستەك سۈغا چۆككەندە.

سال باغلىغان قولتۇقتا دائىم،
سالدىن سالغا سەكرەيتتىم تاقلاپ.
ماتروسلارنى دوراپ بەزىدە،
«گازارما»نى قالاتتىم ساقلاپ.

سۈبھى سۆيسە دەريا يۈزىنى،
چىمەنلەردە كۈلەتتى قۇياش.
كەچكى شەپەق تەبىئىي سۈرەت،
رەڭدارلىقتا كەتمەيدۇ بوياش.

پادا كالا ھەيۋەت سەپ تۈزۈپ،
ئۇزۇپ ئۆتەر قارشى قىرغاقتا.
كەچتە قايتسا ئۇزمەي مۆرىشىپ،
بۇرغا ساداسى ياڭراپ قۇلاققا.

قۇلىقىمدا دەريا شاۋقۇنى،
لىرىك كۈيدەك ياڭراپ تۇرىدۇ.
تورغاي، كاككۇك، ئۆردەك، قىرغاۋۇل،
توقايلاردا سايراپ تۇرىدۇ.

ۋۇجۇدۇمنى شۇ ئانا دەريا،
دىيانەت بىلەن چايقىدى پاكلاپ.
يۈرىكىمدە سۆيگۈسى دائىم،
قۇياش كەبى تۇرىدۇ چاقناپ.

ئەزىزىم دەريا، ئېھ، ئانا دەريا،
بويلىرىڭدا يېڭى قىياپەت.
مەن ئۆتىمەن ئەر ئۆمرى شۇنداق،
باغلاپ ساڭا ئوتلۇق مۇھەببەت.

2006 ـ يىلى يانۋار، چاپچال

بەش مۇچەل چەشمىلىرى

خىياللىرىم ئۇزۇلمەس، كۆز ئالدىمدا كەچمىشلەر،
ئۇزاق ھايات يولىدا بولدى ھەمراھ بەش مۇچەل.
بۇ ھاياتنى سۆيمىسەم، كۆز سالمىسام دۇنياغا،
مېنى ۋەيران قىلاتتى ئاللىقاچان شۇم ئەجەل.

ھايات يولى ئۇزاق يول، ئويى بىلەن دۆڭى كۆپ،
كۆپنى كۆردۇم دېسەمۇ كۆرمىگىنىم كۆپ تېخى!
ئوقتەك ئۆتكەن ئاي ـ كۈنلەر قالدۇرىدۇ ھەسرەتتە،
بەزىلىرى بەك بېخىل، بەزىلىرى زەپ سېخىي!

خامانلاردىن چەش ئالسام كۈلۈپ باقتىم ئەتىگە،
ئارمانلارنىڭ يىلتىزى كۆكلەپ ھەر دەم قەلبىمدە.
چىدام ئاتلىق تۇلپارنى توختاتمىدىم ئۇھسىنىپ،
ئۇمىدلەرنى قۇچاقلاپ كۈلۈپ باقتى ئەقىدە!

قىسمەتلىرى ئاجايىپ بۇ ئالەمدە ئىنسانىنىڭ،
كۈلسە بەزەن قاقاھلاپ، بەزەن قالار زار قاقشاپ.
ھالال رىزقىڭ سىڭىدۇ تاش يېسەڭمۇ ئەگەردە،
غەلۋىرى بار تۇرمۇشنىڭ ئۆتەر كۈندە مىڭ تاسقاپ.

ئاسان ئەمەس بىر ئۆمۈر تەل قىلمىقاڭ ھەممىنى،
يېڭىپ جاپا ـ مۇشكۈلنى كۆكتە قۇشتەك ئۇچمىقاڭ.
بەخت ـ ئامەت قوغلىساڭ تۇتۇق بەرمەي چاپچىيدۇ،
نادانلىقتىن قۇتۇلماي يوقتۇر زەپەر قۇچمىقاڭ.

ياخشى ھەمراھ ـ دوست تۇتساڭ ئۆتەر كۈنۈڭ مەنىلىك،
دانالارنىڭ سۆھبىتى ئۇلۇغ دەستۇر ھەم ساۋاق.
شۇرمەللەردە شۇركۈنمەي تۇتالىساڭ پۇرسەتنى،
بولار ھەمراھ سەن ئۇچۇن ئالماس تىغلىق خىل ياراغ.

گۈلشىنىدە دۇنيانىڭ ھېچكىم مەڭگۇ قالمايدۇ،
ياخشىلىقكەن نامىڭنى ساقلايدىغان داۋامەت!
دوست ـ ئىناقلىق ھەرقاچان پاك مىزانى ئىنسانىنىڭ،
ئادەملەرنى خورىتار ھەسەت، پىتنە، ئاداۋەت.

ئامانلىقنى ئىزدىسەڭ ئەلگە قىلغىن ياخشى ئىش،
شۇندا دائىم كۆكلەيسەن تېپىپ ئېھسان ـ ساخاۋەت!
مەردانىلىق، سېخىيلىق چېچەك ئاچسا دىللاردا،
ئىنسانغا يار مەڭگۈلۈك بۇ دۇنيادا سائادەت!!!

سالام توشۇپ شامالىلار تىنماي يۇگۇرۇپ ئۆتكەندە،
ۋىسال سۆيگەن ئارمانلار كۈلۈپ قالار يالتىراپ!
سۇنۇق كۆڭۈل، نۇرسىز كۆز ئىللىقلىقنى ھېس قىلسا،
ئادىمىيلىك دىيانەت تۇرار ئەبەد پارقىراپ!!!

2006 ـ يىلى ئۆكتەبىر، چاپچال

تاغ سۈيى

(ناخشا تېكىستى)

سۈزۈك، زۇمرەت تاغ سۈيى،
ئويناپ، ئوقچۇپ ئاقىسەن.
كېيىكلەرنى ئۆركۈتۈپ،
ناخشا ـ قوشاق قاتىسەن.

تاشتىن ـ تاشقا قىيغىتىپ،
كۈموش ـ ئۇنچە چاچىسەن.
قىرغاقلارغا زەپ كۆركەم ـــ
يېشىل كىمخاب ياپىسەن.

دولقۇنلىغان دەريانىڭ،
بېشى ئۆزۈڭ تاغ سۈيى.
شۇڭا ساڭا ئاتالدى،
يۇرتكىمنىڭ شاد كۈيى.

2006 ـ يىلى دېكابىر، چاپچال

تەبەسسۇم

(ناخشا تېكىستى)

قۇياش يۈزلۈك سەنەمسەن،
سەندە ئۇزلۇق جىلۋىسى.
مۇجەسسەمدۇر ساڭىلا،
سۆيگۈمىزنىڭ قىبلىسى.

چېھرىلەردە كۆرۈنسەڭ،
باھار تەپتى بېرىسەن.
يۈرەكلەردە ياشىنىغان،
سولماس سۆيگۈ گۈلىسەن.

تەبەسسۇمۇڭ ـ جىلۋەڭدىن،
يايراپ كېتەر يۈرەكلەر.
بارچە جايدا ياشىنىساڭ،
كۈلەر ئارزۇ ـ تىلەكلەر.

2006 ـ يىلى دېكابىر، چاپچال

سەن دىللار تەكتىدە ئەبەدىي مېھمان

(مەرھۇم ئانام خاتىرىسىگە)

نەدە ئەمدى سېنىڭدەك قاياش؟!
ئاپتاپ ئىدىك، كۈلۈپ تۇراتتىڭ.
پەرزەنتلەرگە ئاتاپ پارىڭنى،
مېھرىڭ بىلەن سۆيۈپ تۇراتتىڭ.

نەدە ئەمدى سېنىڭدەك قاياش؟!
ساڭىلا خاستى كۆڭۈلنى ئاياش.
كۆكسى ـ قارنىڭ دەريادەك ئىدى،
شۇڭا بىزدە بولمايتتى تالاش.

تۇغقان دەيتتىڭ قۇچاق ئاچاتتىڭ،
ئانا قۇشتەك قانات ياپاتتىڭ.
نەسەب بىلەن يىلتىز ئاختۇرۇپ،
ئىناقلىققا رىشتە چاتاتتىڭ.

تېرىقچىلىق غېمىمىز يوقتى،
سېنىڭ بىلەن سۆزىمىز ئوقتى.

ئەمدى سەن يوق ئۇلۇغ ئانىجان،
سېنىڭ بىلەن كۆڭلىمىز توقتى.

ساداقەتتە ئۇلگىمىز ئىدىڭ،
تەنھا بايلىق ـ مۇلكىمىز ئىدىڭ.
ئېھ، كۆيۈمچان، پاسىبان ئانا،
شادلىقىمىز، كۇلكىمىز ئىدىڭ.

ساقىمىدۇق سېنىڭ باغرىڭدىن،
ئۇكەر يۇلتۇزدەك يەتتە قېرىندىاش.
سەندىن ئۇدۇم، لېۋىنى چىشلەپ ــ
قېرىندىاشقا ئۆزىنى ئاتاش.

توغرا سۆزلۈك مىزاندۇر بىزگە،
پاك ـ دىيانەت سەندىكى ئىخلاس.
ئىشچانلىقنى ئۆگەتتىڭ بىزگە،
سەۋر، چىدام سېنىڭدىن مىراس.

ئاق سۈتۈڭدىن سىڭگەن ۋۇجۇدقا،
پاك ئىمان بىلەن چىن غۇرۇر ـ ۋىجدان!
تومۇرلاردا سۆيگۈڭ ئېقىنى،
ئانىجانىم ئېھ
ئۇلۇغ ئىنسان!!!

دىللاردا يار يارقىن سىياقىڭ،
قۇياش كەبى غەمخور پاسىبان!
دىلنى ئۆرتەر ھىجران گۈلخانى،
سەن دىللاردا مەڭگۈلۈك مېھمان!!!

2006 ـ يىلى دېكابىر، چاپچال

ئاياللار قولىدا تەۋرەيدۇ دۇنيا

ئايال ئۇلۇغ، مۇقەددەس زاتتۇر،
ئادەمزاتقا سۆيگۈ ئاتىغان.
ۋۇجۇدىدىن نۇر تۆكۈپ ھەر دەم،
ئۆي ـ ئۆيلەردە مېھىر بالقىغان.

كۆركى ئايال كۇللى جاھاننىڭ،
شاھ ـ خاقانىنى شۇ ئايال تۇغقان.
ئىشق ئاتاپ ھاۋا ئانىمىز،
ئادەم ئاتىنىڭ كۆڭلىنى ئۇتقان.

قىلالمايدۇ ھېچكىم ھېچقاچان،
بۇ دۇنيانى ئايالسىز قىياس.
ئايال بولماي ھايات ھەم نەدە،
بۇ قەدىمدىن ئۇدۇم ھەم مىراس.

پەرىشتىدەك ئانامۇ ئايال،
مېھرى ئىللىق مەھبۇبەمۇ ھەم.
جىگەر ـ پارەم، قىزىمۇ ئايال،
قان ـ قېرىنداش، ھەمشىرەمۇ ھەم.

ئايال شۇنداق ئۇلۇغدۇر بىلسەڭ،
ئۇندا مۇھەببەت، قىزلىق نازاكەت.
ئۇندا نامايان دوستلۇق رىشتى،
ئۇندا مۇجەسسەم غۇرۇر، جاسارەت.

بىر قولىدا تەۋرەتسە بۆشۈك،
بىر قولىدا تەۋرىتەر دۇنيا.
ئاياللاردۇر ھايات ھالقىسى،
ئايالسىز يوق مېھىر ھەم ۋاپا.

2007 ـ يىلى مارت، چاپچال

كۈلۈپ كەلدى نىگارىم

ماڭا تۇتۇپ گۈل ـ چېچەك،
كۈلۈپ كەلدى نىگارىم.
ۋىسالىلارنى قۇچاقلاپ،
كۈلۈپ كەتتى تاڭلىرىم.
قۇياش بولۇپ نۇر چېچىپ،
جىيەكلەردە پارلىدىڭ.
يېشىللىقنى شادلىنىپ،
سۆيۈپ كەتتى باغلىرىم.

مەيىن شامال ئۇچماقتا،
چېچەكلەرنى نازغىتىپ؛
سۇبھىلەردە ئويغىنىپ،
چولپان كۈلۈپ باققاندا.
سۆيگۈ گۈلى قۇلاقتا،
ئىشقىڭ بىلەن ئېچىلغان؛
باغدا قۇشلار بەس ـ بەستە،
نەزمە ـ قوشاق قاتقاندا.

بۇلاق، ئېقىن كۆي تۆكتى،
سېھرىڭ بىلەن سېنىڭكى؛

سىمفونىيە ياڭرىتىپ،
چىللاپ يىلنىڭ بېشىنى.
تۇپراق يېرىپ مايسىلار،
تال ـ تېرەكلەر بىخ سۈردى.
دېھقان دوستۇم باشلىدى،
مانا يىلنىڭ ئىشىنى.

چاچتى يالقۇن هارارەت،
خاسىيەتنىڭ جاهانغا؛
ئۇپۇقلارنىڭ جىيىكى،
سەندىن ئوتقاش رەڭ ئالدى.
ياڭراپ كەتتى شوخ سەنەم،
چۈشتۈك لەرزان ئۈسسۈلغا.
ئالقىش بىلەن شەرەپنى،
شۇندا ئىشقىم تەڭ ئالدى.

شۇڭا ئاشىق مەن ساڭا،
كۈلۈپ باقتىڭ ۋىلىقلاپ؛
دوست، ئىناقلىق، ساداقەت،
پاك ـ دىيانەت بىزگە يار.
ئىپتىخاردا كۆك ئاسمان،
شېئىر گويا گۈل دىيار.
كۆز ئالدىمدا پارلايدۇ،
گۈزەل ئالەم ـ گۈلباهار!

2007 ـ يىلى فېۋرال، چاپچال

ياشلىقنى ئاتايدۇ ساڭا

ئاتا دېگەن مۇقەددەس، ئۇلۇغ،
پەرزەنت ئۈچۈن ئاتار يارىنى.
ھاياتلىقنىڭ كارۋان يولىدا،
ئىچ ئات بولۇپ تارتار ھارۋىنى.

سەھەرلەردە، يېرىم كېچىدە،
سېنى ئويلار ھەممىدىن ئاۋۋال.
باغرى كۆيەر سەن ھەرەج تارتساڭ،
كىرپىك قاقماي تاپىدۇ ئامال.

ياشلىقنى ئاتايدۇ ساڭا،
جىسمىدىكى جاسارەت سېنىڭ.
تەكشۈرتۈپ باق ئاتاڭ قېنىدۇر،
تومۇرۇڭدا ئوقچۇغان قېنىڭ.

ۋايسىمايدۇ تارتسىمۇ جاپا،
سېنىڭ ئۈچۈن ئېگىلسىمۇ بەل.
يول - يول قورۇق،

كۆمۈشتەك چاچلار،
بەختىڭ ئۈچۈن تۆلىگەن بەدەل.

ئاتا بولماي يەتمەيسەن بىراق —
بالىلىق قىپ ئاتاڭ قەدرىگە.
ئەلگە سادىق بولساڭ بىر ئوغلان،
ئاتاڭ رازى قىلغان ئەجرىگە.

2007 ـ يىلى ئاۋغۇست، چاپچال

نىگار ماڭا باقىدۇ كۈلۈپ

كۆزلىرىڭدىن تۆكۈلدى سوئال،
لەۋلىرىڭدە يوشۇرۇن ئۇندەش.
تىلسىم ئەجەب كېسىلدى شۇ چاغ،
تەس كەلدى ھەم ئالدىڭدا سۆزلەش.

بەكمۇ ئېغىر سۈكۈت ئىنسانغا،
ئايغا قاراپ ئارمانلار يۈدۈپ.
پەلەك تەتۈر چۆرگۈلەر بەربىر،
نىگار ماڭا باقىدۇ كۈلۈپ.

قەلبلەرنىڭ ئالتۇن رىشتى،
ئۇزۇلمەيدۇ چىڭىيدۇ بەلكى.
لەۋلىرىدە سۆزلەر تەبەسسۇم،
ئۇمىدلەرنى سۆيۈپ ئەتىكى!

2007 ـ يىلى ماي، چاپچال

سەن پاكلىقنىڭ ئەلچىسى

سەن زېمىننى پاكلىدىڭ،
ماموق چۈشەك ياپقاندەك.
نۇرلىرىڭدىن كۈمۈشتەك،
يۇيۇلىدۇ كەڭ ئالەم.
سەن پاكلىقنىڭ ئەلچىسى،
ھەممەتلىك قىش ئەركىسى؛
شادلىقىمدىن لىق تولدى،
گۈلگۈن مەيگە پىيالەم!

سەن بەرىكەت ياغدۇرۇپ،
بېغىشلايمەن سەلتەنەت؛
ئانا زېمىن باغرىدا،
سۆيۈنۈشنىڭ شولىسى.
يېڭى تىلەك، ئىلتىجا،
جىلۋە قىلار يېپىيېڭى.
دېھقىنىمنىڭ مەڭزىدە،
بېشارەتلىك كۈلكىسى!

2007 ـ يىلى دېكابىر، چاپچال

تۆكۈلىدۇ سېنىڭدىن ئەلگە ئېھسان - ساخاۋەت

يوللىرىڭغا پايانداز،
سالدى چېچەك مايسىلار.
بەخت ئىزدەپ ۋەسلىڭدىن،
ۋىسالىلارنى سۆيمەككە.
يېشىل چۈشلەر ئەسنەتكەن،
گىياھلارمۇ ئويغاندى.
شادلىقىدىن قىيقاس سېپ،
ئالتۇن ۋادا كۈلمەكتە!

گۈزەللىكنى كائىنات،
ئالار سەندىن مۇكاپات.
بالاغەتكە يېتىدۇ،
سېنى كۆرۈپ پاراغەت.
ھىدىڭ ئىپار، ھۆسنۈڭ گۈل،
ئۇزلۇق ساڭا مۇجەسسەم.
رونىق تاپار ئانا يۇرت،
سەندىن ئېلىپ سائادەت.

تەبىئەتنىڭ، ئىنسانىنىڭ،
نەپەسلىرى بىر تۇتاش؛
ئايرىلماستۇر ئەبەدىي،
قان بىلەن گۆش گويا كى.
چىن سۆيگۈدە سۆيمىسەڭ،
تەبىئەتنىڭ قەھرى بار.
كايىمايدۇ دېمىگىن،
رەھىمسىزدۇر جازاسى.

مېھرى ئىللىق نورۇزنىڭ،
جىلۋە قىلار نۇر ـ زىيا؛
تۆكۈلىدۇ ئۇنىڭدىن،
ئەلگە ئېھسان ـ ساخاۋەت!
ئىنسانىيەت ئانىسى،
كەڭرى ئالەم تەبىئەت.
كائىناتتا ئۇنىڭسىز،
كۈلەلمىدۇ شاپائەت!؟

ھېكمەتلەرگە باي شۇنچە،
نورۇز سېنىڭ قۇچقىڭدا؛
بەرق ئۇرار سېنىڭدە،
بىر ئىلاھىي كۈچ ـ قۇدرەت.
تەبىئىي ئۇزلۇق يالتىراپ،
پاك خىسلەتلەر نامايان؛

سۇنۇق كۆڭۈل، مىسكىنلەر،
ئالار ئۈندىن قۇت ـ نۇسرەت.

ھاياتلىقنىڭ قۇچىقى،
يېڭى روھلار مەنبەسى؛
سېنىڭ بىلەن ياشنايدۇ،
ئالەمدىكى مەۋجۇدات.
تاغ ـ دالالار ياپيېشىل،
كىمخابلارغا پۈركەندى؛
گۈزەللىكنىڭ ئالىمى،
نوروز بىلەن بايراشات.

ھېكمەتلىرىڭ بىھېساب،
ئىناقلىقنىڭ دەستۇرى؛
ئىنسانلارنى سەن ئۆزۈڭ،
ئۇلۇغلۇققا باشلايسەن.
ئادىمىيلىك پەزىلەت،
يېتىلىدۇ سەن بىلەن؛
مۇھەببەتلىك سۆيۈشتە،
سەن ئەبەدىي ياشنايسەن!

2007 ـ يىلى 21 ـ مارت، چاپچال

شېئىر قەسىدىسى

سەن يۈرەكتىن ئېتىلغان ژولقان،
تومۇرلاردا ئوقچۇپ تۇرغان قان.
ژۇجۇدلارنى سېلىپ لەرزىگە،
مىڭ گەز مۇزنى ئېرىتكەن گۈلخان.

ياشىلىققا ئېيتىلغان تەبرىك،
رەزىللىككە ئېيتىلغان ئوقسەن.
ئۈمىدلەردە چاقناپ تۇرغان نۇر،
ھەسەت ئاتلىق كوچىدا يوقسەن.

چوققىلاردا لەپىلدىگەن تۇغ،
جەڭگاھلاردا ياڭرىغان چۇقان.
ژىسىللاردا جىلۋە ـ تەبەسسۇم،
زەپەرلەردە بالقىغان ئارمان!

سۆيگۈلەردە ئېچىلغان گۈلسەن،
تىلەكلەردە كۈلگەن ساداقەت.
ئىشەنچلەردە زۇمرەت ئەقىدە،
ئاپپاق تاڭنى سۆيگەن سائادەت.

بەيگىلەردە ھامان ئالدىدا،
سەن پەللىگە ئېتىلغان تۇلپار.
پەرۋاز قىلىپ بۇلۇتنى يېرىپ،
كۆك قەرىگە ئۆرلىگەن شۇڭقار!

سۆھبەتلەرنىڭ ئوتلۇق تېمىسى،
شېرىن ـ لەزىز ئابىھايات سەن.
قۇتلۇق ئۆيلەر ئەزىز مېھمىنى،
كۈلۈپ تۇرغان جۇشقۇن ھاياتسەن.

كارۋانلارغا ئالقىش چاۋاكسەن،
قاششاقلىققا ئۇرۇلغان كاچات.
ھېيت، بايرام، مەشرەپ، بەزمىدە،
ئۆزۈڭ كۆركەك ھەيۋەتلىك پارات!

ئىناقلىققا ئوقۇلغان ناخشا،
چىن مەردلىككە يېزىلغان داستان!
ئايدىڭلاردا سەن تاپقان مۇراد،
سۇبھىلەردە چاقنىغان چولپان!

سەن تاڭلاردا يېزىلغان قىسسە،
ئۇپۇقلارنى سۆيگەن قۇچاقلاپ.
ئۇزۇلمەيدۇ ئۇلۇغ دولقۇنۇڭ،
ئاققان دەريا جۇشقۇن ئوينىقلاپ.

ئاشقىلارنىڭ مۇڭلۇق كۈيلىرى،
سېنىڭ بىلەن بولىدۇ بايان.
ھىجران ھەمدە ئوتلۇق سېغىنىش،
قۇرلىرىڭدا بولىدۇ ئايان.

چاڭقىغانغا ئۆزۈڭ ئوسۇزلۇق،
مىسكىنلەرگە تۆكۈلگەن ئېھسان!
قەدىرلىك سەن مەڭگۈ ئالەمدە،
سېنى سۆيەر ئىشقى بار ئىنسان!

2005 ـ يىلى ئۆكتەبىر، چاپچال

بەخت تەبىرى

باشقىلارنىڭ بەختىدىن،
تاپالىسىڭ بەختىڭنى؛
يايرىمامدۇ يۈرىكىڭ،
سەھەر قۇياش كۈلگەندەك!

سەن ھەقىقىي بەختلىك،
ئاشۇ چاغدا ئويلاپباق
نىگارىڭنى باغاشلاپ،
يېنىپ ـ يېنىشىپ سۆيگەندەك!

بايلىق دېگەن نېمە ئۇ،
بەختسىزلىك ئالدىدا؛
مەئىشەتكە لىق تولغان،
داستىخانلار ھىممەتسىز!

باشقىلارنىڭ قايغۇسى،
ھەم بىلىنسە سېنىڭكى؛
بىلىنمەيدۇ ھېچقاچان،
ئەقىدىلەر ھېكمەتسىز.

بەخت بىللە ھەرقاچان،
ھەر ئىنسانىنىڭ يېنىدا.
تاپالمىغان ئۆزىنى،
ئاڭا ئۆزى ئەيىبلىك.
تىرىشمىغان تاپالماس،
بەخت ئاتلىق دىلدارنى؛
ئەڭ ئەشەددىي دۈشمىنى،
ئۇنىڭ روھى زەئىپلىك.

بار ھاياتتا بەختنىڭ،
«ئەل سۆيي» دېگەن مەنىسى.
بىلەلىگەن ھەر ئىنسان،
بۇ دۇنيادا ئەڭ ئەزىز!
كۆيۈپ ئەلنىڭ ئوتىدا،
ھەم سۈيىدە ئاققانىنىڭ،
مۇنبىرىدە ھۆرمەتنىڭ.
ئورنى دائىم ئەڭ ئېگىز!

2007 ـ يىلى نويابىر، چاپچال

قەدىرلىك ئىنسان

كىرىپ قاپسەن ئانا چۈشۈمگە،
پەرىشتىگە ئايلىنىپ گويا.
تۇنجى بالاڭ، تۇمار بالاڭغا،
مېھرىڭ بىلەن تۆكۈپ نۇر ـ زىيا.

دېگۈدەكسەن بېسىمنى سىلاپ،
«ئوغلۇم، ھەر دەم سېخىي، بەردەم بول.
تېڭىرقىما مۇشكۈل ئالدىدا،
تىرىشقانغا ئوچۇق داغدام يوق.

غۇرۇرلۇق بول، تىك تۇت قەددىڭنى،
ھەمدەم بولسۇن ساڭا جاسارەت!
ۋىجدانىڭنى ساتما ھېچقاچان،
مەشئەل بولغاي ئەقىل ـ پاراسەت.

قانات ياپقىن قېرىندىشىڭغا،
ئۇ ئىللىقلىق ئالسۇن سېنىڭدىن؛
مەڭگۈ يۆلەك قېرىنداش دېگەن،
زۆرۈر بولسا بەرگىن قېنىڭدىن.

كۆڭۈل ـ كۆكسىڭ كەڭ بولسۇن ئەبەد،
نەپسانىيەتتىن قاچقىن ھەم يىراق؛
بۇ دۇنيادا ياشايسەن خۇشال،
ئەلەم بىلەن چەكمەي دەرد ـ پىراق.

ھايا ـ ئەخلاق بولسا مىزانىڭ،
ھايات دەرىخىڭ گۈللەيدۇ ياشناپ.
ئەقىل بىلەن ئىگىلىك تىكلىسەڭ،
غۇربەتچىلىكتە يۈرمەيسەن قاقشاپ.»

ئويغانغىنىمدا بېشىمدا سەن يوق،
ھاياجاندا كۆزۈمدە لىق ياش.
باقىيمىدۇ يۈرۈپسەن ئانا،
بالاڭ ئۇچۇن بولۇپ چىن قاياش.

ئانا، شۇنداق مېھرىبان ئىدىڭ،
پەرزەنت بارىنى ئاتىغان.
سېخىيلىقتا بىر ئۆزۈڭ تەنھا،
قۇياش كەبى كۈلۈپ چاقنىغان.

ئانا مېھرىڭ چەكسىز ـ بىپايان،
تەرىپلىرى مەڭگۇ تۈگىمەس.
ئانا سۆيۈملۈك، قەدىرلىك ئىنسان،
پەرزەنت قەلبىدە ئەبەدىي ئۆلمەس.

2010 ـ يىلى 6 ـ مارت، چاپچال

يۈرەكتە ئىشتىياقىڭ بار

(ناخشا تېكىستى)

كۆيگەندەك گۈللەرگە بۈلبۈل،
دىلبىرىم كۆيدۈم ساڭا.
يانىدۇ گۈلخان بولۇپ،
بىر ساڭا سۆيگۈم يانا(ر).

ئويغىنىپ سەھەرلەردە،
ھاياتنىڭ پەيزىنى سۈرسەم.
ھەمراھىم ئۆزۈڭ ھەر چاغ،
ئىشقا بىلىكىم تۈرسەم.

كۆزۈمنىڭ قاراقىدا،
سېنىڭ گۈل سىياقىڭ بار.
ئۈزۈلمەس رىشتىم ئەبەد،
يۈرەكتە ئىشتىياقىم بار.

قايتۇرما:
كۆزۈمدە سىياقىڭ بار،
يۈرەكتە ئىشتىياقىڭ بار.
2010 ـ يىل مارت، چاپچال

ئانا يۇرتۇم قىبلىگاھىمسەن

ئانا يۇرتۇم تاغنىڭ باغرىدا،
ئېتەكلىرى گۈللەرگە تولغان.
بۇلبۇل، كاككۇك، شوخ تورغايلىرى ...
خەندان ئۇرۇپ خۇشال سايرىغان.

تاغلىرىدا بۈككىدە قارىغاي،
كۈمۈش لېنتا شارقىراتمىسى.
زۇمرەت كۆزلۈك بۇلاق بويىدا،
بۇغا ـ مارال، كېيىك بالىسى.

ئەنگىرىتىنىڭ[1] سۈيى شىپالىق،
ئوچۇم ئىچسەڭ دەردىڭگە داۋا.
داستىخاندا قىمىز، قايماقى ...
تەنگە ھۇزۇر بۇندا ساپ ھاۋا.

كۆكنى سۆيگەن ئەۋلىيا چوققا[2]
سەككاكىي، مەشرەپ قەدىمى يەتكەن.

① ئەنگىرىت ــ چاپچال ناھىيەسىدىكى ئەۋلىيا چوققا باغرىدىكى شىپالىق ئارشاق.
② چوققا ــ چاپچال ناھىيە تەۋەسىدىكى ئارقار تېغىنىڭ چوققىسى.

چىدىرتاش، قاراساي، گۈزەل كۆل بويى[1] ...
يۈرەكلەرنى مەھلىيا ئەتكەن.

مەدەنلىرى بىھېساب گۆھەر،
كۆمۈر، ئۇران ئۇندا داڭلىقى.
قار لەيلىسى، سوغىگۈل، ئارچا،
غازتاپان، خوخا... كەڭرى يايلىقى.

تاش ئۆستەڭدە بۇزغۇن چاچرىتىپ،
قىيغىتىدۇ زۇمرەت ساپ سۇيى.
تەسۈرىگە قەلەم گال دوستۇم،
ياڭراق ئەجەب لىرىك شوخ كۇيى!

گۈزەل ئۇلۇغ ئېھ ئانا يۇرتۇم،
قوينۇڭ سېنىڭ تولغان لالىزار!
مېنىڭ ئوچۇن مۇقەددەس ئۆزۈڭ،
قوينۇڭدا ئانام، سۆيگەن يار ياتار.

كالا، قويلار مەرىشىپ سەندە،
خوراز چىللار ھەر كۇنى سەھەر.
ئاي جىلۋىسى زەڭگەر ئاسماندا،
باقساڭ سانسىز يۇلتۇز ـ ئەختەر.

ئانا يۇرتۇم تاغنىڭ باغرىدا،
ۋەتەن قوينىدا يالتىراپ تۇرغان!

---

① ئارقار تېغىدىكى مەنزىرىلىك جايلار.

مەھكەم چىگىلگەن رىشتىم ئۈزۈلمەس،
قىبلىگاھىم ئۇ مەككۇ باش قويغان!!!

2008 ـ يىلى نويابىر، چاپچال

ھايات يولى

كۆرۈنمەيدۇ ئۇنىڭ چەت ـ چېكى،
مۇساپىسى يېقىن ھەم يىراق.
جاپاسى كۆپ، داۋنى خەتەر،
كۇلۇپ نىشان ـ ئىشەنچ، ئەقىدە.

ئەمەس يىراق كۆزلىگەن نىشان،
ئىجتىھاتتا ئىزدەنگەنلەرگە.
دائىم ياساقلىق ئالقىش مۇنبىرى،
ھارغانىنى دەرھال يۆلىگەنلەرگە.

ھايات يولى مۇشكۇل ئۇزاق يول،
ياش، مويسىپىت بارچىگە ئورتاق.
دوستۇم، ئىشەنگىن ئىناقلىق بىلەن،
ئىستىقبال دائىم بولىدۇ پارلاق.

چىن مەردنى مەيداندا سىنا،
ئۇر چاۋاك، ئوزىغانغا خۇشال!
ئىلىم ـ پەن تاڭلىرى بولسا ھەمراھىڭ،
كۇلىدۇ يۇز ئېچىپ نۇرانە ئىقبال!!!

2008 ـ يىلى نويابىر، چاپچال

ئاشىق يۈرەك هايات ئىشقىدا

كۆل بويىدا شېرىن بىر خىيال،
كۆيۈ تۆكىدۇ يېشىل چوكانتال.
گۈل بەرگىدە كۆز ئاچقان شەبنەم،
زەر نۇر بىلەن چاقنايدۇ يال ـ يال.

باغدا چېچەك، دىللاردا ناخشا،
هايات پەيزى سۈرمەكتە يۈرەك.
گۈلۈم ئۆزۈڭ شادلىق قۇۋانچىم،
يوق مۇڭدىشىم سېنىڭدىن بۆلەك.

سەرۋى بويۇڭنى كۆرگەندە ئەنبەر،
قىلدەك تولغىنار رەشك ئوتىدا.
بېهوش سەزگۈسى مەندەك ئاشىقنىڭ،
بىر باقسا ساڭا ئوتلۇق تۇيغۇدا.

ئاشىق يۈرەك هايات ئىشقىدا،
ۋۇجۇدىدا بالقىيدۇ ئارمان.
ئۇيقۇلارنى تەرك ئەتكەندە،
تىلەكلەرنى كۆكلىتەر دەۋران.

ياخشى تىلەك ھەم يېرىم دۆلەت،
ياخشىلارغا ھامان بار ئالقىش.
تاڭلار سۆيسە پاك ئۇممىدىڭنى،
قۇياش بولۇپ بار ساڭا بالقىش.

ھايات ئۇلۇغ تىنىمسىز دەريا،
غۇلاچ ئاتساق دولقۇنلار يېرىپ.
بىز ياشايمىز ئېجىل ـ ئىناق بوپ،
ساداقەتتە كەتمىسەك چىرىپ.

مەن ئۆزۈمنى ئىزدە تاپقاندا،
باشقا چۈشۈپ قالدى ئاپپاق قار!
بىراق ئاھ ئۇرۇپ
چەكمەسمەن ھەسرەت،
يۇرىكىمدە مەڭگۇ نەۋ باھار!!!

2008 ـ يىلى سېنتەبىر، چاپچال

ئانا، هېيتتا سېنى ياد ئەتتۇق

يوقلاپ كەلدۇق قەبرەڭنى ئانا،
ئايەم كۈنى يەتتە قېرىندىاش.
ئۆپكە ئۆرۈلۈپ كەتتۇق ئېسەدەپ،
تارام ـ تارام قۇيۇلۇپ كۆز ـ ياش.

شۇاقلاردىن تىنىقماڭ كەلدى،
يۇلغۇنلاردىن سورىدۇق سېنى!
پەرزەنت ئۈچۈن باغرىنى ئاچقان،
مېهرى ئاتەش ئانىجان قېنى؟

رەھىمسىز ئەجەل بىزلەرنى، ئانا،
جۇدالىقتا قويدىغۇ ئەجەب.
ياخشىلارغا كۆرۈم يوق ئىكەن،
قاراپ قالدۇق قىلالماي سەۋەب؟!

ئۆي تۆرىدە ئانىجان سەن يوق،
ئۆتۈپ كەتتى مانا ئىككى هېيت.
سېغىنغاچقا سېنى ياد ئېتىپ،
سېلىپ قويدۇق يەنە قۇيماق ـ يىت.

ئوخشىمىدى هېيتىمىز ، ئانا،
سەن بىر چاغقا ئوخشىتىپ باقساق.
ھىجرانىڭغا چىدىيالمىدۇق،
كۆڭۈللەرنى توختىتىپ باقساق.

بەزلەپ باقتۇق بىر ـ بىرىمىزنى،
ئۆزۈڭ تۇتقان ئۆيدە ئولتۇرۇپ.
ئۆزۈڭ ئالغان پەتنۇس، سىركايىدە،
چاينى ئىچىپ كۆڭۈل تولدۇرۇپ.

ياخشى ئەمەس دەيدىكەن چۈنكى
ياخشى كۈندە دەرد ـ پىراق چەكمەك.
ياخشى گېپىڭنى قىلىشتۇق ھېيتتا،
بۇرچىمىزغۇ سېنى ياد ئەتمەك.

2008 ـ يىلى سېنتەبىر، چاپچال

باقىمەن كۆپكە

مەن ئەركىسى ئانا زېمىنىڭ،
ئەلگە ئېگىلگەن، ياۋغا ئېگىلمەس.
ئەل تىلەيدۇ ئامانلىقىمنى،
ئەلنىڭ ئوغلىمەن، مەغرۇر يېڭىلمەس.

كۆككە باقماي، باقىمەن كۆپكە.
رىزقىم چۈنكى كۆپ بىلەن بىللە.
ئەلدىن ئايرىلىپ بولمايمەن سەرسان،
تىنىقىم هامان ئەل بىلەن بىللە.

چۆلدە بۆكۈم قالمايدۇ هەرگىز،
يۈرت ئالدىدا يۈزلىرىم يورۇق.
ئۆمۈر ئىزلىرىم قىلماس خىجالەت.
ئەجرىمدىن بوزغا سالغاچقا ئۇرۇق.

ئەلدىن ئايرىلىپ قالماسمەن يىغلاپ،
ئازدۇرالمايدۇ ئالتۇن هەم كۈمۈش.
ئەل سۆيگەن ئوغۇل مەڭگۈ خار بولماس،
ئەقىدەمدۇر ئەل ـ ۋەتەن سۆيۈش.

پاكلىق يۇغۇرغان،
ئەخلاق،
دىيانەت،
ھاياتتىن مەن ئالغان ئەڭ ئالىي ئۇنۇڭان!
كۆكلىتەر بىر ئۆمۈر مېنى ئەقىدەم،
ئەلنى دەپ ئاتىغان
ساداقەت ھامان!!!

2008 ـ يىلى ئىيۇل، چاپچال

مېھنەت

تۆكۈپ تەر ئەجىر قىلساڭ سېنى ياشنىتار مېھنەت،
بەرىكەت بولۇپ ئاشنا يېڭى يول باشلىتار مېھنەت.

ئەل سۆيەر ئوغۇل بولساڭ دىلى پاك، بېلى مەھكەم،
ئۇچرىغان داۋانلاردىن مەغرۇر ئاتلىتار مېھنەت.

دەۋر ئۆزگەردى بىلگەيسەن بىلىمسىز ئەتىۋارسىزدۇر،
ئۆگەنسەڭ ئىجتىھات بىرلە نادانلىق تاشلىتار مېھنەت.

تەۋەررۈك سۆز ئاتىلاردىن، تىرىشقان ئاشار قىردىن،
تىرىشقانغا بېقىپ ئامەت ـ نېسىۋە قاتلىتار مېھنەت.

ئىشلىمەي چىشلىگەن نەدە؟ سۆيۈپ ئۆتسەڭلا مېھنەتنى،
تاۋار ـ دۇردۇن بىلەن بويۇڭنى قاپلىتار مېھنەت.

ساخاۋەت ئاتىساڭ كۆپكە غېرىب، يوقسۇلنى ھەم يوقلاپ،
ئەھلى جاھان بولۇپ قايىل دىلىڭنى شاد ئېتەر مېھنەت.

بىر ئۆمۈر ياشىساڭ ھەم بولۇپ ۋىجدانلىق پاك ئىنسان،
سېنىڭ مۇبارەك نامىڭنى مەڭگۈ يادلىتار مېھنەت.

2008 ـ يىلى ماي، چاپچال

جور بولمەن ناخشاڭغا

سېنىڭ ئىسمىڭ ھەرقاچان،
يۈرىكىمنىڭ تۆرىدە.
سالام بېرەي مەن ساڭا،
دېھقان دوستۇم ئەڭ ئاۋۋال!
بىراق ساڭا يېتەلمەي،
ئۆتتى بۇ يىل باھارمۇ؛
قۇت تىلەيمەن مەن ساڭا،
تاپقىن روناق بەركامال.

بۇغدايلىرىڭ ئورۇلۇپ،
جالا ساپتۇ قونىقىڭ.
كېۋەزلىرىڭ غوزىلاپ،
بوي تارتىپتۇ رەتمۇرەت.
تور تارتىپتۇ يوللىرىڭ،
كەنتلەرگە ئۇلىشىپ.
يىراق كەلمەس بوپتۇ ھەم،
تاغنىڭ باغرى قىشلاق ـ چەت.

قوتىنىڭدا چارۋا مال،
ئاپىرىن دەيدۇ كۆرگەنلەر.

هالال ئەجرىڭ بەرىكىتى،
دوستۇم سېنى كۆلدۈرگەن.
ئۆيىنى ساپسەن داچىدەك،
ئەتراپىنى گۈل قىلىپ؛
ئوبدان يۆلەك سىياسەت،
تۆمۈر ئاتقا مىندۈرگەن.

ئاينى شەيدا قىلىسەن،
ئاخشاملىرى سۇ تۇتسالىڭ.
يۇلتۇز ھەيران ھەر سەھەر،
سەن ھارۋاڭنى قاتقاندا.
تورغاي ھەمراھ بېشىڭدا،
چۈچۈلىشىپ ھەرقاچان؛
مالىخىيىڭنى سەن قىرلاپ،
«ئەۋرىشىمنى» ئېيتقاندا.

باغلىرىڭدا خۇشناۋا،
بۇلبۇل، كاككۇك سايراشقان.
باراۋەتتە مېھمانلار،
سېنى دائىم ماختاشقان.
تۆكمە ئۆرۈك، شاپتۇللار،
داستىخاندا مول نېمەت.
پاك خىسلىتىڭ سېخىيلىق،
سېنى كۈندەك چاقناتقان.

تەبىئەتمۇ قايىلدۇر،
غەيرىتىڭگە ئېھ سېنىڭ!
قاقاسلىقتا ئەي قىلدىڭ،
قاتار ـ قاتار بۇك ئورمان.
ئانا يەرگە ساداقەت،
پىدائىيلىق بىر ئۆمۇر؛
دېھقان دوستۇم، سېنىڭكى
ۋۇجۇدۇڭدا نامايان!

رىشتىم سەندىن ئۈزۈلمەس،
ئەجدادىم بار يېنىڭدا.
كىندىك قېنىم تۆكۈلگەن،
سەھرا ئۇلۇغ بىر ماكان!
سەنلا كۈلسەڭ كۈلىمەن،
يۇرىكىمدىن قېتىلىپ.
خۇشال ناخشاڭ ياڭرىسا،
جور بولىمەن مەن ھامان!!!

2008 ـ يىلى ئىيۇل، چاپچال

سەھەر

ھەربىر سەھەر ئېسىل بىر شېئىر،
يۈرەكلەرنى مەپتۇن ئەيلىگەن.
كۈلۈپ تۇرۇپ ئۆتەر بىر ئۆمۈر،
سەھەرلەرنى چىن قەدىرلىگەن.

دانالارنىڭ ھېكمەتلىك سۆزى،
«كۈننىڭ ئىشى سەھەردىن» دېگەن.
سۆيگۈ گۈلى ــ ساداقەت ئۈلى،
ۋىسال قۇچار قەدىرنى بىلگەن.

سۆيۈپ كەلدىم ھەربىر سەھەرنى،
ھەم سۆيۈلدۈم سۈبھى سەھەردە.
سەھەر بىلەن كېلىدۇ بەرىكەت،
مەيلى سەھرا ياكى شەھەردە.

سەھەر دېگەن سائادەت، دوستۇم،
ھەر سەھەردە بالقىيدۇ قۇياش.
يۈرىكىڭدە بولسا چىن ئىخلاس،
سەھەرلىرىڭ نىگارغا ئوخشاش.

بۇ ھاياتنىڭ ھەربىر سەھىرى،
قەدىرلىكتۇر تىرىك ئىنسانغا!
ھەر سەھەرگە سۆيگۈ ئاتىغان،
يېتەر چوقۇم مۇراد ـ ئارمانغا!!!

2009 ـ يىلى دېكابىر، چاپچال

تۇنجى قاردا ئاق تىلەك

ھۆرلەر چاچقان ئاپپاق چېچەكتەك،
قار ياغماقتا لەرزان لەپىلدەپ.
ئاق تىلەككە تولغان تۇنجى قار،
كەڭلىكلەرنى سۆيدى ئەركىلەپ.

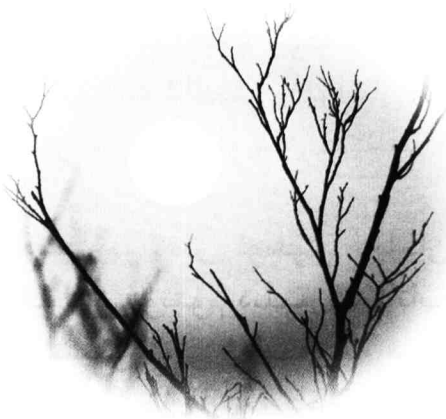
پەسىل سىزدى گۈزەل، ئۇز سۈرەت،
قىر ـ ئېدىرلار، چوققىلار ئاپپاق!
تەبىئەتكە ئالقىش ياڭراتقان،
ھەر يۈرەكنى ئوبدان تىڭشاپ باق!

دىلدا جۇشقۇن ئوتلۇق ھاياجان،
قارلىق پۈتتۈم دىلبەرگە ئاتاپ.
«ياشلىق ئوتى ئۆچمەپتۇ» دېدى،
ئامرىقمغا قاپتۇ، ئاھ، ياراپ.

ھايات شۇنداق ئۆتەركەن دائىم،
ئۇمىد بىلەن ئارمانغا شېرىك.
قارلىق تاشلاش ئويۇن ھەم ئۇدۇم،
ئېھ، ئۆمۈر سەن ئەجەب سېھىرلىك!

تۇنجى قاردا ئاپپاق پاك تىلەك،
تومۇرلاردا كۆتۈردى غەلىيان!
شۇدۇر دوستۇم كۈنلەر قىزىقى،
ئارزۇلارغا ھەمدەم بۇ دەۋران!

2009 ـ يىلى دېكابىر، چاپچال

هېيت ئويناپمىز

كەلدى هېيت، خۇشال هەممىز،
ئەنئەنىمىزنى تەنتەنە قىلىپ.
ئوقۇۋالدۇق قۇربان نامازنى،
ئەجدادلاردىن تەۋەررۈك بىلىپ.

مۇبارەكلەپ بىر - بىرىمىزنى،
ئۆي - ئۆيلەرگە كىردۇق پەتىگە.
هېيتلاش ئورتاق بىللە جەم بولۇپ،
ئەلمىساقتىن ئۈدۈم هەمىگە.

تاۋاپ قىلىپ قەبرە يوقلايمىز،
ئەجدادلارنى چوڭقۇر ياد ئېتىپ.
مىسكىنلەرنى كۆرۈپ ئۆتىمىز،
غېرىبلارنىڭ هالىغا يېتىپ.

چوڭنى چوڭچە يوقلايمىز يەنە،
كىچىكلەرگە هېيتلىق تۇتقۇزۇپ.
ئارازلىقنى كېتىمىز ئۇنتۇپ،
كۆڭۈللەرگە شادلىق توشقۇزۇپ.

دىللار شۇنداق كەڭرى بىر دەريا،
ئۇلۇغ ئوچۇق ئۆيلەر ئىشىكى.
يات كۆرمەيمىز ھېچكىمنى ھېيتتا،
يوق مېھماننىڭ چوڭ ـ كىچىكى.

كۆڭۈل ـ كۆكسى ئەجەب كەڭ خەق بىز،
داستىخانمۇ خىلمۇخىل نېمەت.
ئايىمايمىز ۋەسلىمىزنىمۇ،
تۇغقان بۇرادەر، ۋاقىت غەنىيمەت.

ھېيتتا شۇنداق خۇشال ئۆتىمىز،
ئۇم ـ ئىناقلىق بولغاچقا مىزان.
ھايا ـ ئەخلاق ئەڭگۈشتەرىمىز،
نىزالارغا يول يوق ھېچقاچان.

ھېيتنى شۇنداق ئويناىمىز خۇشال،
ئۆي ـ ئۆيلەرگە كىرىپ پەتلەپ.
ئۇزىشىمىز مېھمان، ساھىبخانا،
چىن يۈرەكتىن سائادەت تىلەپ!

2009 ـ يىلى 28 ـ نويابىر، چاپچال

ئوقۇتقۇچىمەن

(ئوقۇتقۇچى تىلىدىن)

ئەۋلاد ئىشىدا مەشئەل بوپ يانغان،
پەخرىلىك نامىم ئوقۇتقۇچىمەن.
سۆيۈنەر قەلبىم قىلغان ئىشىمدىن،
روجەكلەرنى يورۇتقۇچىمەن.

ۋايسىمايمەن چەكسەممۇ جاپا،
ئەۋلادلار كۈلسە دىللىرى يايراپ.
بوغۇنلار يېتىلسە ماڭا بايرام شۇ،
مەرىپەت بېغىدا بۇلبۇلدەك سايراپ.

بور توزىنى ھەمراھدۇر ماڭا،
ئېقى سىڭىپتۇ چېكىلىرىمگە.
كۆزلىگىنىم ئەۋلادلار بەختى،
ئەقىدە بىلەن زىكىرلىرىمدە.

كىتاب، قەلەم قولۇمدا مانا،
مۇنبەردىمەن سۆيۈنۈپ مەغرۇر.

سۆزلىگىنىم ئۇندا ئىلىم - پەن،
ۋۇجۇدۇمدا ئىپتىخار - غۇرۇر.

ئەل يۇرىكىدە مېنىڭ جايىم،
مېھنىتىم بەردى ماڭا يۈكسەك قەدىر.
ئەۋلادلارنىڭ كەلگۈسى ئۈچۈن،
ئۆتىمەن بىر ئۆمۈر قىلىپ ئەجىر.

2009 - يىلى 10 - سېنتەبىر، چاپچال

ئەسسالام، دېھقان دوستۇم

ئەسسالام، دېھقان دوستۇم، ئامانمۇ سەن،
قىيغىتىپ سۇ كەلدىمۇ ئېرىقىڭغا!؟
ئاختارمىغا تۆتۈپ بولۇپ ئەركەك سۈنى،
ئېچىقنى ئۆرۈدۈڭمۇ تېرىقىڭغا؟

بوي تارتقاندۇ بۇلتۇرقى كۆچەتلىرىڭ؟
سايە بوب باشلىرىڭغا بۇك ـ باراقسان.
ئېگىشتىڭ كۆچەتلەرگە سانسىز قېتىم،
ئەي قىلىش توختىمىدى ساڭا ئاسان.

موزايلاپ ئەتىيازدا غۇنجىنلىرىڭ،
سۈت بېرىپ جېنىڭغا ھەم ئەسقاتقاندۇ؟
قولى بوش ئىككى ئوغلۇڭ بۇ يىل يەنە،
سىرتتا ئىشلەپ خېلى كۆپ پۇل تاپقاندۇ؟

بۇغداينىڭ پۇلى ساڭا بويتۇ مەدەت،
ھە، شۇڭا تىراكتورمۇ سېتىۋاپسەن!
بولغاچقا سىياسەتنىڭ ئېتىبارى،
پۈختا قىپ چىدامليق ئۆي سېلىۋاپسەن.

سۆيدىمۇ مەستخۇشلۇقتا يېنىپ ـ يېنىپ،
يۇز ـ كۆزۈڭگە تاڭدىكى ئىللىق شامال.
شۇ مەھەل ساڭا كۈنداش بولمىغاندۇ،
مەشۇقۇڭ دېھقان قىزى ساھىبجامال؟

ئامىتىڭ كەلگەن چېغى كالا يىلى،
ئاسماندىن تۆكۈلۈپتۇ چەشمە ـ زىلال.
غەيرىتىڭ،
ئىشچانلىقىڭ،
چىداملىقىڭ،
ھۆرلەرنى قىلغانمىكىن ھەيرانۇ لال!؟

ئاپىرىن دېھقان دوستۇم غەيرىتىڭگە،
بەرىكەت ياغسۇن ساڭا،
بولغىن ئامان!
ئىشلىگەن چىشلەيدىغان دەۋر ھازىر،
سىياسەت يۆلەك ساڭا باردۇر ئىمكان!!!

2008 ـ يىلى 22 ـ ئاۋغۇست، چاپچال

ياز هۆسنى

قىيالار تاۋلىنىپ ئالدى ئالتۇن رەڭ،
چوققىدا كۆز چېقىپ بالقىدى قۇياش.
ساي ـ جىلغا چۈمكەلدى شادلىققا بۇ دەم،
قارىغايلىق ئېتەكلەر ئۈپۈققا تۇتاش.

شۇڭقارنىڭ، لاچىننىڭ پەرۋازى كۆكتە،
تۇلپارلار تىنمايدۇ بۇندا دۈپۈرلەپ.
قىيغىتار قوزا ـ قوي، موزاي، تاي، ئوغلاق،
سايلاردا كۈي كۈيلەر ئېقىن گۈرۈلدەپ.

تەبىئەت ئۆز شۇنداق خىسلەتلەرگە باي،
لەيلىگە پۈركەنگەن قىرلار ـ ئېتەكلەر.
هايۋانات، ئۇچار قۇش، ئىنسان بىر گەۋدە،
هە، شۇنداق ياشنايدۇ ئارمان ـ ئىستەكلەر.

باغلارنىڭ قوينىدا قاينايدۇ هايات،
ناۋادا بۇلبۇللار بەس ـ بەستە تىنماي.
ياڭرايدۇ شاھ مۇقام دىللار مەھلىيا،
تىڭشايدۇ يۈرەكلەر زوق بىلەن ئايهاي!

كەھرىۋا گويا‌كى شاختا ئۆرۈكلەر،
لەززىتى، شەربىتى شىپا يۇرەككە.
جېنەستە، گىلاسلار شاخلاردا مونچاق،
ياز شۇنداق باياشات تولغان نېمەتكە.

ئېتىزدا باشاقلار چايقىلار لەرزان،
مول ھوسۇل تويىدىن بېرىدۇ دېرەك.
ھەممەياق ئوتقاشتەك گۈزەل كارتىنا،
ياز ھۆسنى ئۆزىنى قىلماقتا كۆرەك!

ئايدىڭلار زەپ ئېسىل دوستۇم يازدىكى،
مۇھەببەت،
ساداقەت،
ئارمانلار كۈلگەن!
يۇلتۇزلار شاھىتى ئوتلۇق سۆيگۈنىڭ،
مېھرىلىك ئىنسانىنى
ۋىسالىلار سۆيگەن!

2009 ـ يىلى 18 ـ ئىيۇل، چاپچال

ئارمان

ياشاش ئانچە تەس ئەمەس،
ئادەم بولماق تەس بىراق.
مەنپەئەتىڭ ئالدىدا،
سىناق ئالار دىيانەت.
تىك تۇتسەن قەددىڭنى،
كۈلەيسەن قاقاھلاپ؛
قىلساڭلا ئېھ دوستۇم،
ۋىجدانىڭغا خىيانەت!

بەختلىك ھەم بەختسىز،
قوشماق ھامان دۇنيادا.
بەختلىكلەر ئاۋۇسا،
ئازايمامدۇ رىيازەت.
ھايات ـ مامات ئىنساندىن،
ئايرىلمايدۇ ھېچقاچان.
ھەق ياشىغان ئىنسانىنى،
قورقۇتالماس قىيامەت.

شېرىن سۆز ھەم پۇل بىلەن،
ئالدار سېنى ئازدۇرۇپ؛

ئېرىشىش ھەم يوقىتىش،
سىناپ سېنى ھەرقاچان.
تەلمۇرۇش ھەم تېڭىرقاش،
ئىجتىھاتتىن يېڭىلەر؛
يېنىپ تۇرسا قەلبىڭدە،
غايە ئوتى پاك ئارمان!

ئەرزىمەسنىڭ دەردىنى،
مەڭگۈ تارتىپ ئۆتىسەن.
تۇپ مىزانىڭ بولمىسا،
ئەقىل بىلەن ئىش قىلىش.
نادانلارغا قەدەمدە،
يوللار بولۇر تېيىلغاق؛
شۇڭا بولسۇن چىن ھەمراھ،
ئىلىم ئۈچۈن ئىنتىلىش.

«بۆلۈنگەننى بۆرە يەر»
دەيدۇ بىزنىڭ دانالار؛
ئويلاپ باقساڭ ھەقىقەت،
راۋاج تاپماس بۆلۈنگەن.
دوست ـ ئىناقلىق ئەڭگۈشتەر ـ
تۇمار بىزگە ئايرىلماس؛
ئەجداد كۈلۈپ ئەۋلادتىن،
رازى بولۇپ سۆيۈنگەن.

هەقىقەتنىڭ جېنىدۇر،
سەممىيلىك، چىن ئەخلاق.
ئويلاپ قىلغىن ئىشىڭنى،
ۋىجدانىڭدىن ئۈيلىپ.
قىزارغاندا يۈزلىرىڭ،
بەرھەق دەيسەن قول قويۇپ؛
بالا نەپسىڭ قۇترىسا،
سېلىپ تۇرغىن چىڭ قۇلۇپ.

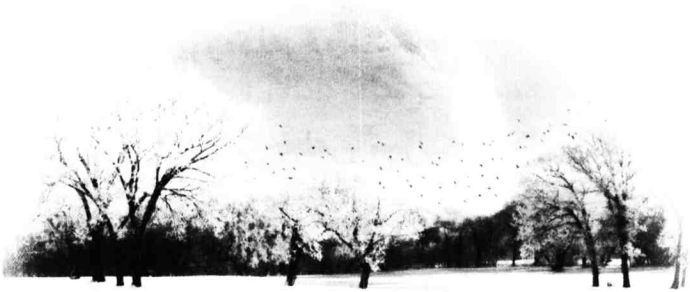
ئۆز غېمىدە ئاۋارە،
نادان ئاتلىق بىچارە؛
دانالارنىڭ قەلبىدە،
ئەل ـ يۇرت ئوتى بىر لاۋا.
راپاۋەتنى ئايىما،
دوست ـ يارەندىن قىلچىمۇ؛
سىنالغان دوست رىغبىتى،
يۈرەكلەرگە چىن داۋا.

ئاجىز بىلەن غېرىبقا،
مېھىر ـ شەپقەت ئاتىغىن.
بۇ دۇنيادا ئەي دوستۇم،
تەڭ كۆتۈرگەن يۈك يېنىڭ!
داۋراڭ بىلەن مىننەتنى،
كۆتۈرمەيدۇ شۇ كۆڭۈل.
تاراڭلىغان تۇگمەننىڭ،

تارتقان ئۇنى بەك يىرىك.

پەشنى قاققان ئەمگەكتىن،
قۇتۇلالماس مەينەتتىن؛
ئۇيات بىزگە خەقلەردىن،
ئىلىم ـ پەندە قېپقېلىش!
ئوغۇز روھى ۋۇجۇدتا،
يېنىپ تۇرسا گۈلخاندەك؛
مەنسۇپ بىزگە داۋامەت،
چېلىشلاردا كۆپ يېڭىش!!!

2009 ـ يىلى ماي، چاپچال

يىللار قەدرى

تېخى ياشىمەن ئالدىمغىلا قارىسام،
چېنىپ قالار بىراق ئارقىغا قارىسام!
ئىچ ئات بولۇپ تارتالماسمەن ھارۇنىى،
رازى ئىدىم يانداققىلا يارىسام.

«بوۋا» دەيدۇ ئەمدى مېنى نەۋرىلەر،
قالدى نەدە، گۈزەل ياشلىق دەۋرلەر؟!
ئارمانلىرىم كۆپ دېسەمۇ قورقۇتۇپ،
كۆز ئالدىمغا كېلىۋالار قەبرىلەر.

ئۇچقۇر ئاتتەك چاپتى يىللار توختىماي،
ئالدىراپلا مېنى ياساپ بىر بوۋاي.
تەن بەرمەسكە نېمە ئامال دىلبىرىم،
مانا سەنمۇ ئاپپاق چاچلىق بىر موماي؟!

بوپتۇ دەيمىز شۇ يىللارغا يەنىلا،
ئاتقان ئوقتەك ئۆتىدىغۇ مەيلىلا.
قەدرى قىممەت شۇ يىللارنىڭ ۋە لېكىن،
شۇڭا گۈلۈم خۇش مۇبارەك دەيلىلا.

يىللار شۇنداق ئالدىراڭغۇ سېھىرلىك،
خاسىيەتلىرى زەپمۇ تولا مېھىرلىك.
ئىنسان ئۇنىڭ تىزگىنىنى چىڭ تۇتسا،
شۇ يىللارنىڭ پۇرسەتلىرى قەدىرلىك.

يېڭى يىلدا گۈللەر تۇتتى بالىلار،
كۈلۈپ كەتتۇق خۇشال ئاتا ـ ئانىلار.
ساخاۋەتنى ئايىمىغان ھەرقاچان
ئەل ماختىغان ئېسىل ئوغلان سانىلار.

يېڭى يىلغا سائەت چالار قوڭغۇراق،
تەنتەنىلەر كۆككە يېتەر زەپ ياڭراق!
يېڭى يىلغا يېڭى دەستە ھەر دىلغا،
يىللار ياقار ئۆچمەس سۆيگۈ ـ ئىشتىياق!

2009 ـ يىلى يانۋار، چاپچال

باھار دېگەن مۇھەببەت

باھار دېگەن ئەسلىي مۇھەببەت،
يۈرەكلەردە ھېسسىيات ئۇرغۇغان.
دېرىزە كۈلۈپ تولۇن ئاي،
چېچەكلەرگە قاراپ تويمىغان.

قارا قىشنى قوغلىدى باھار،
جىيەكلەردە قۇياش جىلۋىسى.
ھۇجرىدا ياڭرايدۇ خۇشال،
ساداقەتنىڭ ئوتلۇق كۈلكىسى.

كەپتەر ئۇنلەپ، قارىغۇجا سايراپ،
شاخلاردا شوخ بەزمە قۇرۇشتى.
كۈنلەر ئىللىق، چېھرىلەر نۇرلۇق،
سۇبھىلەردە ئىشلار يۈرۈشتى.

ئۇيقۇسىدىن ئويغاندى جانلار،
يېشىللىققا تەلپۈندى ھايات!
ئانا زېمىن كۈلمەكتە خۇشال،
كۆكتە شۇڭقار قاقماقتا قانات!!!

سەلكىن شامال ئەسمەكتە ئەمدى،
كۆكتە لەرزان ئويناپدۇ لەگلەك.
دېھقان يىگىت تۇزدى كۆپ پىلان،
قىزىپ كەتتى ئېتىزدا ئەمگەك.

ئېرىقلاردا سۇلار شىلدىرلاپ،
چىمەنلەرنى ئويغاتتى بۇ دەم.
ئاپتاپ سۆيدى بېدە، يالپۇزنى ...
يېڭىلىققا تاشلاندى قەدەم.

يولۇاس يىلى كەلدى بۇ نوروز،
ئىنتىزارلىق ئىلكىدە كۈتكەن.
ئاشىق ـ مەشۇق سېلىشتى گىرە،
چىن سۆيگۈدە قەسىرى پۈتكەن.

2010 ـ يىلى 20 ـ مارت، چاپچال

ئانا باغرى ئەڭ ئۇلۇغ

ئانا مېھرى ئالدىدا،
ئەرزىمەيدۇ ھېچ بايلىق.
قۇياش ئانا مېھرىبان،
بېرەر مەڭگۈ زور شادلىق.

ئانا بېرەر گۈزەللىك،
باھارغا ھەم، تاڭغا ھەم؛
ئوخشىتىسەن ئايازنى،
دىلىڭ سۆيگەن يازغا ھەم.

ئانا سۆزى ئاڭلىساڭ،
ئەقىل، كۆزۈڭ ئېچىلار.
تۇتساڭ بۇنى ئېسىڭدە،
ساڭا دائىم شادلىق يار.

ئانا كۆڭلى رەنجىسە،
تىترەپ كېتەر يەر ـ جاھان.
تەبەسسۇمى كۈن ـ قۇياش،
پەرزەنت ئۈچۈن ھەرقاچان.

ئانا باغرى ئەڭ ئۇلۇغ،
ئىللىق ۋەتەن سۆيۈملۈك!
بىرلا ئاڭا مۇجەسسەم،
ئەڭ بىباھا بۇيۇكلۇك!!!

2010 ـ يىلى مارت، چاپچال

قېرىنداش

ئۆزۈلمەس قىيپ رىشتىكىنى چىڭ چاتىدۇ قېرىنداش،
تارتالمىساڭ ھارۋىنى تەڭ تارتىدۇ قېرىنداش.

ئۆستەڭ چاپساڭ بوزلۇققا ۋايىم يېمە يالغۇز دەپ،
سېنىڭ بىلەن يانمۇيان چام چاپىدۇ قېرىنداش.

قولۇڭ قىسقا بوپ قالسا ئەلگە كۈلكە بولمىغىن،
ئۈدۈل بارغىن ئالدىغا ئەسقاتىدۇ قېرىنداش.

ئۆي سالماقچى بوپ قالساڭ ساڭا ھەمدەم يۆلەك ئۇ،
ئاشۇ ئۆينىڭ تېمىنى تەڭ سوقىدۇ قېرىنداش.

ئۆيلەپ قالساڭ ئوغلۇڭنى ئەر يەتكەندە بىر كۈنى،
سېنىڭ ئارىـ يوقىڭغا تەڭ چاپىدۇ قېرىنداش.

يېتىپ قالساڭ بىتاپ بوپ (خۇدا ئۆزى ساقلىغاي)،
كىرپىك قاقماي بېشىڭدا ھەم ياتىدۇ قېرىنداش.

قايتساڭ ئۆزاق سەپەردىن يۈگۈرۈپ چىقىپ ئالدىڭغا،
غۇلاچ كېرىپ، باغرىنى كەڭ ئاچىدۇ قېرىنداش.

سەن يوقلىساڭ ئەجدادىڭ قەبرىسىنى تەڭ يوقلاپ،
چىرىغىنى سەن بىلەن تەڭ ياقىدۇ قېرىنداش.

«يات يېگىچە، تۇغقانىنى، ــ دەيدۇ، ــ ساڭا ئۆلگۈچە»،
شۇ ئەڭگۈشتەر ـ تۇمارنى تەڭ ئاسىدۇ قېرىنداش.

2010 ـ يىلى ئاپرېل، چاپچال

باھار كەلدى

باھار كەلدى يۇرتۇمغا قۇياش پۇركۈپ ھارارەت،
شاختا ئەنە بىخ، نوتا يېشىللىققا دالالەت.

ئەگىز سۇيى ئويغاتتى سۆيگۈ چىللاپ باھارنى،
دېھقان ماڭدى ئېتىزغا ۋۇجۇدىدا جاسارەت.

تاپقا چۈشتى ئۇرۇق ـ دان ئەجرى بىلەن دېھقانىڭ،
ئامان بولسا ئاپەتتىن ئاشار ھوسۇل دارامەت.

كۆزنەكلەردىن شوخ شامال ئۇچار يەڭگىل يورغىلاپ،
ئاشىقلارغا خۇش خەۋەر بېرىپ ئۆتتى سالامەت.

قىن ـ قىنىغا سىغماستىن سالدى قىيقاس بالىلار،
لەگلەكلىرى كۆكلەردە پەرۋاز قىلغاچ كارامەت.

تىنىقىدا باھارنىڭ چېچەك ھىدى ئىپارەك،
دالا، ئېتىز، باغلاردا گۈزەل ئېسىل قىياپەت.

نازاكەتلىك مەجنۇنتال شاخلىرىدا شوخ قۇشلار،
قۇردى بەزمە بەس ـ بەستە تىنماي سايراپ داۋامەت.

ھايات جۇشقۇن باھاردا شەھەر ـ يېزا، سەھرادا،
چىمەنلەردە ياپيېشىل، قىزىپ كەتتى باراۋەت.

يېشىل ئانا تەبىئەت يېڭى دەيدۇ ھەممە جان،
يۈرەك تېخى قىلمايدۇ ۋىسالىلارغا قانائەت!

2010 ـ يىلى ئاپرېل، چاپچال

يېڭى قەدەم يېڭى يىل

سېنىڭ بىلەن ئەي يىللار،
ئايرىلمايدۇ ھاياتلىق.
ئۈپۈق بىلەن قۇياشتەك،
بالقىپ تۇرار سۆيگۈسى.
قۇياش باھار چۈشسە،
شادلىنىسەن بىخلىنىپ.
مەرھابا دەر تەبىئەت،
سەن يېڭىلىق ئۈلگىسى.

تۇغۇلسەن ھەرقاچان،
يېڭىلىنىپ بولۇپ پاك.
چاۋاك چالار قۇتلۇقلاپ،
ساڭا ھەر كۈن نۇرلۇق تاڭ.
يېڭىلىق دەپ كائىنات،
جاكار قىلار ئالەمگە؛
تەنتەنىلەر ئەۋجىسى،
توختىمايدۇ كۈي ـ ئاھاڭ!

يىللار، سېنىڭ قۇياشقا
ئارمانلىرىڭ بىرتۇتاش.

ئۈمىدلىك شوخ ھېسسىيات،
يىللار ساڭا تومۇرداش!
تەسەۋۋۇرلار كۆكسىدە،
يارقىن گۈزەل كېلەچەك؛
شۇ يىللارنىڭ تاڭلىرى،
يۈرىكىمگە رىتىمداش!

تۇرالمايسەن قۇياشنىڭ،
تۇيغۇلىرى دەۋرىسە.
يىللار، يۈگۈرۈپ ئۆتسەن،
قونالمايسەن بىر ئاخشام.
قۇياش تۇغقان ئارمانلار،
ۋۇجۇدۇمنى كۆيدۈرسە؛
سۇبھى بىلەن ياڭرايدۇ،
ھامان ئوتلۇق ھۆر ناخشام.

مېھرى ئىللىق ئانىدەك،
ئاپتاپ سىيپىپ ھەر دائىم؛
ئەللەيلەيسەن يېڭى يىل،
ئۈمىدلەرنى پەپلەپ.
سائەت ـ مەزگىل توشقاندا،
قوللىرىڭدا گۈلدەستە؛
سەن كېلىسەن خۇش بېقىپ،
ھۈجرىلارغا پەتىلەپ!

مەزمۇت ئېگىز تاغلارنىڭ،
چوققىسىدا شولاڭ بار.
دەريالارنىڭ شاۋقۇنى،
سىر داش ساڭا ھەرقاچان.
ئۇچقۇنلىرىڭ لاۋۇلداپ،
قىيالاردىن ھالقىيدۇ؛
يىللار يېڭى بەت ئاچساڭ
دىلدا قاينار ھاياجان!

يېڭى قەدەم يېڭى يىل،
قۇياش كۈلگەن يېڭى كۈن.
ئارمانلاردىن يېتىلگەن،
يېڭى پەرۋاز ئالەمگە!
يېڭى يىلدا يېپىيېڭى،
چېچەك ئاچار ئىستەكلەر؛
شىجائەتتە يول ئاچقان،
مۇھەببەتلىك ئادەمگە!

2009 ـ يىلى يانۋار، چاپچال

ئەلۋىدا، زوردۇنكا

(مەرھۇم يازغۇچى زوردۇن سابىرغا مەرسىيە)

قاراقلىرىمدا لىغىرلايدۇ ياش،
يۈرىكىمدە ھەسرەتلىك پىغان.
ئۇمچەيدى كۆكتىكى قۇياش.
ۋۇجۇدۇمدا دەۋرەيدۇ قىيان.

زوردۇنكا سىز كېتىپ قاپسىز،
تۇيۇقسىزلا يۇلتۇز كۆچكەندەك.
پىروزىمىزنىڭ چوققا قەسىردە،
«لىپ»لا قىلىپ چىراغ ئۆچكەندەك.

تۇنۇگۈنلا ئارىمىزدا سىز،
ئوينىغانىدۇق كۆكسايدا[1] بىللە.
ئەجەب خۇش پېئىل ئىنسان ئىدىڭىز،
سۇرەتكە چۈشكەن يېنىمدا بىللە.

چاقچاق پەيزىسىز سۇرۇپ باغلاردا،
كۈلۈشكەنىدۇق راسا قانغۇچە.

① كۆكسەي ــ چاپچال ناھىيە تەۋەسىدىكى دىلمۇك تېغىنىڭ مەنزىرىلىك جايى.

شېرىن سۆھبەتلەر ئۈزۈلمىگەچكە،
قىلغانتى داۋام ھەتتا تاڭغىچە.

ئىشەنمەسلىككە مۇمكىنمۇ ئەمدى،
ئىشەنمىسەكمۇ كەپقالدى خەۋەر.
يۇلتۇزلار كۆزىدە ئەنە قانلىق ياش،
خورسىنىپ تىنماقتا كۆكتىكى قەمەر.

ئەلۋىدا، زوردۇنكا، قەدىرلىك ئىنسان،
سىز ئۈچۈن يۈرەكتە ئۆچمەس مۇھەببەت!
بىر ھەيكەل ياسىدۇق مىليون دىللاردا،
يىقىلماس چوققىدەك ئەبەدىلئەبەد!!!

1998 ـ يىلى 13 ـ ئاۋغۇست، چاپچال

图书在版编目（CIP）数据

感悟：维吾尔文/吐尔迪·铁依甫达吾提著.
-乌鲁木齐：新疆青少年出版社，2011.10
ISBN 978-7-5515-0180-4

Ⅰ.①感… Ⅱ.①吐… Ⅲ.①诗集-中国-当代-维吾尔语（中国少数民族语言）Ⅳ.①I 227

中国版本图书馆 CIP 数据核字（2011）第 212099 号

责任编辑：**阿布里克木·艾山**
艾克拜·塔西
责任校对：**迪力亚尔·吐尔逊**
封面设计：**阿里甫·夏**

感悟（维吾尔文）
吐尔迪·铁依甫达吾提 著

新疆青少年出版社出版
（乌鲁木齐市北京北路 29 号 邮编：830012）
新疆新华书店发行
新疆金版印务有限公司印刷
880×1230 毫米 32 开本 11.125 印张
2012 年 8 月第 1 版 2012 年 8 月第 1 次印刷
印数：1—2000

ISBN 978-7-5515-0180-4 定价：32.00 元
如有印刷装订问题请直接同出版社调换

مۇقاۋىنى لايىھەلىگۈچى: غالىب شاھ
خەتتات: ئابلىكىمجان زۇنۇن جۇلانى

ئويغاق ھېسلار

شىنجاڭ ياشلار-ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى
ISBN 978-7-5515-0180-4
باھاسى: 32.00 يۈەن